

AB „Invalda“
2009 metų konsoliduotas metinis
pranešimas

Parengta pagal periodinės ir papildomos informacijos rengimo
ir pateikimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos
vertybinių popierių komisijos 2007-02-23 nutarimu Nr. 1K-3

Patvirtinta 2010-04-08 valdybos sprendimu Nr. 2010-11

TURINYS

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA	4
I. BENDRA INFORMACIJA	5
1. Ataskaitinis laikotarpis, už kurį parengtas pranešimas	5
2. Pagrindiniai duomenys apie emitentą ir jo įmonių grupę	5
2.1. Informacija apie emitentą	5
2.2. Informacija apie įmonių grupę	5
3. Emitento sutartys su vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkais	7
4. Informacija apie emitento filialus ir atstovybes	7
5. Emitento įstatų pakeitimų tvarka	7
II. INFORMACIJA APIE VERTYBINIUS POPIERIUS	8
6. Informacija apie emitento įstatinį kapitalą	8
6.1. Įstatinio kapitalo struktūra	8
6.2. Įstatinio kapitalo pokyčiai	8
6.3. Akcijų suteikiamos teisės ir pareigos	9
6.3.1. Akcininkų teisės	9
6.3.2. Akcininkų pareigos	9
7. Akcininkai	9
8. Informacija apie savas akcijas	12
9. Prekyba emitento ir įmonių grupę sudarančių bendrovių vertybiniais popieriais reguliuojamose rinkose	12
9.1. Prekyba emitento vertybiniais popieriais	12
9.2. Prekyba įmonių grupę sudarančių bendrovių vertybiniais popieriais	13
9.2.1. Informacija apie prekybą AB „Sanitas“ akcijomis	14
9.2.2. Informacija apie prekybą AB „Vilniaus baldai“ akcijomis	15
10. Dividendai	16
III. EMITENTO ORGANAI	17
11. Struktūra, organų įgaliojimai, organų narių paskyrimų ir pakeitimų tvarka	17
11.1. Visuotinis akcininkų susirinkimas	17
11.2. Valdyba	18
11.3. Prezidentas	19
12. Informacija apie bendrovės valdybos narius, vyriausiąjį finansininką, audito komiteto narius	19
12.1. Informacija apie bendrovės vadovus	20
12.2. Informacija apie bendrovės audito komitetą	21
13. Informacija apie emitento priskaičiuotas pinigų sumas, kitą perleistą turtą ir suteiktas garantijas valdybos nariams, vyriausiajam finansininkui	22
IV. INFORMACIJA APIE EMITENTO IR GRUPĖS VEIKLĄ	23
14. Objektivi emitento ir įmonių grupės būklės, veiklos vykdymo ir plėtros apžvalga	23
14.1. Bendrovės tikslai, filosofija ir veiklos principai	23
14.2. Veiklos aplinka	23
14.3. Pagrindiniai 2009 metų įvykiai ir atlikti darbai	24

15. Emitento ir įmonių grupės finansinių ir nefinansinių veiklos rezultatų analizė, su aplinkos ir personalo klausimais susijusi informacija	29
15.1. Emitento ir įmonių grupės veiklos rezultatai	29
15.2. Darbuotojai	31
15.3. Aplinkosauga	32
16. Rizikos valdymas	32
16.1. Pagrindinių rizikos rūšių ir neapibrėžtumų, su kuriais susiduriama, apibūdinimas	32
16.2. Informacija apie rizikos mastą bendrovėje ir jos valdymą	33
16.3. Įmonių grupės vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemų, susijusių su konsoliduotųjų finansinių ataskaitų sudarymu, pagrindiniai požymiai	33
17. Informacija apie emitento ir įmonių grupės tyrimų ir plėtros veiklą	33
18. Svarbūs grupės įvykiai, buvę nuo praėjusių finansinių metų pabaigos	33
19. Informacija apie susijusių šalių sandorius	34
20. Emitento ir įmonių grupės veiklos planai ir prognozės	34
V. KITA INFORMACIJA	34
21. Nuorodos ir papildomi paaiškinimai apie konsoliduotose ir bendrovės metinėse finansinėse ataskaitose pateiktus duomenis	34
22. Informacija apie auditą	34
23. Duomenys apie viešai skelbtą informaciją	34
1 PRIEDAS. INFORMACIJA APIE GRUPĖS ĮMONES, JŲ KONTAKTINIAI DUOMENYS	37
2 PRIEDAS. INFORMACIJA APIE TAI, KAIP LAIKOMASI BENDROVIŲ VALDYMO KODEKSO	47

Nepriklausomo auditoriaus išvada

AB „Invalda“ akcininkams

Mes atlikome atskirų ir konsoliduotų AB „Invalda“ (toliau – Bendrovė) ir jos dukterinių įmonių (toliau kartu – Grupė) finansinių ataskaitų (toliau kartu – Finansinės ataskaitos), kurias sudaro 2009 m. gruodžio 31 d. atskira ir konsoliduota finansinės padėties ataskaita ir tuomet pasibaigusių metų atskiros ir konsoliduotos pelno (nuostolių), bendrųjų pajamų, nuosavo kapitalo pokyčių, pinigų srautų ataskaitos bei apibendrinti reikšmingi apskaitos principai ir kitos aiškinamosios pastabos, ir kurios yra pateikiamos atskirai nuo Konsoliduoto metinio pranešimo, auditą, 2010 m. balandžio 8 d. apie Finansines ataskaitas mes pateikėme nemodifikuotą nepriklausomo auditoriaus išvadą.

Mes taip pat perskaitėme 5 – 68 puslapiuose pateiktą Konsoliduotą metinį pranešimą už 2009 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus ir nepastebėjome jokių reikšmingų jame pateiktos finansinės informacijos neatitikimų lyginant su 2009 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių metų audituotomis Finansinėmis ataskaitomis.

Siekiant geriau suprasti Grupės ir Bendrovės finansinę padėtį ir jų ataskaitinio laikotarpio veiklos rezultatus, Konsoliduotas metinis pranešimas už 2009 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus turėtų būti skaitomas kartu su Finansinėmis ataskaitomis, kurios yra pateiktos atskiru dokumentu.

UAB „PricewaterhouseCoopers” vardu

Christopher C. Butler
Partneris

Rasa Radzevičienė
Auditoriaus pažymėjimo Nr.000377

Vilnius, Lietuvos Respublika
2010 m. balandžio 8 d.

I. BENDRA INFORMACIJA**1. Ataskaitinis laikotarpis, už kurį parengtas pranešimas**

Pranešimas parengtas už 2009 metus.

2. Pagrindiniai duomenys apie emitentą ir jo įmonių grupę**2.1. Informacija apie emitentą**

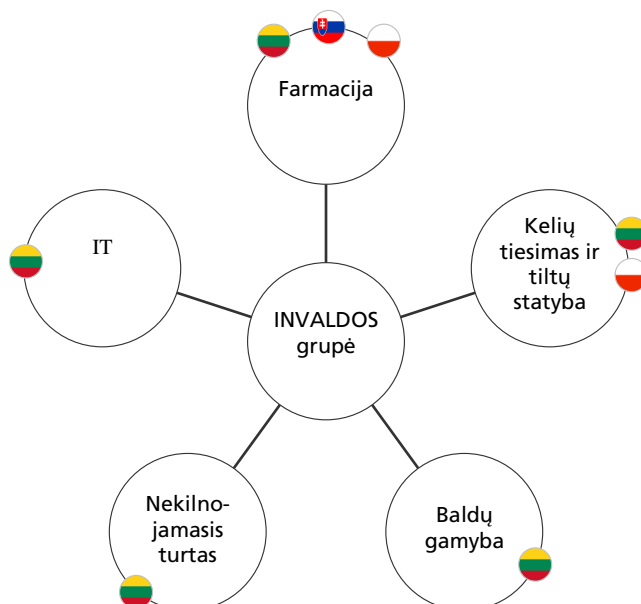
Pavadinimas	Akcinė bendrovė „INVALDA“
Kodas	121304349
Adresas	Šeimyniškių g. 1A, LT-09312 Vilnius
Telefonas	(8 5) 279 0601
Faksas	(8 5) 279 0530
Elektroninis paštas	info@invalda.lt
Interneto tinklalapis	www.invalda.lt
Teisinė forma	akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir vieta	1992-03-20 Vilniaus įmonių registre
Registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys apie bendrovę	VĮ Registrų centras Juridinių asmenų registras

AB „Invalda“ – 1992 metais įsteigta viena didžiausių Lietuvos investicijų bendrovių, kurios didžioji dalis veiklos šiuo metu vykdoma Lenkijoje ir Lietuvoje. Bendrovės tikslas – užtikrinti akcininkams ilgalaikę finansinę grąžą, išsaugant nedidelį rizikos laipsnį ir savo planus įgyvendinant laikantis etikos normų bei tradicinių vertybių. „Invalda“ siekia būti patikima bei stabili įmonė, kurią vertintų klientai, akcininkai, darbuotojai.

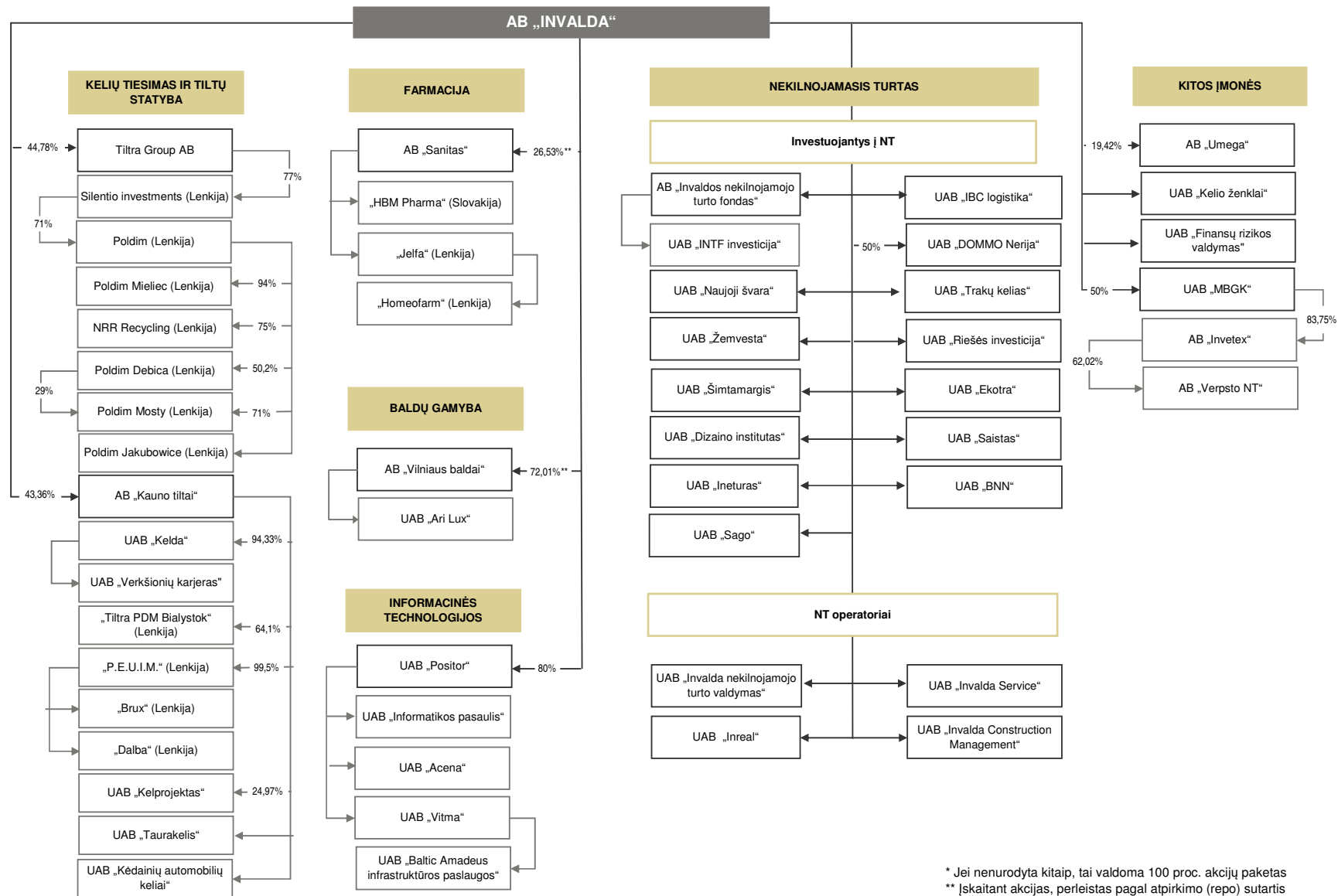
2.2. Informacija apie įmonių grupę

AB „Invalda“ prioritetiniai segmentai yra farmacijos, kelių tiesimo ir tiltų statybos, baldų gamybos, nekilnojamojo turto bei informacinių technologijų.

Grupę sudarančios bendrovės ir jų kontaktiniai duomenys pateikti šio pranešimo 1 priede.

2.2.1. pav. AB „Invalda“ grupės prioritetiniai sektoriai 2009-12-31

* Jei nenurodyta kitaip, tai valdoma 100 proc. akcijų paketas
 ** Įskaitant akcijas, perleistas pagal atpirkimo (repo) sutartis

2.2.2. pav. Supaprastinta AB „Invalda“ įmonių grupės schema 2009-12-31

3. Emitento sutartys su vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkais

AB „Invalda“ yra pasirašiusi sutartis su šiais viešosios apyvartos tarpininkais:

- AB FMJ „Finasta“ (Maironio g. 11, Vilnius, tel. (8~5) 278 6833) – investicinių paslaugų sutartį, sutartį dėl vertybinių popierių apskaitos tvarkymo, sutartį dėl dividendų mokėjimo;
- AB banku „Finasta“ (Maironio g. 11, Vilnius, tel. (8 5) 203 2233) – sutartį dėl vertybinių popierių sąskaitų tvarkymo;
- AB Šiaulių banku (Tilžės g. 149, Šiauliai, tel. (8 41) 595 607) – vertybinių popierių sąskaitų tvarkymo ir tarpininkavimo sutartį;
- AB banku „Snoras“ (A. Vivulskio g. 7, Vilnius, tel. (8 5) 232 7224) – klientų aptarnavimo sutartį (profesionalaus investuotojo);
- AB DnB NORD banku (J. Basanavičiaus g. 26, Vilnius, tel. (8 5) 239 3503) – sutartį dėl finansinių priemonių sąskaitos tvarkymo, pavedimo vykdymo ir rekomendacijų teikimo;
- AB SEB banku (Gedimino pr. 12, Vilnius, tel. (8 5) 268 2370) – vertybinių popierių tvarkymo sutartį;
- MP Investment Bank hf. veikiančiu per MP Investment Bank hf. Filialą Baltijos šalyse (A.Tumėno g. 4, Vilnius, tel (8 5) 219 5500) – investicinių paslaugų teikimo sutartį.
- UAB „Medicinos bankas“ (Pamėnkalnio g. 40, Vilnius, tel. (8 5) 264 4845) - vertybinių popierių sąskaitos tvarkymo sutartį.

4. Informacija apie emitento filialus ir atstovybes

AB „Invalda“ nėra įsteigusi filialų ar atstovybių.

5. Emitento įstatų pakeitimų tvarka

AB „Invalda“ įstatai keičiami visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu, priimtu balsų dauguma, ne mažesne kaip 2/3 visų susirinkime dalyvaujančių akcininkų akcijų suteikiamų balsų (išskyrus Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme numatytas išimtis).

Per ataskaitinį laikotarpį bendrovės įstatai keisti vieną kartą ir dar vieną kartą po ataskaitinio laikotarpio pabaigos:

- Valstybės įmonės Registrų centras Juridinių asmenų registre 2009 m. gruodžio 15 d. buvo įregistruota AB „Invalda“ įstatų redakcija, patvirtinta 2009 m. lapkričio 30 d. visuotiniame akcininkų susirinkime. Įstatai pakeisti atsižvelgiant į naują Akcinių bendrovių įstatymo redakciją, taip pat buvo pakeistas bendrovės buveinės adresas.
- 2010 m. vasario 3 d. buvo įregistruota nauja AB „Invalda“ įstatų redakcija. Bendrovės įstatinis kapitalas padidintas nuo 42 568 849 litų iki 51 659 758 litų.

Šiuo metu galioja 2010-02-03 redakcija. Įstatai yra paskelbti bendrovės tinklalapyje.

II. INFORMACIJA APIE VERTYBINIUS POPIERIUS

6. Informacija apie emitento įstatinį kapitalą

6.1. Įstatinio kapitalo struktūra

6.1.1. lentelė. AB „Invalda“ įstatinio kapitalo struktūra 2009-12-31

Akcijų klasė	Akcijų skaičius, vnt.	Nominali vertė, Lt	Bendra nominali vertė, Lt	Dalis įstatiniame kapitale, proc.
Paprastosios vardinės akcijos	42 568 849	1	42 568 849	100,00

Visos akcijos yra pilnai apmokėtos.

Akcijų perleidimui apribojimai netaikomi.

2010-01-30 gavus prašymą konvertuoti 500 000 vienetų konvertuojamųjų obligacijų, kurių kiekvienos nominali vertė 100 litų, ISIN kodas LT0000401820, į 9 090 909 paprastąsias vardines akcines bendrovės „Invalda“ akcijas, kurių kiekvienos nominali vertė 1 (vienas) litas, bei vadovaudamasi 2008 m. lapkričio 14 d. bei 2010 m. sausio 30 d. bendrovės visuotinių akcininkų susirinkimų sprendimų nuostatomis, AB „Invalda“ visą obligacijų emisiją pakeitė į akcijas ir 2010 m. vasario 3 d. įregistravo 9 090 909 litų suma padidintą įstatinį kapitalą.

6.1.3. lentelė. AB „Invalda“ įstatinio kapitalo struktūra nuo 2010-02-03

Akcijų klasė	Akcijų skaičius, vnt.	Nominali vertė, Lt	Bendra nominali vertė, Lt	Dalis įstatiniame kapitale, proc.
Paprastosios vardinės akcijos	51 659 758	1	51 659 758	100,00

6.2. Įstatinio kapitalo pokyčiai

Pateikiame informaciją apie AB „Invalda“ įstatinio kapitalo pokyčius per pastaruosius 10 metų:

- 1997-01-01 AB „Invalda“ įstatinis kapitalas buvo lygus 38 000 000 Lt, jis buvo padalintas į 38 000 000 paprastųjų vardinių 1 Lt nominalios vertės akcijų.
- 2004-10-01 buvo įregistruotas iki 40 417 339 Lt padidintas bendrovės įstatinis kapitalas (padalintas į 40 417 339 paprastąsias vardines 1 Lt nominalios vertės akcijas). Nauja 2 417 339 akcijų emisija buvo išleista reorganizavimo metu keičiant AB „Kremi“ akcijas į AB „Invalda“ akcijas.
- 2005-11-21 įvykęs AB „Invalda“ neeilinis visuotinis akcininkų susirinkimas nusprendė papildomais įnašais padidinti bendrovės įstatinį kapitalą 1 317 323 Lt suma nuo 40 417 339 Lt iki 41 734 662 Lt, išleidžiant 1 317 323 paprastąsias vardines 1 Lt nominalios vertės akcijas. Pakeisti bendrovės įstatai Juridinių asmenų registre buvo įregistruoti 2005-11-24. Po padidinimo AB „Invalda“ įstatinis kapitalas siekė 41 734 662 Lt, jis buvo padalintas į 41 734 662 paprastąsias vardines 1 Lt nominalios vertės akcijas.
- 2006-06-30 baigtas AB „Invalda“ ir AB „Pozityvios investicijos“ reorganizavimas – prie AB „Invalda“ buvo prijungta AB „Pozityvios investicijos“. Reorganizavimo metu, keičiant AB „Pozityvios investicijos“ akcijas į AB „Invalda“ akcijas, buvo išleista 3 273 714 akcijų emisija. Po reorganizavimo AB „Invalda“ įstatinis kapitalas padidėjo iki 45 008 376 Lt, jis buvo padalintas į 45 008 376 paprastąsias vardines 1 Lt nominalios vertės akcijas.
- 2007-09-28 baigtas AB „Invalda“ ir vienos iš didžiausių bendrovės akcininkų AB „Nenuorama“ reorganizavimas – AB „Nenuorama“ buvo prijungta prie AB „Invalda“. Keičiant AB „Nenuorama“ akcijas į AB „Invalda“ akcijas buvo išleista 19 866 060 akcijų emisija. Vadovaujantis reorganizavimo sąlygomis, AB „Nenuorama“ turimos į 22 305 587 AB „Invalda“ akcijas buvo anuliuotos. Po reorganizavimo AB „Invalda“ įstatinis kapitalas siekė 42 568 849 Lt, jis buvo padalintas į 42 568 849 paprastųjų vardinių 1 Lt nominalios vertės akcijų.
- 2010-02-03 Bendrovės įstatinis kapitalas padidintas 9 090 909 litų suma, nuo 42 568 849 litų iki 51 659 758 litų, išleidžiant 9 090 909 paprastųjų vardinių 1 Lt nominalios vertės akcijų. Naujos akcijos išleistos konvertavus 50 mln. Lt nominalios vertės obligacijų emisiją.

6.3. Akcijų suteikiamos teisės ir pareigos

6.3.1. Akcininkų teisės

Bendrovės akcininkai turi šias turtines ir neturtines teises:

- 1) gauti bendrovės pelno dalį (dividendą);
- 2) gauti bendrovės lėšų, kai bendrovės įstatinis kapitalas mažinamas siekiant akcininkams išmokėti bendrovės lėšų;
- 3) nemokamai gauti akcijų, kai įstatinis kapitalas didinamas iš bendrovės lėšų, išskyrus teisės aktuose nustatytas išimtis;
- 4) pirmumo teise įsigyti bendrovės išleidžiamų akcijų ar konvertuojamųjų obligacijų, išskyrus atvejį, kai visuotinis akcininkų susirinkimas teisės aktu nustatyta tvarka nusprendžia pirmumo teisę visiems akcininkams atšaukti;
- 5) įstatymų nustatytais būdais skolinti bendrovei;
- 6) Parduoti ar kitaip perleisti priklausančias akcijas;
- 7) gauti likviduojamos bendrovės turto dalį;
- 8) kitas įstatymų nustatytas turtines teises;
- 9) dalyvauti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose;
- 10) pagal akcijų suteikiamas teises balsuoti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose;
- 11) gauti Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme nurodytą informaciją apie bendrovę;
- 12) kreiptis į teismą su ieškiniu, prašydami atlyginti bendrovei žalą, kuri susidarė dėl bendrovės vadovo ir valdybos narių pareigų, nustatytų Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme ir kituose įstatymuose, taip pat bendrovės įstatuose, nevykdymo ar netinkamo vykdymo, taip pat kitais įstatymų nustatytais atvejais;
- 13) iš anksto pateikti bendrovei klausimų, susijusių su visuotinių akcininkų susirinkimų darbotvarkės klausimais;
- 14) įgalioti fizinį ar juridinį asmenį atstovauti jam palaikant santykius su bendrove ir kitais asmenimis;
- 15) kitas įstatymuose ir bendrovės įstatuose nustatytas neturtines teises.

6.3.2. Akcininkų pareigos

Akcininkai neturi kitų turtinių įsipareigojimų bendrovei, išskyrus įsipareigojimą nustatyta tvarka apmokėti visas pasirašytas akcijas emisijos kaina.

Jeigu visuotinis akcininkų susirinkimas priima sprendimą padengti bendrovės nuostolius papildomais akcininkų įnašais, tai akcininkai, balsavę „už“, privalo juos mokėti. Akcininkai, kurie nedalyvavo visuotiniame akcininkų susirinkime arba balsavo prieš tokį sprendimą, turi teisę papildomų įnašų nemokėti.

Akcininkas turi grąžinti bendrovei dividendą, jeigu jis buvo išmokėtas pažeidžiant Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo imperatyvias normas ir bendrovė įrodo, kad akcininkas tai žinojo ar turėjo žinoti.

Akcininkai yra atsakingi už savalaikį pasikeitusių duomenų: asmens kodo, adreso, telefono numerio, banko sąskaitos numerio pranešimą. Akcininkui nepranešus šių rekvizitų, AB „Invalda“ pateikusi informaciją jai žinomą adresu ar sumokėjusi pinigus į akcininko nurodytą sąskaitą bus laikoma tinkamai įvykdžiusi atitinkamą pareigą akcininkui.

7. Akcininkai

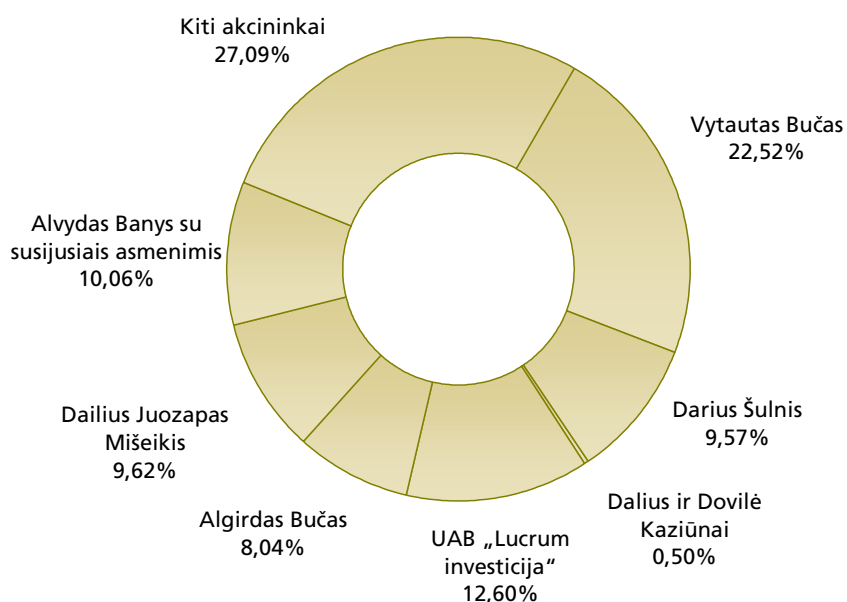
Bendrovėje akcininkų, turinčių specialias kontrolės teises, nėra.

AB „Invalda“ nėra žinoma apie jokių balsavimo teisių apribojimus ar akcininkų tarpusavio susitarimus, dėl kurių gali būti ribojamas vertybinių popierių perleidimas ir (arba) balsavimo teisės. Susitarimų, kurių šalis yra emitentas ir kurie įsigalioję, pasikeistų ar nutruktų pasikeitus emitento kontrolei, taip pat nėra.

2009-12-31 bendras akcininkų skaičius – 6 676 (2008-12-31 – 6 588).

7.1. lentelė. Akcininkai, 2009-12-31 nuosavybės teise turėję ar valdę daugiau kaip 5 procentus AB „Invalda“ įstatinio kapitalo ir (arba) balsų

Akcininko vardas, pavardė; įmonės pavadinimas	Nuosavybės teise priklausančių akcijų kiekis, vnt.	Įstatinio kapitalo dalis, proc.	Balsų dalis, proc.		
			Nuosavybės teise priklausančių akcijų suteikiami balsai	Netiesiogiai turimi balsai	Balsų dalis iš viso (su kartu veikiančiais asmenimis)
Vytautas Bučas	9.585.803	22,52	22,52	-	32,59
Darius Šulnis	3.330.061	7,82	7,82	1,74	
Dalius Kaziūnas	213.294	0,50	0,50	-	
Dovilė Kaziūnienė	380	0,001	0,001	-	
UAB „Lucrum investicija“, kodas 300806471, Šeimyniškių g. 3, Vilnius	653.067	1,53	1,53	11,07	12,60
Algirdas Bučas	5.520.916	12,97	8,04	-	8,04
Dailius Juozapas Mišeikis ¹	5.299.354	12,45	9,62	-	9,62
Daiva Baniienė	1.836.234	4,31	4,31	-	10,06
Alvydas Banys	3.180.769	7,47	4,77	-	
UAB „LJB investments“, kodas 300822575, P. Smuglevičiaus g. 20, Vilnius	418.144	0,98	0,98	-	

7.1. pav. Akcininkų turimi balsai 2009-12-31

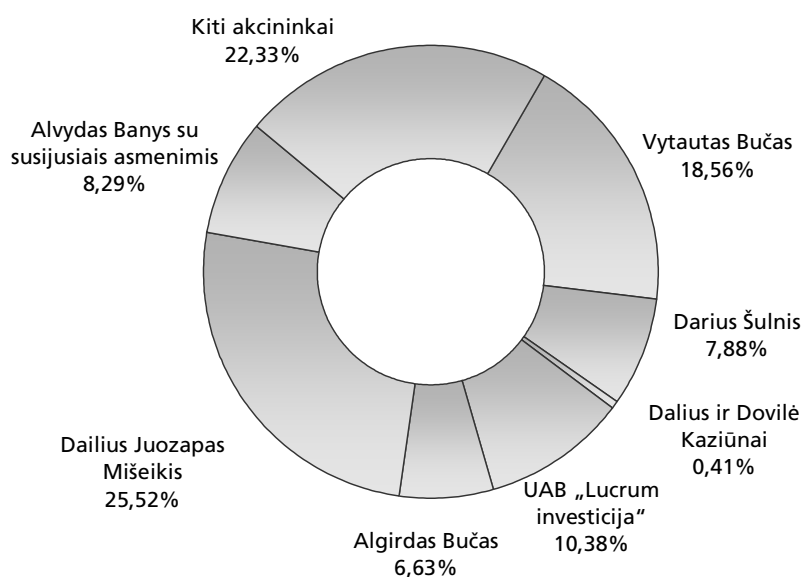
¹ Mirus D.J. Mišeikiui, akcijos bus paveldėtos

2010-02-03 Bendrovės įstatinis kapitalas buvo padidintas 9 090 909 litų suma, nuo 42 568 849 litų iki 51 659 758 litų, išleidžiant 9 090 909 paprastųjų vardinių 1 Lt nominalios vertės akcijų. Naujos akcijos išleistos konvertavus 50 mln. Lt nominalios vertės obligacijų emisiją.

Atsižvelgiant į tai, pateikiame atnaujintą informaciją apie didžiausius AB „Invalda“ akcininkus.

7.2. lentelė. Akcininkai, 2010-02-03 nuosavybės teise turėję ar valdę daugiau kaip 5 procentus AB „Invalda“ įstatinio kapitalo ir (arba) balsų

Akcininko vardas, pavardė; įmonės pavadinimas	Nuosavybės teise priklausančių akcijų kiekis, vnt.	Įstatinio kapitalo dalis, proc.	Balsų dalis, proc.		
			Nuosavybės teise priklausančių akcijų suteikiami balsai	Netiesiogiai turimi balsai	Balsų dalis iš viso (su kartu veikiančiais asmenimis)
Vytautas Bučas	9.585.803	18,56	18,56	-	26,85
Darius Šulnis	3.330.061	6,45	6,45	1,44	
Dalius Kaziūnas	213.294	0,41	0,41	-	
Dovilė Kaziūnienė	380	0,001	0,001	-	
UAB „Lucrum investicija“, kodas 300806471, Šeimyniškių g. 3, Vilnius	653.067	1,26	1,26	9,12	10,38
Algirdas Bučas	5.520.916	10,69	6,63	-	6,63
Dailius Juozapas Mišeikis ²	14.390.263	27,86	25,52	-	25,52
Daiva Baniienė	1.836.234	3,55	3,55	-	8,29
Alvydas Banys	3.180.769	6,16	3,93	-	
UAB „LJB investments“, kodas 300822575, P. Smuglevičiaus g. 20, Vilnius	418.144	0,81	0,81	-	

7.2. pav. Akcininkų turimi balsai 2010-02-03

² Mirus D.J. Mišeikiui, akcijos bus pavaldėtos

8. Informacija apie savas akcijas

AB „Invalda“, jos dukterinės įmonės ar jų pavedimu, bet savo vardu veikiantys asmenys nėra įsigiję AB „Invalda“ akcijų.

9. Prekyba emitento ir įmonių grupę sudarančių bendrovių vertybiniais popieriais reguliuojamose rinkose

9.1. Prekyba emitento vertybiniais popieriais

9.1.1. lentelė. AB „Invalda“ akcijų, įtrauktų į prekybą reguliuojamoje rinkoje, pagrindinės charakteristikos

ISIN kodas	LT0000102279
Trumpinys	IVL1L
Birža	AB NASDAQ OMX Vilnius
Prekybos sąrašas	Oficialusis prekybos sąrašas (nuo 2008-01-01)
Listingavimo pradžia	1995-12-19
Akcijų kiekis 2009-12-31, vnt.	42 568 849
Akcijų kiekis nuo 2010-02-03, vnt.	51 659 758
Nominali vertė, Lt	1
Bendra nominali vertė, Lt	42 568 849
Bendra nominali vertė nuo 2010-02-03	51 659 758

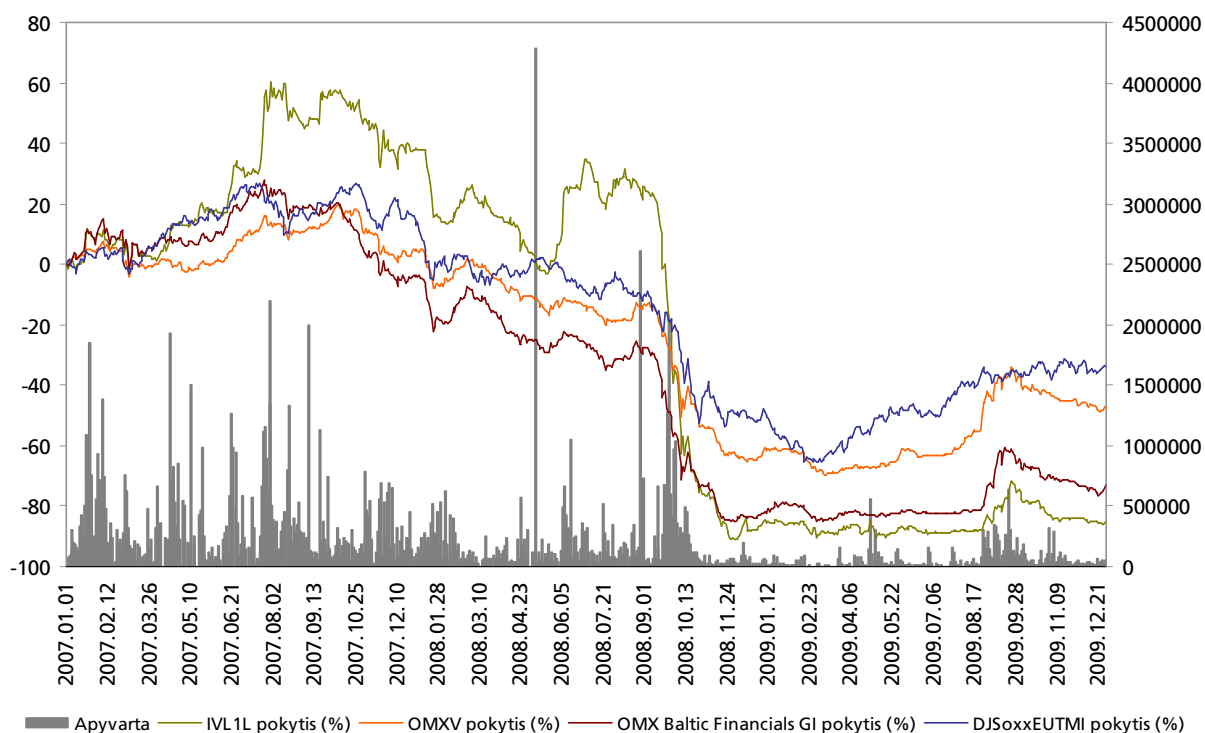
Bendrovė rinkos formuotojų paslaugomis nesinaudoja.

9.1.2. lentelė. Prekyba AB „Invalda“ akcijomis

	2009 m.	2008 m.	2007 m.
Akcijų kaina, Lt:			
- atidarymo	1,67	17,15	12,40
- aukščiausia	3,71	17,34	20,29
- žemiausia	1,10	1,03	12,00
- vidutinė	1,95	9,47	15,80
- paskutinė	1,84	1,67	17,15
Akcijų apyvarta, vnt.	7 273 279	4 973 647	5 085 097
Akcijų apyvarta, Lt	14 185 322	47 080 502	80 362 022
Bendras sandorių skaičius, vnt.	8 443	9 162	11 508

9.1.3. lentelė. Prekyba bendrovės akcijomis 2007 – 2009 m. NASDAQ OMX Vilnius biržoje (kas ketvirtį)

Ataskaitinis periodas	Kaina, Lt			Apyvarta, Lt			Pask. sesijos data	Bendra apyvarta	
	didž.	maž.	pask. sesijos	didž.	maž.	pask. sesijos		vnt.	Lt
2007 m. I ketv.	14,05	12,00	12,75	1 849 966	22 014	325 859	2007-03-30	1 551 078	20 587 158
2007 m. II ketv.	16,85	12,65	16,40	1 924 814	6 006	180 404	2007-06-29	1 384 470	20 085 926
2007 m. III ketv.	20,29	16,00	19,67	2 192 376	19 810	142 384	2007-09-28	1 380 783	25 916 362
2007 m. IV ketv.	19,70	16,03	17,15	788 329	5 321	143 020	2007-12-28	768 766	13 772 576
2008 m. I ketv.	17,34	14,00	14,45	632 089	22 141	157 226	2008-03-31	616 706	9 284 477
2008 m. II ketv.	16,45	11,70	16,44	4 282 119	2 767	353 288	2008-06-30	1 035 248	13 988 062
2008 m. III ketv.	17,10	7,40	7,60	2 608 388	16 932	970 695	2008-09-30	1 342 266	17 101 194
2008 m. IV ketv.	8,70	1,03	1,67	1 044 988	6 285	25 880	2008-12-30	1 979 427	6 706 769
2009 m. I ketv.	1,97	1,10	1,55	155 353	626	10 495	2009-03-31	825 996	1 383 886
2009 m. II ketv.	2,10	1,22	1,31	557 910	1 515	162 005	2009-06-30	1 907 207	2 887 135
2009 m. III ketv.	3,71	1,31	3,22	643 005	2 798	97 113	2009-09-30	2 948 823	6 506 123
2009 m. IV ketv.	3,22	1,73	1,84	313 461	2 522	55 876	2009-12-30	1 591 253	3 408 178

9.1.1. pav. AB „Invalda“ akcijų apyvarta, akcijos kainos ir indeksų pokytis 2007-2009 m.

9.1.4. lentelė. Akcijų kapitalizacija

Paskutinė sesijos data	Išleistų akcijų kiekis, vnt.	Paskutinė mokėta kaina, Lt	Kapitalizacija, Lt
2007-03-30	45 008 376	12,75	573 856 794
2007-06-29	45 008 376	16,40	738 137 366
2007-09-28	42 568 849 ³	19,67	837 329 260
2007-12-28	42 568 849	17,15	730 055 760
2008-03-31	42 568 849	14,45	615 119 868
2008-06-30	42 568 849	16,44	699 831 878
2008-09-30	42 568 849	7,60	323 523 252
2008-12-30	42 568 849	1,67	71 089 978
2009-03-31	42 568 849	1,55	65 981 716
2009-06-30	42 568 849	1,31	55 765 192
2009-09-30	42 568 849	3,22	137 071 694
2009-12-30	42 568 849	1,84	78 326 682

9.2. Prekyba įmonių grupę sudarančių bendrovių vertybiniais popieriais

Į NASDAQ OMX Vilnius biržos Oficialųjį prekybos sąrašą įtrauktos AB „Invalda“ grupės įmonių AB „Sanitas“ ir AB „Vilniaus baldai“ akcijos.

³ 2007-09-28 dėl reorganizavimo bendrovės išleistų akcijų skaičius sumažėjo nuo 45 008 376 iki 42 568 849 akcijų.

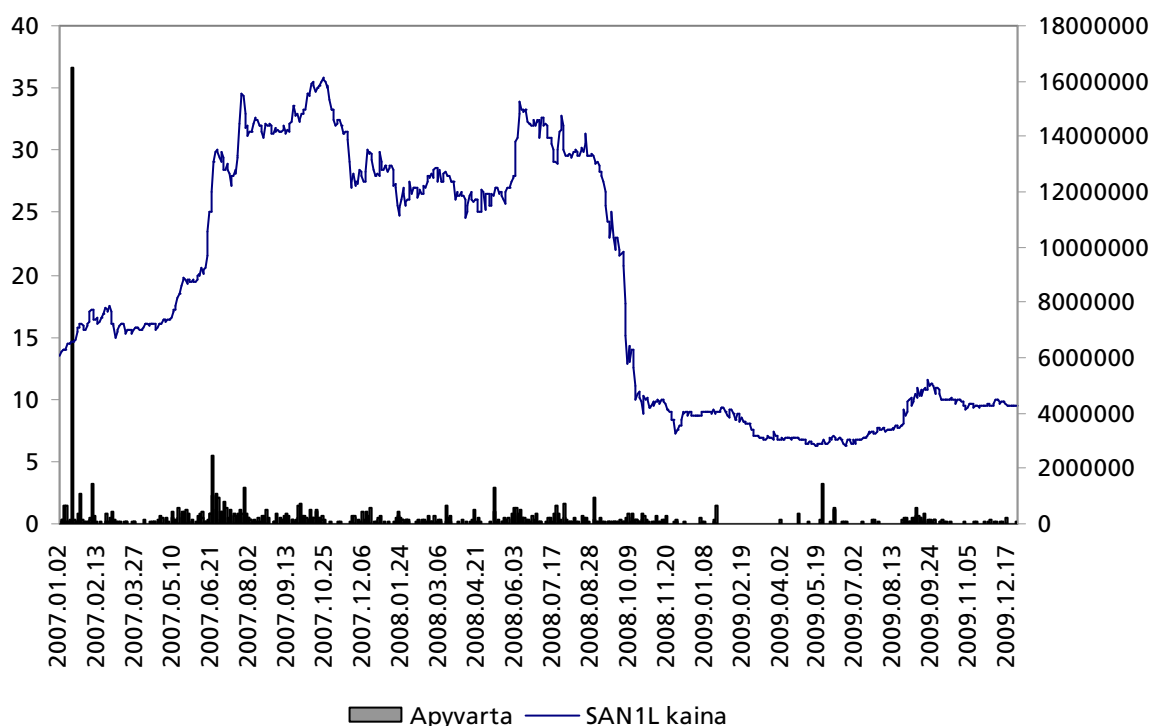
9.2.1. Informacija apie prekybą AB „Sanitas“ akcijomis

9.2.1.1. lentelė. AB „Sanitas“ akcijų, įtrauktų į prekybą reguliuojamoje rinkoje, pagrindinės charakteristikos

ISIN kodas	LT0000106171
Trumpinys	SAN1L
Birža	AB NASDAQ OMX Vilnius
Prekybos sąrašas	Oficialusis prekybos sąrašas
Listingavimo pradžia	1994-09-13
Akcijų kiekis, vnt.	31 105 920
Nominali vertė, Lt	1
Bendra nominali vertė, Lt	31 105 920

9.2.1.2. lentelė. Prekyba AB „Sanitas“ akcijomis

	2009 m.	2008 m.	2007 m.
Akcijų kaina, Lt:			
- atidarymo	8,69	29,90	13,60
- aukščiausia	11,50	34,95	36,40
- žemiausia	6,10	7,00	13,00
- paskutinė	9,53	8,69	29,90
Akcijų apyvarta, vnt.	1 477 584	1 267 264	3 204 531
Akcijų apyvarta, mln. Lt	12,34	27,69	63,75
Kapitalizacija, mln. Lt	296,44	270,31	930,07

9.2.1.1. pav. AB „Sanitas“ akcijų apyvarta ir kaina 2007-2009 m.

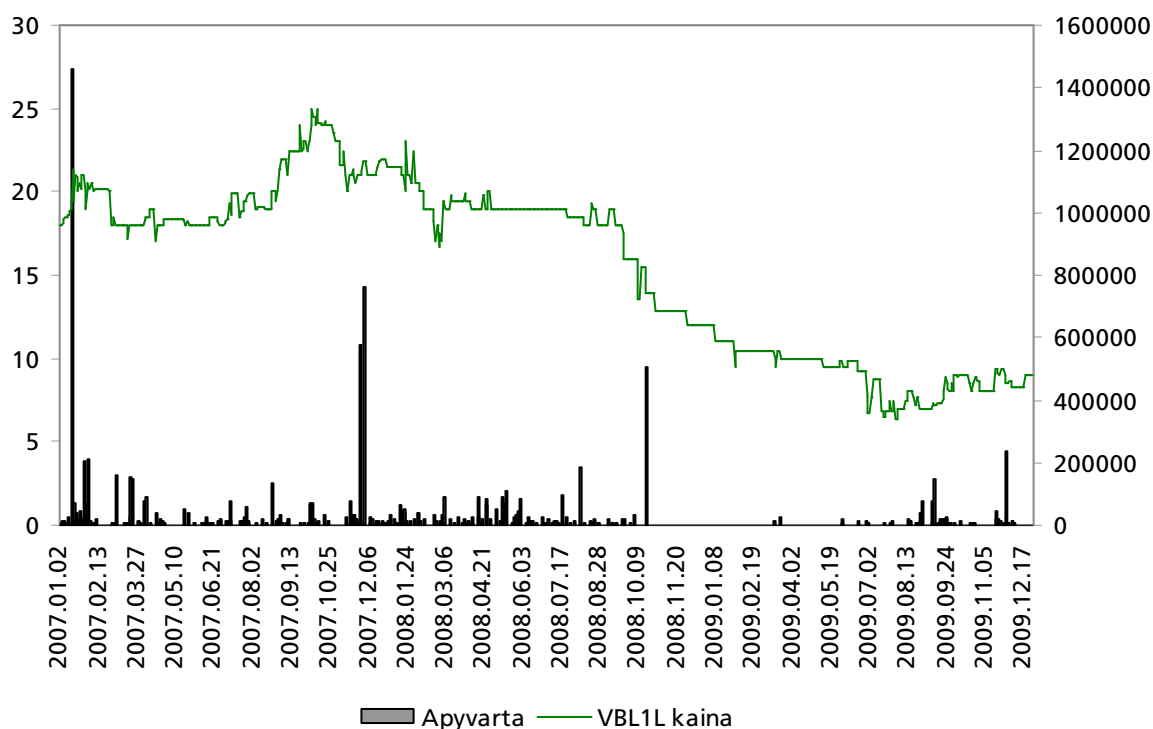
9.2.2. Informacija apie prekybą AB „Vilniaus baldai“ akcijomis

9.2.2.1. lentelė. AB „Vilniaus baldai“ akcijų, įtrauktų į prekybą reguliuojamoje rinkoje, pagrindinės charakteristikos

ISIN kodas	LT0000104267
Trumpinys	VBL1L
Birža	AB NASDAQ OMX Vilnius
Prekybos sąrašas	Oficialusis prekybos sąrašas
Listingavimo pradžia	2000-06-05
Akcijų kiekis, vnt.	3 886 267
Nominali vertė, Lt	4
Bendra nominali vertė, Lt	15 545 068

9.2.2.2. lentelė. Prekyba AB „Vilniaus baldai“ akcijomis

	2009 m.	2008 m.	2007 m.
Akcijų kaina, Lt:			
- atidarymo	12,00	22,00	18,02
- aukščiausia	11,00	23,00	25,00
- žemiausia	6,01	11,60	17,03
- paskutinė	9,00	12,00	22,00
Akcijų apyvarta, vnt.	136 738	160 117	297 985
Akcijų apyvarta, mln. Lt	1,09	2,87	5,86
Kapitalizacija, mln. Lt	34,98	46,64	85,50

9.2.2.1 pav. AB „Vilniaus baldai“ akcijų apyvarta ir kaina 2007-2009 m.

10. Dividendai

Sprendimą mokėti dividendus ir mokamo dividendo dydį nustato bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas. Bendrovė paskirtus dividendus išmoka per 1 mėnesį nuo sprendimo paskirstyti pelną priėmimo dienos.

Dividendus turi teisę gauti tie asmenys, kurie buvo bendrovės akcininkai dešimtos darbo dienos, po atitinkamą sprendimą priėmusio visuotinio akcininkų susirinkimo, pabaigoje.

Pagal Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio bei Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymus, nuo 2009 m. dividendai apmokestinami 20 proc. mokesčio tarifu (iki 2009 m. buvo – 15 proc.). Nuo 2009 m. nuolatiniai Lietuvos gyventojai, gaunantys dividendus, nuo jų moka 6 procentų dydžio privalomojo sveikatos draudimo įmokas. Mokesčius apskaičiuoja, išskaito ir į biudžetą (valstybei) sumoka pati bendrovė⁴.

Pateikiame informaciją apie pastaruosius 5 metus mokėtus dividendus.

Dividendai už 2008 m. nebuvo skirti.

10.1. lentelė. Dividendai

	Finansiniai metai, iš kurių pelno skiriami dividendai				
	2008 m.	2007 m.	2006 m.	2005 m.	2004 m.
Eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo diena	2009-04-30	2008-04-30	2007-05-11	2006-04-28	2005-04-28
Diena, pradedant kuria automatinio įvykdymo sandoriais įsigyjamos akcijos nesuteikia teisės gauti dividendus ⁵	2009-04-28	2008-04-28	2007-05-09	2006-04-26	2005-04-26
Bendra dividendams skirta suma, Lt	-	12 770 655	11 252 094	8 346 932	6 062 601
Dividendai, tenkantys vienai akcijai, Lt	-	0,30	0,25	0,20	0,15
Grynoji dividendų mokėtina suma, išskaičius mokesčius (15 proc. gyventojų pajamų ar pelno), Lt	-	0,255	0,2125	0,17	0,1275
Dalis nuo akcijos nominalios vertės, proc.	-	30	25	20	15
Dividendų pelningumas (dividendai tenkantys vienai akcijai / akcijos kaina laikotarpio pabaigai), proc.	-	1,7	2,0	1,4	2,0
Dividendų išmokėjimo koeficientas (bendra dividendams skirta suma / grynasis pelnas)	-	0,15	0,39	0,87	0,31

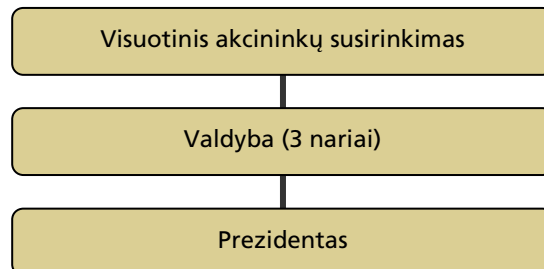
⁴Ši informacija neturi būti traktuojama kaip mokesčių konsultacija.

⁵Nuosavybės teisė į automatinio įvykdymo sandoriais įsigytas bendrovės akcijas įgyjama trečią darbo dieną po sandorio sudarymo.

III. EMITENTO ORGANAI

11. Struktūra, organų įgaliojimai, organų narių paskyrimų ir pakeitimų tvarka

AB „Invalda“ turi visuotinį akcininkų susirinkimą, vienasmenį valdymo organą – bendrovės vadovą (prezidentą) bei kolegialų valdymo organą – valdybą. Stebėtojų taryba bendrovėje nesudaroma.

11.1. Visuotinis akcininkų susirinkimas

Visuotiniame akcininkų susirinkime turi teisę dalyvauti ir balsuoti asmenys, visuotinio akcininkų susirinkimo apskaitos dienos (penktosios darbo dienos iki susirinkimo) pabaigoje buvę bendrovės akcininkais, asmeniškai, išskyrus įstatymų nustatytas išimtis, arba jų įgalioti asmenys, arba asmenys, su kuriais sudaryta balsavimo teisės perleidimo sutartis. Akcininko teisė dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime taip pat apima teisę kalbėti ir klausti.

Visuotinis akcininkų susirinkimas gali priimti sprendimus ir laikomas įvykusi, kai jame dalyvauja akcininkai, kuriems priklausančios akcijos suteikia daugiau kaip 1/2 visų balsų. Nustačius, kad kvorumas yra, laikoma, kad jis yra viso susirinkimo metu. Jei kvorumo nėra, visuotinis akcininkų susirinkimas laikomas neįvykusi ir turi būti sušauktas pakartotinis visuotinis akcininkų susirinkimas, kuris turi teisę priimti sprendimus tik pagal neįvykusio susirinkimo darbotvarkę ir kuriam netaikomas kvorumo reikalavimas.

Eilinis visuotinis akcininkų susirinkimas turi įvykti kasmet ne vėliau kaip per 4 mėnesius nuo finansinių metų pabaigos.

Visuotinis akcininkų susirinkimas turi išimtinę teisę:

- keisti bendrovės įstatus, išskyrus Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme nustatytas išimtis;
- keisti bendrovės buveinę;
- rinkti valdybos narius;
- atšaukti valdybą ar jos narius;
- rinkti ir atšaukti audito įmonę, nustatyti audito paslaugų apmokėjimo sąlygas;
- nustatyti bendrovės išleidžiamų akcijų klasę, skaičių, nominalią vertę ir minimalią emisijos kainą;
- priimti sprendimą konvertuoti bendrovės vienos klasės akcijas į kitos, tvirtinti akcijų konvertavimo tvarką;
- tvirtinti metinių finansinių ataskaitų rinkinį;
- priimti sprendimą dėl pelno (nuostolių) paskirstymo;
- priimti sprendimą dėl rezervų sudarymo, naudojimo, sumažinimo ir naikinimo;
- priimti sprendimą išleisti konvertuojamąsias obligacijas;
- priimti sprendimą atšaukti visiems akcininkams pirmumo teisę įsigyti konkrečios emisijos bendrovės akcijų ar konvertuojamųjų obligacijų;
- priimti sprendimą padidinti įstatinį kapitalą;
- priimti sprendimą sumažinti įstatinį kapitalą, išskyrus Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme nustatytas išimtis;
- priimti sprendimą bendrovei įsigyti savų akcijų;
- priimti sprendimą dėl bendrovės reorganizavimo ar atskyrimo ir patvirtinti reorganizavimo ar atskyrimo sąlygas;
- priimti sprendimą pertvarkyti bendrovę;
- priimti sprendimą restruktūrizuoti bendrovę;

- priimti sprendimą likviduoti bendrovę, atšaukti bendrovės likvidavimą, išskyrus Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme nustatytas išimtis;
- rinkti ir atšaukti bendrovės likvidatorių, išskyrus Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme nustatytas išimtis.

Visuotinis akcininkų susirinkimas gali spręsti ir kitus bendrovės įstatuose jo kompetencijai priskirtus klausimus, jei pagal LR akcinių bendrovių įstatymą tai nepriskirta kitų bendrovės organų kompetencijai ir jei pagal esmę tai nėra valdymo organų funkcijos.

11.2. Valdyba

Valdyba savo funkcijas atlieka 4 metus arba iki bus išrinkta ir pradės dirbti nauja valdyba, bet ne ilgiau kaip iki valdybos kadencijos pabaigos metais vyksiančio eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo. Jeigu renkami pavieniai valdybos nariai, jie renkami tik iki veikiančios valdybos kadencijos pabaigos.

Valdyba ar jos nariai savo veiklą pradeda pasibaigus valdybą ar jos narius išrinkusiam visuotiniam akcininkų susirinkimui. Kai bendrovės įstatai keičiami dėl valdybos sudarymo ar jos narių skaičiaus padidinimo, naujai išrinkti valdybos nariai savo veiklą gali pradėti tik nuo pakeistų įstatų įregistravimo dienos. Valdyba iš savo narių renka valdybos pirmininką.

Visuotinis akcininkų susirinkimas gali atšaukti iš pareigų visą valdybą arba atskirus jos narius (įskaitant pirmininką). Valdybos narys turi teisę atsistatydinti iš jo einamų pareigų iki kadencijos pabaigos, apie tai raštu pranešdamas valdybai ne vėliau kaip prieš 14 dienų.

Valdyba turi visus bendrovės įstatuose numatytus įgaliojimus, taip pat tuos, kuriuos valdybai priskiria įstatymai. Valdybos veikla grindžiama kolegialiu klausimų svarstymu ir sprendimų priėmimu, taip pat bendra atsakomybe akcininkų susirinkimui už priimtų sprendimų padarinius. Bendrovės valdyba, siekdama kuo didesnės naudos bendrovei ir akcininkams bei siekdama užtikrinti bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą ir skaidrumą, glaudžiai bendradarbiauja su bendrovės vadovu. Valdybos darbo tvarką nustato jos priimtas valdybos darbo reglamentas.

Valdyba svarsto ir tvirtina:

- bendrovės veiklos strategiją;
- bendrovės metinį pranešimą;
- bendrovės valdymo struktūrą ir darbuotojų pareigybes;
- pareigybes, į kurias darbuotojai priimami konkurso tvarka;
- bendrovės filialų ir atstovybių nuostatus.

Valdyba renka ir atšaukia bendrovės vadovą, nustato jo atlyginimą, kitas darbo sutarties sąlygas, tvirtina pareiginius nuostatus, skatina jį ir skiria nuobaudas.

Valdyba nustato informaciją, kuri laikoma bendrovės komercine paslaptimi ir konfidencialia informacija. Komercine paslaptimi ir konfidencialia informacija negali būti laikoma informacija, kuri pagal įstatymus turi būti vieša.

Valdyba priima sprendimus:

- bendrovei tapti kitų juridinių asmenų steigėja, dalyve;
- steigti bendrovės filialus ir atstovybes;
- dėl ilgalaikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 1/20 bendrovės įstatinio kapitalo, investavimo, perleidimo, nuomos (skaičiuojama atskirai kiekvienai sandorio rūšiai);
- dėl ilgalaikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 1/20 bendrovės įstatinio kapitalo, įkeitimo ir hipotekos (skaičiuojama bendra sandorių suma);
- dėl kitų asmenų prievolių, kurių suma didesnė kaip 1/20 bendrovės įstatinio kapitalo, įvykdymo laidavimo ar garantavimo;
- įsigyti ilgalaikio turto už kainą, didesnę kaip 1/20 bendrovės įstatinio kapitalo;
- įmonių restruktūrizavimo įstatymo nustatytais atvejais – restruktūrizuoti bendrovę;
- kitus LR akcinių bendrovių įstatyme, bendrovės įstatuose ar visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimuose valdybos kompetencijai priskirtus sprendimus.

Valdyba analizuoja ir vertina bendrovės vadovo pateiktą medžiagą apie:

- bendrovės veiklos strategijos įgyvendinimą;
- bendrovės veiklos organizavimą;
- bendrovės finansinę būklę;

- ūkinės veiklos rezultatus, pajamų ir išlaidų sąmatas, inventORIZACIJOS ir kitus turto pasikeitimo apskaitos duomenis.

Valdyba analizuoja, vertina bendrovės ir konsoliduotą metinių finansinių ataskaitų rinkinį, pelno (nuostolių) paskirstymo projektą ir kartu su metiniu pranešimu teikia juos visuotiniam akcininkų susirinkimui.

Valdyba atsako už visuotinių akcininkų susirinkimų sušaukimą ir rengimą laiku.

Valdybos nariai privalo saugoti bendrovės komercines paslaptis, kurias sužinojo būdami valdybos nariais.

11.3. Prezidentas

Prezidentą renka ir atšaukia bei atleidžia iš pareigų, nustato jo atlyginimą, tvirtina pareiginius nuostatus, skatina jį ir skiria nuobaudas bendrovės valdyba. Su prezidentu sudaroma darbo sutartis. Prezidentas pradeda eiti pareigas nuo jo išrinkimo, jeigu su juo sudarytoje sutartyje nenustatyta kitaip. Valdybai priėmus sprendimą atšaukti prezidentą, su juo sudaryta darbo sutartis nutraukiama.

Prezidentas savo veikloje vadovaujasi įstatymais, kitais teisės aktais, bendrovės įstatais, visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimais, valdybos sprendimais ir pareiginiais nuostatais.

Prezidentas organizuoja kasdieninę bendrovės veiklą, priima į darbą ir atleidžia darbuotojus, sudaro ir nutraukia su jais darbo sutartis, skatina juos ir skiria nuobaudas.

Prezidentas veikia bendrovės vardu ir turi teisę vienvaldiškai sudaryti sandorius. Sandorius dėl ilgalaikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 1/20 bendrovės įstatinio kapitalo, investavimo, perleidimo, nuomos (skaičiuojama atskirai kiekvienai sandorio rūšiai), įkeitimo ir hipotekos (skaičiuojama bendra sandorių suma), taip pat sandorius dėl kitų asmenų prievolių, kurių suma didesnė kaip 1/20 bendrovės įstatinio kapitalo, įvykdymo laidavimo ar garantavimo, sandorius dėl ilgalaikio turto įsigijimo už kainą, didesnę kaip 1/20 bendrovės įstatinio kapitalo, prezidentas gali sudaryti, kai yra bendrovės valdybos sprendimas šiuos sandorius sudaryti.

Prezidentas atsako už:

- bendrovės veiklos organizavimą bei jos tikslų įgyvendinimą;
- metinių finansinių ataskaitų rinkinio sudarymą ir bendrovės metinio pranešimo parengimą;
- sutarties su audito įmone sudarymą;
- informacijos ir dokumentų pateikimą visuotiniam akcininkų susirinkimui, valdybai;
- bendrovės dokumentų ir duomenų pateikimą juridinių asmenų registro tvarkytojui;
- bendrovės dokumentų pateikimą Vertybinių popierių komisijai ir Lietuvos centriniam vertybinių popierių depozitoriumui;
- teisės aktų nustatytos informacijos viešą paskelbimą;
- informacijos pateikimą akcininkams;
- kitų teisės aktuose, bendrovės įstatuose ir bendrovės vadovo pareiginiuose nuostatuose nurodytų pareigų vykdymą.

Prezidentas privalo saugoti bendrovės komercines paslaptis ir konfidencialią informaciją, kurias sužinojo eidamas šias pareigas.

12. Informacija apie bendrovės valdybos narius, vyriausiąjį finansininką, audito komiteto narius

AB „Invalda“ valdyba išrinkta 2006-01-12 visuotiniame akcininkų susirinkime. Valdyba pradėjo veikti 2006-02-01, įregistravus pakeistus bendrovės įstatus Juridinių asmenų registre. Bendrovės valdyba išrinkta ketverių metų kadencijai.

2010 m. eiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime bus renkama valdyba naujai ketverių metų kadencijai.

12.1. Informacija apie bendrovės vadovus

Valdybos pirmininkas
Vytautas Bučas (1968 m.)

Išsilavinimas, kvalifikacija

1993 m. Vilniaus Universitetas, Ekonomikos fakultetas
Nuo 2002 m. Didžiosios Britanijos ACCA narys (Association of Chartered Certified Accountants, UK)
Nuo 1996 m. Lietuvos audito rūmų narys

Darbo patirtis

Nuo 2006 m. AB „Invalda“ patarėjas, valdybos narys (nuo 2007 m. gegužės – valdybos pirmininkas)
2006-2007 m. AB „Invaldos nekilnojamojo turto fondas“ direktorius
2000–2006 m. AB SEB Vilniaus banko valdybos narys, prezidento pavaduotojas, Finansų tarnybos direktorius, IT tarnybos direktorius
1992–2000 m. „Arthur Andersen“ vyr. vadybininkas, vadybininkas, vyr. auditorius

Turimas AB „Invalda“ akcijų kiekis

9.585.803 vnt. akcijų ir balsų

Dalyvavimas kitų įmonių veikloje

Įmonės, įstaigos arba organizacijos pavadinimas	Pareigos	Data, kada pareigos eitos
AB „Invalda“	Valdybos narys / valdybos pirmininkas	Nuo 2006 02 / 2007 05
Tiltra Group AB	Stebėtojų tarybos narys	Nuo 2008 06
AB „Invaldos nekilnojamojo turto fondas“	Valdybos pirmininkas	Nuo 2007 06
AB „Vilniaus baldai“	Valdybos pirmininkas	Nuo 2007 04
UAB „Invalda Service“	Valdybos narys	Nuo 2010 03

Valdybos narys,
prezidentas
Darius Šulnis (1971 m.)

Išsilavinimas, kvalifikacija

1993 m. Vilniaus universitetas, Ekonomikos fakultetas
Finansų maklerio licencija (generalinė) Nr. A109

Darbo patirtis

Nuo 2006 m. AB „Invalda“ prezidentas, valdybos narys
2002–2006 m. UAB „Invalda nekilnojamojo turto valdymas“ direktorius
1994–2002 m. AB FMĮ „Finasta“ direktorius

Turimas AB „Invalda“ akcijų kiekis

3.330.061 akcijų, 4.071.762 balsų (Darius Šulnis yra perleidęs 741.701 jam priklausančių akcijų, kurių suteikiami balsai pasiliko Dariui Šulniui)

Dalyvavimas kitų įmonių veikloje

Įmonės, įstaigos arba organizacijos pavadinimas	Pareigos	Data, nuo kada pradėtos eiti pareigos
AB „Invalda“	Valdybos narys	Nuo 2006 02
Tiltra Group AB	Stebėtojų tarybos narys	Nuo 2008 06
AB „Umega“	Valdybos narys	Nuo 2007 04
AB „Vilniaus baldai“	Valdybos narys	Nuo 2007 04
AB „Sanitas“	Valdybos narys	Nuo 2006 05
SIA „Burusala“	Stebėtojų tarybos pirmininkas	Nuo 2006 05
SIA „DOMMO“	Stebėtojų tarybos pirmininkas	Nuo 2005 12
AB „Invaldos nekilnojamojo turto fondas“	Valdybos narys	Nuo 2007 06

Turima kitų įmonių įstatinio kapitalo ir balsų dalis:

Bendrovė	Įstatinio kapitalo dalis	Balsų dalis
UAB „Golfas“	31 proc.	31 proc.
UAB „Lucrum investicija“	100 proc.	-

Nuo 2008-07-10 valdybos narys Dalius Kaziūnas (1976 m.)

Išsilavinimas, kvalifikacija

2000 m. Vilniaus universitetas, Ekonomikos fakultetas
Finansų maklerio licencija (prekybininko) Nr. P022

Darbo patirtis

Nuo 2008 m. vasario mėn. AB „Invalda“ patarėjas, 2008 m. liepos mėn. valdybos narys

2008 - 2009 m. sausio mėn. AB bankas „Finasta“ generalinis direktorius

1996-2008 m. AB FMĮ „Finasta“ direktorius (nuo 2002 m.), finansų makleris, finansų maklerio asistentas

Turimas AB „Invalda“ akcijų kiekis

213.294 akcijų ir balsų

Dalyvavimas kitų įmonių veikloje

Įmonės, įstaigos arba organizacijos pavadinimas	Pareigos	Data, nuo kada pradėtos eiti pareigos
AB „Invalda“	Valdybos narys	Nuo 2008 07
UAB „Ineturas“	Valdybos narys	Nuo 2009 10
UAB „Invalda Service“	Valdybos narys	Nuo 2010 03

Vyriausiasis finansininkas Raimondas Rajeckas (1977 m.)

Išsilavinimas

2001 m. Vilniaus universitetas, Ekonomikos fakultetas

Darbo patirtis

Nuo 2006 m. AB „Invalda“ vyriausiasis finansininkas

2001-2006 m. AB „Valmeda“ vyriausiasis finansininkas

2000–2001 m. AB „Galinčius“ vyriausiasis finansininkas

2000–2001 m. UAB „Invaldos marketingas“ (dabartinis pavadinimas UAB „Invaldos nekilnojamojo turto valdymas“) vyriausiasis finansininkas

2000–2002 m. AB „Gildeta“ buhalteris

1998–2000 m. AB „Invalda“ buhalteris

Turimas AB „Invalda“ akcijų kiekis

Dalyvavimas kitų įmonių veikloje

AB „Vilniaus baldai“ valdybos narys

UAB „Aktyvo“ direktorius

UAB „Investicijų tinklas“ direktorius

UAB „VOLO“ direktorius

UAB „FORTINA“ direktorius

UAB „Aktyvus valdymas“ direktorius

UAB „Finansų rizikos valdymas“ direktorius

UAB „ENTE“ direktorius

VšĮ „Iniciatyvos fondas“ direktorius

12.2. Informacija apie bendrovės audito komitetą

Audito komitetas sudaromas iš dviejų narių, iš kurių vienas yra nepriklausomas. Audito komiteto narius AB „Invalda“ renka visuotinis akcininkų susirinkimas. Pagrindinės audito komiteto funkcijos:

- teikti bendrovės valdybai rekomendacijas, susijusias su išorės audito įmonės parinkimu, skyrimu, pakartotiniu skyrimu ir atleidimu bei sutarties su audito įmone sąlygomis;
- stebėti išorės audito atlikimo procesą;
- stebėti, kaip išorės auditorius ir audito įmonė laikosi nepriklausomumo ir objektyvumo principų;
- stebėti bendrovės finansinių ataskaitų rengimo procesą;
- stebėti bendrovės vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemų veiksmingumą bei kartą per finansinius metus įvertinti vidaus audito funkcijos poreikį.

2008 m. lapkričio 14 d. įvykusiame AB „Invalda“ neeiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime patvirtintos audito komiteto sudarymo ir veiklos taisyklės, kurios buvo pakeistos 2009-11-30 vykusiame visuotiniame akcininkų susirinkime, ir išrinkti **audito komiteto nariai**:

Tomas Bubinas
(nepriklausomas audito komiteto narys)

Išsilavinimas, kvalifikacija

2007 m. Vidaus auditorių institutas (the Institute of Internal Auditors) JAV, atestuotas vidaus auditorius;
2004-2005 Baltijos vadybos institutas (BMI); tarptautinė EMBA (Executive Master of Business Administration) programa;
1997–2000 m. Didžiosios Britanijos ACCA narys (Association of Chartered Certified Accountants, UK);
1997 m. Lietuvos auditorių rūmai, atestuotas auditorius;
1993 m. Vilniaus universitetas, Ekonomikos fakultetas.

Darbo patirtis

Nuo 2002 m. SICOR Biotech UAB / TEVA Baltic finansų direktorius
1999 – 2002 PricewaterhouseCoopers, vyresnysis vadovas
1997 – 1999 Coopers&Lybrand (Jungtinė Karalystė), audito grupės vadovas
1994 – 1997 Coopers&Lybrand, vyresnysis auditorius
1993 – 1994 Pando aps. (Danija) konsultanto padėjėjas

Turimas AB „Invalda“ akcijų kiekis

Danutė Kadanaitė

Išsilavinimas, kvalifikacija

2004 - 2006 m. M.Romerio universitetas, Teisės Fakultetas;
2000 - 2004 m. Teisės universitetas, Valstybinio valdymo fakultetas;
1997 m. Tarptautinė vadybos mokykla.

Darbo patirtis

Nuo 2009 m. UAB „Legisperitus“ teisininkė;
2002 – 2009 AB FMJ „Finasta“, teisininkė;
1999 – 2002 advokato Artūro Šukevičiaus kontora, administratorė;
1994 – 1999 UAB FMJ „Apyvarta“ teisės konsultantė.

Turimas AB „Invalda“ akcijų kiekis

13. Informacija apie emitento priskaičiuotas pinigų sumas, kitą perleistą turtą ir suteiktas garantijas valdybos nariams, vyriausiajam finansininkui

Vadovybės narių, kuriuos tiesiogiai renka visuotinis akcininkų susirinkimas, sudariusių su Bendrove darbo sutartis, išmokas sudaro tik pastovi dalis. Bendrovėje nėra patvirtintos politikos, pagal kurią vadovybės nariams būtų mokama kintamoji išmokų dalis.

Pastovią išmokų dalį sudaro darbo sutartyse numatytas darbo užmokestis. Visi bendrovės valdybos nariai yra bendrovės darbuotojai ir atlyginimas jiems buvo mokamas tik kaip bendrovės darbuotojams.

2009 m. bendrovės valdybos nariams nebuvo išmokėta dividendų, neperleista turto, nesuteikta garantijų, neskirta tantjemų. Specialių išmokų bendrovės vadovams nebuvo.

13.1. lentelė. Informacija apie emitento vadovams per 2009 m. priskaičiuotus atlyginimus

	Priskaičiuoti atlyginimai, tūkst. Lt	
	2009 m.	2008 m.
Valdybos nariams	741	711
Vidutiniškai vienam valdybos nariui (per mėnesį)	22	20
Administracijos nariams (prezidentui ir vyriausiam finansininkui)	323	359
Vidutiniškai vienam administracijos nariui (per mėnesį)	14	15

IV. INFORMACIJA APIE EMITENTO IR GRUPĖS VEIKLĄ

14. Objektivi emitento ir įmonių grupės būklės, veiklos vykdymo ir plėtros apžvalga

14.1. Bendrovės tikslai, filosofija ir veiklos principai

AB „Invalda“ – 1992 metais įsteigta viena didžiausių Lietuvos investicijų bendrovių, kurios didžioji dalis veiklos šiuo metu vykdoma Lenkijoje ir Lietuvoje. „Invaldos“ akcijos įtrauktos į NASDAQ OMX Vilnius Oficialųjį sąrašą. Pagrindinės bendrovės investicijos šiuo metu yra – farmacijos sektoriuje – „Sanitas“, kelių tiesimo ir tiltų statybos – „Kauno tiltai“ ir Tiltra Group, baldų gamybos sektoriuje – „Vilniaus baldai“, IT sektoriuje – „Baltic Amadeus infrastruktūros paslaugos“, nekilnojamojo turto sektoriuje – „Invaldos nekilnojamojo turto fondas“ ir kitos investicijos.

Bendrovės tikslas – užtikrinti akcininkams ilgalaikę finansinę grąžą, išsaugant priimtina nedidelį rizikos laipsnį ir savo planus įgyvendinant laikantis etikos normų bei tradicinių vertybių. „Invalda“ siekia būti patikima bei stabili įmonė, kurią vertintų klientai, akcininkai, darbuotojai.

„Invaldos“ veiklos kryptis – investuoti į perspektyvius verslus ar turtą Baltijos šalyse bei Lenkijoje, neatmetant galimybių investuoti ir kitose šalyse, jeigu tai padeda pasiekti strateginius grupės įmonių tikslus.

Investavimo filosofija

Esame įvertės kūrimą orientuoti investuotojai. Siekiame įsigyti konkurencingus verslus, kurie, jiems skyrus papildomo kapitalo ar valdymo resursų, galėtų sėkmingai plėstis organiškai, konsoliduoti fragmentuotas rinkas ar suteikti kitų galimybių realizuoti vertę.

Aktyvus valdymas

„Invalda“ paprastai siekia kontroliuoti ar turėti ženklį įtaką verslams, į kuriuos investuoja. „Invalda“ kiekvienam verslui nustato prioritetus, prisideda prie strategijos kūrimo ir stebi jos įgyvendinimą. Vis dėlto esame investuotojai, o ne verslo valdytojai – kasdieninį verslų valdymą patikime profesionaliems vadovams, turintiems patirties atitinkamoje srityje, tačiau mes aktyviai dalyvaujame ir priimame sprendimus strateginiais klausimais, kurie turi įtakos mūsų kompanijų vertei.

Ilgalaikis požiūris

Siekdami realizuoti visą investicijos potencialą, paprastai laikomės ilgalaikio požiūrio į verslus, ir neturime aiškiai nustatytų išėjimo horizontų. Darome viską, kad būtų maksimizuota investicijos vertė ilgu laikotarpiu, o verslus parduodame, kai jie tam paruošti ir yra patrauklūs potencialiems pirkėjams.

„Invalda“ vadovaujasi šiais principais:

- konkurencingumo - kiekvienas grupės verslas turi būti konkurencingas bei turėti kvalifikuotus ir motyvuotus vadovus, sugebančius kurti verslo viziją, suburti komandą, įgyvendinti iškeltus ambicingus tikslus;
- savarankiškumo - „Invaldos“ turimi verslai yra nepriklausomi vienas nuo kito ir gali veikti savarankiškai;
- rizikos atskyrimo - „Invalda“ paprastai neteikia garantijų ir neprisiima įsipareigojimų už atskirus verslus, o atskiri verslai neprisiima įsipareigojimų vienas už kitą;
- skaidrumo – maksimaliai atskleidžiame informaciją, laikydamiesi nuostatos, kad informacija gali būti neatskleidžiama tik tuo atveju, jei jos paviešinimas negalimas dėl priimtų įsipareigojimų trečiosioms šalims ir/arba gali padaryti žalą grupei bei verslų konkurencingumui;
- nekonkuravimo – grupės įmonių vadovai nedalyvauja konkuruojančių įmonių veikloje.

14.2. Veiklos aplinka

2008 prasidėjusį Lietuvos ekonomikos nuosmukį 2009-aisiais pakeitė rekordinis smukimas. Preliminariais duomenimis, 2009 metais Lietuvos bendrasis vidaus produktas smuko 15 proc., panašūs smukimai fiksuoti ir kaimyninėse Latvijoje bei Estijoje. Gerokai lengviau pasaulinę ekonomikos krizę išgyveno Lenkija, kur fiksuotas ekonomikos augimas. Lenkijoje didelę dalį veiklos vykdo pagrindinės „Invaldos“ grupės įmonės.

14.2.1. lentelė. Prognozuojami BVP pokyčiai (proc.)

	Metinis realaus BVP pokytis (proc.)			
	2008 m.	2009 m.	2010 m. prognozė	2011 m. prognozė
Pasaulis	3,0	-0,7	4,5	4,3
JAV	0,4	-2,4	3,4	2,2
Euro zona	0,5	-3,9	1,7	2,0
Japonija	-1,2	-5,0	1,5	1,8
Jungtinė Karalystė	0,5	-4,8	1,8	2,6
Kinija	9,6	8,7	10,5	9,0
Lenkija	4,9	1,7	3,5	4,5
Rusija	5,9	-7,9	5,0	4,5
Ukraina	2,1	-15,0	2,5	4,5
Baltijos šalys	-1,0	-15,9	5,0	4,5
Lietuva	2,8	-15,0	1,0	4,0

Šaltinis: SEB bankas

Ekonomikos nuosmukis paveikė beveik visas įmones – tiek orientuotas į vidaus vartojimą, tiek į eksportą. Siekdamas išgyventi, bendrovės buvo priverstos smarkiai mažinti sąnaudas, atleisti darbuotojus, ieškoti kitų veiklos efektyvumo rezervų.

Bankai, ekonomikos bumo laikais itin gausiai kreditavę Lietuvos verslą bei gyventojus, dėl pasikeitusio požiūrio į Baltijos šalių riziką, pradėjo mažinti paskolų portfelius, o naujus projektus kreditavo itin atsargiai. Dėl to didelių problemų patyrė įmonės, ekonomikos pakilimo metu aktyviai naudojusios skolintą kapitalą.

Sumažėjus finansavimo šaltinių, taip pat įmonių rezultatams smarkiai pablogėjus ir pasidarius itin sunkiai prognozuojamiems, apmirė ir sandorių rinka.

Tuo tarpu akcijų rinkos, kurios paprastai yra pirmaujantis indikatorius, 2009 metais kilo. Tai leidžia tikėtis, kad 2010-2011 metais ekonomikos atsigaus, ką šiuo metu ir prognozuoja daugelis analitikų.

14.3. Pagrindiniai 2009 metų įvykiai ir atlikti darbai

Emitento:

- **Dalies „Sanito“ akcijų pardavimo už 103,58 mln. Lt sandorio užbaigimas.** 2009 m. sausį AB „Invalda“ užbaigė sandorį, kuriuo perleido 6 314 502 turimų AB „Sanitas“ akcijų (20,3 % AB „Sanitas“ įstatinio kapitalo) investicinei bendrovei Baltic Pharma Limited, valdomai Citi Venture Capital International (CVCI).

Sandoris buvo įgyvendintas dviem etapais: (a) 2008 m. spalio 28 d. už 25,51 mln. LTL buvo perleistos 1 555 296 AB „Sanitas“ akcijos, sudarančios 5 % įstatinio kapitalo; (b) 2009 m. sausio 12 d., įvykdžius visas sandorio užbaigimo sąlygas, buvo perleistos likusios 4 759 206 akcijos (15,3 %) už 78,01 mln. LTL. Sutartis su Baltic Pharma Limited numato, jog už akcijas sumokėta kaina ir perleistų akcijų skaičius gali būti koreguojami atsižvelgiant į akcijų kainą, kurią Baltic Pharma Limited gaus pardavus akcijas.

- **„Finastos“ grupės pardavimas už 45,75 mln. Lt.** 2009 m. kovo mėn. 31 d. AB „Invalda“ valdyba pritarė sutarties sudarymui su AB bankas „Snoras“ dėl 100 proc. AB bankas „Finasta“, AB FMĮ „Finasta“, turto valdymo įmonių „Invalda turto valdymas“ ir „Invalda Asset Management Latvia“ bei AB „Finasta“ įmonių finansai“ akcijų pardavimo. Sandoris baigtas 2009 m. rugsėjo mėn.

- **Verslai pertvarkyti ir veikia efektyviai bei generuoja teigiamus rezultatus.** Visi pagrindiniai „Invaldos“ grupės verslai, pasikeitus ekonomikos sąlygoms, daug dėmesio skyrė veiklos efektyvumui didinti ir sąnaudoms mažinti. Po įvykdytų pertvarkymų verslai, anksčiau reikalavę palaikymo iš akcininkų, dabar yra pasirengę veikti savarankiškai ir generuoja teigiamus pinigų srautus.

- **Reikšmingai sumažinti „Invaldos“ įsipareigojimai** (188 mln. Lt grupės ir 105 mln. Lt atskiros bendrovės). Pagrindiniai įsipareigojimų mažinimo šaltiniai buvo dalies „Sanito“ akcijų bei „Finastos“ grupės akcijų pardavimas

Grupės:

Farmacijos sektorius

Farmacijos sektoriuje „Invalda“ yra investavusi į akcinę bendrovę „Sanitas“, kuri užsiima nepatentuojamų (generinių) vaistų (injekcinių preparatų, tablečių, kapsulių ir tepalų) gamyba ir prekyba. „Sanito“ grupės, Lenkijoje kontroliuojančios farmacijos bendrovę „Jelfa“, o Slovakijoje – „HBM Pharma“ (anksčiau – „Hoechst Biotika“), pardavimai vykdomi Lenkijoje, Rusijoje, Latvijoje, Vokietijoje, Slovakijoje, Lietuvoje ir kitose šalyse. „Sanito“ grupė užsiima savos produkcijos pardavimu ir kontraktine gamyba.

14.3.1. lentelė. „Sanito“ grupės pardavimai

tūkst. Lt	Savos produkcijos pardavimų pajamos		Kontraktinės gamybos pardavimų pajamos		Pajamų iš viso	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Lenkija	150.554	212.361	2.864	2.304	153.418	214.665
Rusija	47.162	44.082	-	-	47.162	44.802
Latvija	482	612	22.902	29.091	23.384	29.703
Slovakija	5.373	2.661	17.530	15.773	22.903	18.434
Vokietija	-	-	22.332	19.355	22.332	19.355
Lietuva	12.939	17.186	115	-	13.054	17.186
Ukraina	7.997	6.184	-	-	7.997	6.184
Čekijos Respublika	6.588	4.232	1.174	1.908	7.762	6.140
Vengrija	3.513	4.528	2.179	3.002	5.692	7.530
Gruzija	5.443	5.771	-	-	5.443	5.771
Bulgarija	3.184	3.201	-	-	3.184	3.201
Vietnamas	2.974	1.962	-	-	2.974	1.962
Kazachstanas	2.682	3.193	-	-	2.682	3.193
Baltarusija	1.618	2.377	-	-	1.618	2.377
Šveicarija	-	-	1.425	572	1.425	572
Moldova	466	886	-	-	466	886
Uzbekistanas	406	608	-	-	406	608
Kirgizija	237	188	-	-	237	188
Didžioji Britanija	-	-	221	204	221	204
JAV	-	-	169	-	169	-
Kitos šalys	73	194	147	77	220	271
Iš viso	251.691	310.226	71.058	72.286	322.749	382.512

Pagrindinė „Sanito“ pardavimų mažėjimo 2009 metais priežastis – savos produkcijos pardavimų smukimas Lenkijos rinkoje. 2009 m. pirmąjį ketvirtį, lyginant su tuo pačiu periodu 2008 m., savos produkcijos pardavimų pajamos Lenkijoje sumažėjo 48%, nes buvo nutraukti neharmonizuotų produktų pardavimai šiai rinkai. Įtakos pardavimams taip pat turėjo zloto kurso kitimas euro (lito) atžvilgiu bei tai, kad platintojai mažino atsargų kiekį sandėliuose.

Rusijoje didelis dėmesys buvo skiriamas gautinų sumų valdymui. 2009 m. pradžioje buvo sustabdyti pardavimai tiems pirkėjams, kurie turėjo pradelstų mokėtinų sumų. Pirmąjį ketvirtį pavyko atgauti daugumą pradelstų sumų iš Rusijos pirkėjų. Atnaujinus pardavimus kovo mėnesį, jie buvo vykdomi tik finansiškai patikimiems pirkėjams. Tokiu būdu „Sanito“ grupei pavyko padidinti pardavimus Rusijos rinkoje.

2009 m. ir toliau koncentruotasi į dermatologijos, oftalmologijos, diabeto, urologijos ir injekcinių vaistų sritis. Siekiant sustiprinti pozicijas šiose terapinėse srityse įsigytos 4 vaistų bylos. Be to toliau plėtoti 15 savų dermatologijos ir injekcinių preparatų srities projektų. 3 iš šių 15 projektų pateikti registracijai iki 2009 m. pabaigos, dar 8 bus pateikti registracijai iki 2010 m. pabaigos. Siekiant užtikrinti nepertraukiamą naujų produktų pristatymą į pagrindines „Sanito“ grupės rinkas, 2010 m. planuojama investuoti į 10 naujų produktų bylą.

2009 m. Sanito Grupė gavo 108 patvirtinimus, suteikiančius rinkodaros teises (2008 m. – 38 patvirtinimai), 2010 m. planuojama pateikti daugiau nei 190 naujų paraiškų rinkodaros teisėms gauti.

2009 m. pradėta nauja veikla – licencijų suteikimas pačių išvystytiems produktams, šią naują veiklą planuojama tęsti ir ateityje. Be to, „Sanito“ grupė ženkliai sumažino finansinius įsipareigojimus.

2009 m. „Sanito“ grupėje didelis dėmesys buvo skiriamas veiklos sąnaudų mažinimui bei naujų produktų įvedimui į rinką. Buvo užregistruoti 42 nauji produktai.

14.3.2. lentelė. Farmacijos sektoriaus rezultatai

	2009 m., mln. Lt	2008 m., mln. Lt	2007 m., mln. Lt
Pardavimai	322,7	382,5	335,4
EBITDA	74,3	90,5	105,4
Grynasis rezultatas	17,8	(1,9)	37,3
Grynojo rezultato dalis tenkanti „Invaldos“ akcininkams	4,7	0	13,2

Kelių tiesimo ir tiltų statybos sektorius

Kelių tiesimo ir tiltų statybos segmente akcinė bendrovė „Invalda“ yra investavusi į AB „Kauno tiltai“ ir Tiltra Group AB, kuriose atitinkamai valdo 43,36 proc. ir 44,78 proc. akcijų.

Valstybei mažinant išlaidas, 2009 metais smarkiai sumažintas Lietuvos kelių tiesimo ir tiltų statybos rinkos finansavimas, todėl „Kauno tiltų“ grupės rezultatai buvo prastesni. Atsižvelgiant į rinkos situaciją, kelių tiesimo ir tiltų statybos įmonės Lietuvoje praėjusiais metais aktyviai mažino sąnaudas.

14.3.3. lentelė. Kelių tiesimo ir tiltų statybos sektoriaus rezultatai*

	2009 m., mln. Lt	2008 m., mln. Lt	2007 m., mln. Lt
Pardavimai	474,5	638,3	253,7
Grynasis pelnas	30,5	46,6	13,1
Grynojo pelno dalis tenkanti „Invaldos“ akcininkams	13,3	18,7	5,7

* Pateikti „Kauno tiltai“ ir Tiltra Group rezultatai. 2009 m. gruodį įsigyto „Poldim“ pajamos bus konsoliduojamos nuo 2010 m.

Lietuvos kelių tiesimo rinkoje, kuri 2009 m. siekė apie 1 mlrd. litų, galimybės plėstis yra ribotos, todėl buvo pradėta plėtra į kitus segmentus – geležinkelio, uostų infrastruktūros statybos rinkas. Tačiau svarbiausias dėmesys buvo skiriamas plėtrai Lenkijos kelių tiesimo ir tiltų rinkoje, kuri viršija 20 mlrd. Lenkijos zlotų per metus. Lenkijoje „Kauno tiltų“ grupė valdė įmones, veikiančias Palenkės (Balstogės) vaivadijoje.

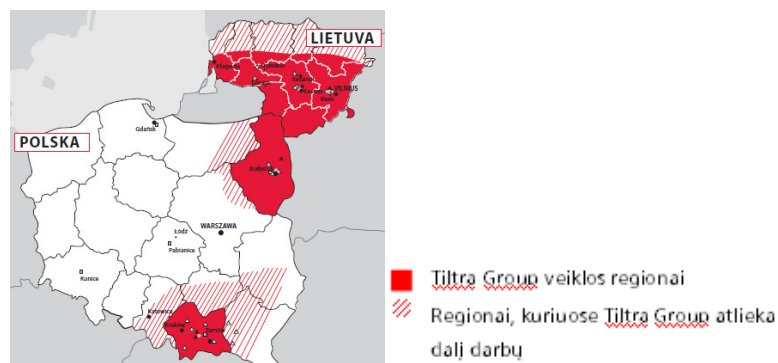
Vykdydama plėtrą Lenkijoje, 2009 metų gruodį „Tiltra Group“ per antrinę įmonę įsigijo 71 proc. Lenkijos kelių ir tiltų statybos grupę „Poldim“ ir taip išplėtė veiklos geografiją. „Poldim“ veiklos rezultatai bus konsoliduojami nuo 2010 metų pradžios, o įsigijimo sandorio metu susidaręs neigiamas prestižas lėmė 9,5 mln. litų 2009 metų Tiltra Group AB pelną.

14.3.4. lentelė. „Poldim“ grupės rezultatai*** konsoliduoti pagal vietos apskaitos standartus

mln. PLN	2007/2008	2008/2009
Pardavimai	428,9	598,9
Grynasis pelnas	15,2	11,7

*** „Poldim“ finansiniai metai prasideda balandžio 1 dieną.

14.3.1. pav. Kelių tiesimo ir tiltų statybos sektoriaus įmonių veiklos regionai

2010 metais didelis dėmesys ir toliau bus skiriamas plėtrai Lenkijoje ir įsigyčių bendrovių integravimui į grupę bei veiklos efektyvumo didinimui.

Nekilnojamojo turto sektorius

Nekilnojamojo turto plėtotojams užbaigus projektus, pradėtus prieš Lietuvos ekonomikos nuosmukį, komercinio nekilnojamojo turto pasiūla 2009 metais Lietuvoje išaugo apie 15 proc. Be to, paklausa mažėjo toliau – A ir B klasės verslo centrų laisvų patalpų pasiūla per metus išaugo beveik du kartus. Dėl paklausos-pasiūlos disbalanso, komercinio nekilnojamojo turto rinkoje nuomos kainos smuko. Taip pat mažėjo ir turto rinkos vertės, tačiau pirkėjams dairantis didesnio pajamingumo objektų, o pardavėjams vengiant pigiai parduoti objektus, kurių nuomos pajamos viršija bankų paskoloms aptarnauti reikalingą sumą, reikšmingų komercinio nekilnojamojo turto sandorių 2009 metais Lietuvoje beveik nebuvo.

Būsto kainos taip pat mažėjo visoje Lietuvoje. Įvairių šaltinių teigimu, metinis kainų nuosmukis sudarė 30-40 proc., o labiausiai mažėjo itin brangių butų bei senos statybos butų miegamuosiuose rajonuose kainos.

„Invaldos“ nekilnojamojo turto sektoriaus nuomos pajamos neigiamos tendencijos paveikė ne itin smarkiai, nes dėl ilgalaikių sutarčių bei aktyvaus darbo su klientais pavyko išlaikyti didesnę nei rinkoje patalpų užimtumą. Tai sušvelnino nuomos pajamų kritimą.

2009 m. „Invaldos“ grupėje reikšmingų komercinio nekilnojamojo turto pardavimo sandorių nesudaryta.

Gyvenamojo būsto segmente toliau buvo tęsiamas butų baigtuose projektuose Vilniuje ir Kaune pardavimas. Šio segmento pajamos ženkliai sumažėjo dėl kritusių kainų bei sumažėjusio sandorių skaičiaus.

Pagrindinis 2009 metų tikslas buvo pertvarkyti nekilnojamojo turto sektoriaus kompanijas tokiu būdu, kad jos galėtų veikti be išorinio finansavimo iš akcininkų poreikio. Manome, kad aktyviai mažinant kaštus bei koncentruojantis į pagrindines sritis, generuojančias pajamas, tai padaryti pavyko.

Dėl padėties nekilnojamojo turto rinkoje, buvo priimtas sprendimas pasitraukti iš projektų, dalyvavimas kuriuose tapo ekonomiškai nepagrįstas. Atsižvelgiant į tai, didžioji dalis investicijų į nutrauktus projektus nurašytos iki nulio, todėl papildomų nuostolių neperspektyvūs projektai nebeturėtų atnešti. „Invalda“ paprastai neteikia garantijų už sektoriaus įmonių įsipareigojimus.

Operacinės įmonės – „Invalda nekilnojamojo turto valdymas“, „Inreal“ bei „Invalda Service“ 2009 metais mažino sąnaudas ir siekė prisitaikyti prie pasikeitusios aplinkos. 2009 metais padėti pagrindai pastatų ūkio priežiūros bendrovės „Invalda Service“ plėtrai, pritraukiant išorinius klientus.

14.3.5. lentelė. Nekilnojamojo turto sektoriaus rezultatai

	mln. Lt	2009 m.	2008 m.	2007 m.
Nuosavo NT vertė*		253,1	325,1	451,7
Skola kredito įstaigoms*		145,2	159,6	248,5
Nuomos pajamos		20,5	24,9	21,7
Atidėjiniai		(38,4)	(29,0)	(1,1)
Investicinio turto vertės pokytis		(72,3)	(42,6)	62,9
NT sektoriaus rezultatas		(116,7)	(98,1)	52,8

* Neįtrauktos įmonės, kurios parduotos 2010 m. kovo 31 d. Investicijos į jas 2009 m. gruodžio mėn. 31 d. ataskaitose yra nuvertintos iki nulio.

Baldų gamybos sektorius

Baldų gamybos sektoriuje akcinė bendrovė „Invalda“ kontroliuoja AB „Vilniaus baldai“ – korpusinių baldų gamybos įmonę, beveik visą produkciją parduodančią Švedijos koncernui IKEA. Masine gamyba užsiimančių „Vilniaus baldų“ produkcija gaminama iš medžio drožlių plokštės, naudojama korinio užpildo technologija, pagal kurią gaminami baldai lengvesni.

Pagrindiniai IKEA parduotuvių franšizę valdančios bendrovės „Inter IKEA Systems B.V.“ rezultatai pateikti lentelėje

14.3.6. lentelė. Pagrindiniai IKEA rezultatai

	2009 m.	2008 m.	2007 m.
Visų IKEA parduotuvių apyvarta, mlrd. Lt	78,4	77,7	71,4
IKEA parduotuvių skaičius	301	285	260

Šaltinis: Inter IKEA Systems B.V. <http://franchisor.ikea.com>

2009 metais „Vilniaus baldai“ toliau tęsė anksčiau pradėtus pertvarkymus. Pertvarkymai koncentruojami į kaštų mažinimą, gamybos našumo didinimą, užsakymų apimtį didinimą. Pertvarkius procesus, per 2009 m. darbo našumas padidėjo 35 proc., o vienas darbininkas pagamino produkcijos vidutiniškai už 385 tūkst. litų. 2009 metais buvo pakoreguota bendrovės organizacinė struktūra, siekiant sutvarkyti vadovavimo lygius bei aiškiai apibrėžti padalinių funkcijas bei atsakomybę. Be šių pertvarkymų, įtakos 2009 metų veiklos rezultatams taip pat turėjo pigiosios žaliavos.

Įtakos 2008 ir 2009 metų finansiniams rezultatams taip pat turėjo UAB „Girių bizonas“ 25 proc. akcijų paketo pardavimas. „Vilniaus baldų“ grupės 2008 metų veiklos rezultate vertintas investicijų perleidimo pelnas 16,375 mln. Lt bei 6,07 mln. Lt nuostolis, susidaręs dėl nuosavybės metodu apskaitomų UAB „Girių bizonas“ akcijų. 2009 m. liepos 2 d. „Vilniaus baldai“, kaip tai numatė akcijų pirkimo-pardavimo sutartis, pasirašė susitarimą UAB „Girių bizonas“ akcijų kainos korekcijos, todėl 2009 m. veiklos rezultate įvertintas investicijų perleidimo nuostolis 1,1 mln. Lt.

2009 metais „Vilniaus baldams“ pavyko pasiekti geriausią įmonės istorijoje grynojo pelno rezultatą. Pagrindinis rizikos veiksnys įmonėje toliau išlieka priklausomybė nuo vieno pirkėjo. 2009 metais „Vilniaus baldų“ pardavimai koncernui IKEA sudarė apie 99 proc. visų pardavimų (2008 m. – 99 proc., 2007 m. – 95 proc., 2006 m. – 81,5 proc.).

14.3.7. Baldų gamybos sektoriaus rezultatai

	2009 m., mln. Lt	2008 m., mln. Lt	2007 m., mln. Lt
Pardavimai	149	137,5	151,4
EBITDA	27	8,5	17,3
Grynasis rezultatas	15,6	7,6*	2,1

* Įvertintas 6 mln. Lt nuostolis, susidaręs dėl nuosavybės metodu apskaitomų UAB „Girių bizonas“ akcijų, bei 16,4 mln. Lt finansinės - investicinės veiklos pelnas iš šių akcijų perleidimo.

IT sektorius

Baltijos šalis krečiant ekonomikos nuosmukiui, kartu mažėjo ir Lietuvos informacijos technologijų (IT) rinka. Biudžetus mažino tiek verslas, tiek viešasis sektorius, o paklausos sumažėjimas mažmeniniame sektoriuje privertė bankrutuoti net kai kuriuos didelius kompiuterinės įrangos mažmenininkus. Be paklausos sumažėjimo, IT sektoriaus įmonės susidūrė ir su apyvartinio kapitalo problemomis, nes sumažinti arba panaikinti prekinio kredito draudimo limitai didmenininkus privertė atidžiau vertinti ir riboti riziką.

„Invaldos“ IT sektoriaus įmonės sunkmetį išgyveno lengviau nei kiti rinkos dalyviai, nes didžiausia grupei priklausanti uždaroji akcinė bendrovė „Baltic Amadeus infrastruktūros paslaugos“ (BAIP) orientuojasi į stambiausius verslo bei viešojo sektoriaus klientus. Į profesionalių paslaugų, reikalaujančių aukštos kompetencijos, segmentą orientuotos BAIP veiklos apimtys net kiek išaugo – bendrasis pelnas 2009 metais, palyginti su 2008-aisiais, padidėjo 4 proc. iki 6,97 mln. Lt, o EBITDA – 40 proc. iki 1,8 mln. Lt.

Dar 2008 m. antroje pusėje BAIP išplėtė paslaugų portfelį ir išplėtojo naujas specializuotas paslaugas, skirtas „apkarpytiems“ klientų IT poreikiams tenkinti. Ypatingas dėmesys skirtas kritinės infrastruktūros priežiūros paslaugoms. BAIP kartu su pasaulyje pirmaujančia, nepriklausoma IT infrastruktūros konsultavimo ir paslaugų bendrove „Glasshouse“ sukūrė ir įdiegė kritinės infrastruktūros paslaugų teikimo metodiką. BAIP buvo pripažinta pažangiausia paslaugų sektoriaus įmone ir pelnė Žinių ekonomikos įmonės 2009 apdovanojimą.

2009 metais BAIP tapo išskirtiniu „Dell“ partneriu ir autorizuotu serviso centru Lietuvoje, „VMware Enterprise“ partneriu, „NetApp“ auksiniu partneriu. Taip pat bendrovei buvo suteiktas aplinkos vadybos sertifikatas ISO 14001.

Didėjant įmonių poreikiui optimizuoti kaštus, BAIP aktyviai plėtė spausdinimo ir kopijavimo optimizavimo paslaugą - „CopyPrint“. Centralizuodamos bei perduodamos kitiems biuro technikos priežiūros paslaugas, įmonės gali sutaupyti 20-30% biuro technikos eksploatacijos kaštų. Šią paslaugą 2009 metais pasirinko didžiausias mažmeninės prekybos tinklas „Maxima“ bei didžiausia Lietuvos mobiliojo ryšio bendrovė „Omnitel“.

Bendri „Invaldos“ IT sektoriaus rezultatai pateikti lentelėje. Pardavimų ir bendrojo pelno mažėjimą lėmė susitraukusi rinka ir sumažėjusi personalinių kompiuterių paklausa.

14.3.8. lentelė. IT sektoriaus rezultatai

mln. Lt	2009 m.	2008 m.
Pardavimai	25,5	29,1
Bendrasis pelnas	8,3	8,8
EBITDA, neįskaitant galimų opcionų sąnaudų	1,3	1,1
Grynasis pelnas	(1,6)	(1,1)
Skola kredito įstaigoms	3,5	0

Daugiau informacijos apie sektoriaus siūlomas paslaugas bei veiklą tinklalapyje – www.baip.lt.

Kitos įmonės

Kitos didesnės įmonės, kuriose „Invalda“ turi akcijų paketus, 2009-uosius baigė nuostolingai. Kelio ženklus bei ažuolo masyvo baldus gaminanti bendrovė „Kelio ženklai“ („Invalda“ valdo 100 proc.) bei metalo gaminių gamyba užsiimanti „Umega“ („Invalda“ valdo 19,4 proc.) metus baigė nuostolingai, o pagrindiniai tai lėmė veiksniai – sumažėjusi apyvarta.

15. Emitento ir įmonių grupės finansinių ir nefinansinių veiklos rezultatų analizė, su aplinkos ir personalo klausimais susijusi informacija

15.1. Emitento ir įmonių grupės veiklos rezultatai

15.1. lentelė. Pajamos 2007 – 2009 m., tūkst. Lt

	Bendrovės			Grupės		
	2009 m.	2008 m.	2007 m.	2009 m.	2008 m.	2007 m.
Pardavimų pajamos	-	-	-	217 322	309 434	268 176
- nekilnojamasis turtas	-	-	-	37 041	131 012	37 348
- baldų gamyba	-	-	-	148 966	137 523	151 404
- informacinės technologijos	-	-	-	25 536	29 116	-
- kitos įmonės	-	-	-	6 651	15 641	33 461
- finansinis tarpininkavimas	-	-	-	-	-	33 998
- viešbučių valdymas	-	-	-	-	-	14 581
- eliminavimas	-	-	-	-872	-3 858	-2 616
Pelnas (nuostolis) iš investicijų	-11 659	77 270	1 213	2 456	18 457	14 705
Kitos pajamos	21 476	34 340	100 018	4 012	14 505	12 309
- palūkanų pajamos	12 469	13 836	7 126	2 149	5 877	8 391
- dividendų pajamos	9 000	20 478	92 877	-	4 959	-
- kitos pajamos	7	26	15	1 863	3 669	3 918
Investicinio turto vertės pokytis	-	-	-	-72 358	-43 707	62 367

Kelių tiesimo ir tiltų statybos bei farmacijos įmonės „Invaldos“ grupėje yra didžiausios pagal pajamas (2009 m. buvo atitinkamai 474,5 mln. Lt ir 322,7 mln. Lt), tačiau 15.1. jos lentelėje nepateikiamos, kadangi investicijos į šias įmones apskaitomos nuosavybės metodu ir pajamos nekonsoliduojamos. Šių sektorių pajamos už paskutinius trejus metus pateiktos 2009 metų veiklos apžvalgoje.

15.2. lentelė. Pagrindiniai finansinių ataskaitų straipsniai, tūkst. Lt

	Bendrovės			Grupės		
	2009-12-31	2008-12-31	2007-12-31	2009-12-31	2008-12-31	2007-12-31
Ilgalaikis turtas	225 027	406 027	405 376	495 412	667 312	829 704
Trumpalaikis turtas	81 789	127 222	110 065	114 691	215 134	279 456
Ilgalaikis turtas, skirtas pardavimui	-	0	10 079	-	0	87 669
Nuosavas kapitalas	46 336	168 134	179 311	91 710	177 690	298 886
Nuosavas kapitalas priskirtas patronuojančios įmonės akcininkams	46 336	168 134	179 311	78 669	167 985	294 749
Mažumos dalis	-	-	-	13 041	9 705	4 137
Ilgalaikiai įsipareigojimai	4 061	81 995	78 589	44 332	131 319	306 044
Trumpalaikiai įsipareigojimai	256 419	283 120	267 620	474 061	573 437	536 731
Įsipareigojimai susiję su ilgalaikiu turtu, skirtu pardavimui	-	-	-	-	0	55 168
Rezultatas prieš apmokestinimą	-125 050	1 410	86 096	-107 560	-94 723	97 813
Grynasis rezultatas	-121 798	1 594	86 804	-85 653	-91 553	87 560
Grynasis rezultatas priskirtinas patronuojančios įmonės akcininkams	-	-	-	-88 596	-90 140	78 964

15.3. lentelė. Bendrovės turto detalizavimas

mln. Lt	2009-12-31	2008-12-31	Turto aprašymas 2009 metų pabaigoje
Investicijos į „Sanitą“	119,6	185,9	26,5 proc. AB „Sanitas“ akcijų paketas (2008 m. pabaigoje – 40,3 proc.) ir įmonei suteiktos paskolos
Investicijos į kelių sektorių	25	25	43,3 proc. AB „Kauno tiltai“ ir 44,8 proc. Tiltra Group akcijų
Investicijos į NT	120	204,9	Komercinės paskirties nekilnojamas turtas, butai, sklypai vystymui, žemės ūkio paskirties žemė ir sektoriui suteiktos paskolos
Investicijos į „Vilniaus baldus“	13,7	13,7	72 proc. AB „Vilniaus baldai“ akcijų paketas
Investicijos į IT sektorių	6	6,9	80 proc. „Positor“ akcijų paketas ir įmonei suteiktos paskolos
Investicijos į „Finastos“ grupę	0	59,8	Turėtos sektoriaus įmonių akcijos ir sektoriui suteiktos paskolos
Kitas turtas	22,5	37	„Kelio ženklų“ akcijos, „Umegos“ akcijos, atidėtojo pelno mokesčio turtas, „Agrowill Group“ akcijos bei kitas turtas
Turtas iš viso:	306,8	533,2	

Tikrosios turto vertės gali skirtis nuo pateiktų balansinių verčių.

15.4. lentelė. Nuosavas kapitalas ir įsipareigojimai

AB „Invalda“, mln. Lt	2008 m.	2009 m.	Sumodeliuota*	Pokytis**, mln. Lt
Nuosavas kapitalas	168,1	46,3	96,3	-71,8
Skolos bankams	183,3	147,4	147,4	-35,9
Iš jų ilgalaikės	0	0	119,2	119,2
Skolos grupės įmonėms	70,8	19,8	20,3	-50,5
Obligacijos	75,6	83,1	35,1	-40,5
Kitos skolos	35,4	10,2	9,7	-25,7
Įsipareigojimai iš viso	365,1	260,5	212,5	-152,6
Nuosavas kapitalas ir įsipareigojimai iš viso:	533,2	306,8	310,4	-222,8

Skolos ir obligacijos pateikiamos su susikaupusiomis palūkanomis.

* Sumodeliuota pagal 2009 m. rezultatus atsižvelgiant į 50 mln. Lt obligacijų konvertavimą, 7,44 mln. Lt obligacijų išleidimą ir ilgalaikių kredito sutarčių sąlygų pakeitimą.

** Apskaičiuotas sumodeliuoto rezultato ir 2008 m. pokytis.

15.5. lentelė. Rodikliai

	Bendrovės			Grupės		
	2009 m.	2008 m.	2007 m.	2009 m.	2008 m.	2007 m.
Nuosavybės grąža (ROE), %	-113,58	0,92	53,31	-71,84	-38,96	25,36
Skolos koeficientas	0,85	0,68	0,66	0,85	0,80	0,75
Skolos – nuosavybės koeficientas	5,62	2,17	1,93	5,65	3,97	3,00
Bendras likvidumo koeficientas	0,32	0,45	0,45	0,24	0,38	0,62
Grynasis pelnas, tenkantis vienai akcijai (EPS), Lt	-2,86	0,04	1,96	-2,08	-2,12	1,78
Kainos ir pelno vienai akcijai santykis(P/E)	Neig.	44,60	8,75	Neig.	Neig.	9,63

15.2. Darbuotojai

„Invalda“ siekia būti bendrove, kurioje gerbiamos kiekvieno darbuotojo teisės, poreikiai ir indėlis į bendrovės veiklą. Viena iš bendrovės vertybių – darbuotojai, todėl didelis dėmesys skiriamas čia dirbantiems žmonėms, jų kvalifikacijai ir motyvacijai. Bendrovėje įdiegtos ir galioja įvairios kompetencijas ugdančios programos, veiklos saugumą ir nuoseklumą užtikrinančios tvarkos. Bendrovės darbuotojų teisės ir pareigos aiškiai apibrėžtos pagrindiniuose vidaus dokumentuose.

Darbuotojai vengia situacijų, kurios galėtų sukelti abejonių jų sugebėjimu veikti bendrovės naudai. Darbuotojai yra įsipareigoję neatskleisti konfidencialios informacijos.

„Invalda“ tikisi, kad ir nauji darbuotojai, atėję iš kitų bendrovių, nepaviešins pastarųjų konfidencialios informacijos. Taip pat darbuotojai įsipareigoja nesinaudoti viešai neatskleista informacija, prekiaujant vertybiniais popieriais savo, šeimos narių ar kitų susijusių asmenų vardu.

Kolektyvinė sutartis bendrovėje nesudaryta. Darbo sutartyse nėra numatytų ypatingų darbuotojų teisių ir pareigų. Susitarimų tarp bendrovės ir valdybos narių, taip pat darbuotojų, numatančių kompensacijas jiems atsistatydinus ar juos atleidus be pagrįstos priežasties, taip pat jei jų darbas baigtųsi dėl bendrovės kontrolės pasikeitimo, nėra.

2009 m. vidutinis AB „Invalda“ darbuotojų skaičius– 12 (2008 – 14).

Visų bendrovės darbuotojų išsilavinimas – aukštasis.

15.4. lentelė. Darbuotojų skaičius ir priskaičiuotas vidutinis mėnesinis darbo užmokestis

	Mato vnt.	2009 m.	2008 m.	2007 m.
Bendras darbuotojų skaičius laikotarpio pabaigoje	žm.	14	11	13
- vadovaujančio personalo	žm.	4	4	4
- specialistų	žm.	10	7	9
Vidutinis priskaičiuotas mėnesio darbo užmokestis	Lt	10 217	10 898	8 936
- vadovaujančio personalo	Lt	18 202	17 336	12 228
- specialistų	Lt	5 977	8 398	6 895

AB „Invalda“ ir dukterinių bendrovių darbuotojų skaičius 2009-12-31 buvo 701 (2008-12-31 - 1 095). Didžiausią įtaką mažesniam grupės darbuotojų skaičiui turėjo finansų sektoriaus įmonių pardavimas.

15.3. Aplinkosauga

AB „Invalda“ grupėje siekiama skirti dėmesio aplinkosaugai, ypač gamybinėse įmonėse, kuriose kryptingai dirbama siekiant ekologizuoti gamybą, valdyti naudojamų medžiagų ir žaliavų poveikį aplinkai.

Grupės įmonė „Sanitas“ gamybos procese susidarančių atliekų kiekis sumažėjo nuo 700 tonų iki 147 tonų, iš jų 0,5 tonos pavojingų (2008 m. – 5 tonos). Per 2009-uosius „Sanitas“ surūšiavo ir perdavė antriniam panaudojimui 16 tonų atliekų. Be to „Sanitas“ įdėjo daugiau pastangų mažinant sunaudojamo vandens kiekį. Palyginus su 2008 m., 2009 m. ženkliai sumažėjo sunaudojamo požeminio vandens kiekis: 2009 m. – 17.000 m³, 2008 m. – 50.000 m³.

Kita grupės bendrovė „Vilniaus baldai“ 2009 m. sunaudojo 13.615 tūkst. kWh elektros energijos, o tai yra 29 proc. mažiau lyginant su 2008 m. (2008 m. - 19.073 tūkst. kWh).

Tiltra Group įmonės palyginus su 2008 m. oro taršą iš stacionarių taršos šaltinių sumažino 35 tonomis, vandens vartojimą - 6000 m³. Dėl pakitusios statybos darbų struktūros priduta 660 tonų daugiau atliekų.

16. Rizikos valdymas

16.1. Pagrindinių rizikos rūšių ir neapibrėžtumų, su kuriais susiduriama, apibūdinimas

Verslo rizikos

AB „Invalda“ įmonių grupės veikla yra įtakojama bendros šalių, kuriose vystomi verslai, ekonominės situacijos. AB „Invalda“ taip pat yra priklausoma nuo pagrindinių vadovų – juos praradus, bendrovės veikla galėtų būti paveikta neigiamai ir mes galėtume prarasti verslo galimybes.

„Invaldos“ investicijų pelningumas gali būti ženkliai mažesnis nei vidutinis pelningumais, istoriškai pasiektas privataus kapitalo industrijos, nes praeities rezultatai neatspindi ateities pelningumo.

Ekonominės recesijos ir nuosmukiai gali paveikti bendroves, į kurias esame investavę bei sumažinti jų vertę, kartu ir mūsų veiklos rezultatus.

„Invaldai“ gali nepavykti realizuoti pelno iš investicijų į įmonių akcijas. Bendrovės, į kurias investuojame, gali nesukurti vertės ar net ją sunaikinti, nuvertindamos mūsų investicijas.

Mūsų galimybės panaudoti atidėtojo pelno mokesčio turtą gali būti apribotos.

Pasikeitimai įstatymuose ar kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose mūsų veiklą, gali turėti reikšmingos įtakos mūsų verslui. Mokestinės politikos, bei sektorių, kurie priklausomi nuo valstybės finansavimo, reguliavimo politikos pakeitimas gali turėti neigiamų pasekmių mūsų verslui.

Bendrovės ir grupės veiklos rezultatai gali itin svyruoti ir neparodyti ateities rezultatų.

Mūsų akcijos kaina gali reikšmingai svyruoti. Akcijų, kurias įsigijote kaip investuotojas, kaina gali būti didesnė arba mažesnė, priklausomai nuo daugelio faktorių, iš kurių kai kurie nepriklauso nuo mūsų įtakos.

Rinka gali vertinti „Invaldos“ akcijas mažiau nei turto tikroji vertė.

Mes nesame patvirtinę dividendų mokėjimo politikos ir nustatę minimalių dividendų, todėl lėšų išmokėjimas akcininkams nėra garantuotas.

Palūkanų normų pasikeitimai gali paveikti mūsų kapitalo kaštus, pelningumą ir mūsų galimybes pritraukti papildomo finansavimo.

Investicijų rizika

Mūsų investicijos į grupės kompanijas gali būti nelikvidžios – yra rizika, kad planuojami sandoriai neįvyks tuomet, kai tai yra planuojama. Mes galime realizuoti savo investicijas, kai bendrovės, į kurias investavome, yra parduodamos, pritraukia papildomo kapitalo ar yra listinguojamos biržoje.

Mūsų investicijos į smulkias ir vidutines įmones yra rizikingos, ir pačiu blogiausiu atveju įmanoma prarasti visą investuotą sumą.

Kai mes neturime bendrovių, į kurias investuojame kontrolės, įmonių vadovybė bei kiti akcininkai gali priimti sprendimus, sumažinančius mūsų investicijos vertę.

16.2. Informacija apie rizikos mastą bendrovėje ir jos valdymą

Informacija apie rizikos mastą ir jos valdymą atskleista konsoliduotų ir bendrovės 2009 metų finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte.

16.3. Įmonių grupės vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemų, susijusių su konsoliduotųjų finansinių ataskaitų sudarymu, pagrindiniai požymiai

Bendrovės konsoliduotos finansinės atskaitomybės rengimą, vidaus kontrolės ir finansinės rizikos valdymo sistemas, teisės aktų, reglamentuojančių konsoliduotųjų finansinių ataskaitų sudarymą, laikymąsi prižiūri Audito komitetas.

Bendrovės vyriausiasis finansininkas yra atsakingas už konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rengimo priežiūrą bei galutinę jų peržiūrą. Be to jis nuolat peržiūri Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), kad finansinėse ataskaitose būtų laiku įgyvendinti visi TFAS pokyčiai, analizuoja bendrovės ir grupės veiklai reikšmingus sandorius, užtikrina informacijos surinkimą iš grupės įmonių bei savalaikį ir teisingą tos informacijos apdorojimą ir paruošimą finansinei atskaitomybei, periodiškai informuoja bendrovės valdybą apie finansinės atskaitomybės rengimo darbų eigą.

17. Informacija apie emitento ir įmonių grupės tyrimų ir plėtros veiklą

AB „Invalda“ grupės įmonėse atliekami įvairūs tyrimai, rengiami gaminamų prekių ir teikiamų patobulinimai, diegiamos naujos. Pavyzdžiui AB „Sanitas“ ir jo dukterinės įmonės koncentruojasi ties dermatologijos, oftalmologijos, diabeto, urologijos ir injekcinių preparatų tyrimų ir plėtros sritimis. Už naujų paslaugų kūrimą ir įgyvendinimą Lietuvos rinkoje pažangiausia paslaugų sektoriaus įmone pripažinta bendrovė „Baltic Amadeus infrastruktūros paslaugos“ ir pelnę Žinių ekonomikos įmonės 2009 apdovanojimą.

18. Svarbūs grupės įvykiai, buvę nuo praėjusių finansinių metų pabaigos

- **Konvertavus 50 mln. Lt nominalios vertės obligacijas įregistruota nauja akcijų emisija.** 2010-02-03 Valstybės įmonės Registrų centras Juridinių asmenų registre buvo įregistruota nauja AB „Invalda“ įstatų redakcija. Bendrovės įstatinis kapitalas padidintas iki 51 659 758 litų, išleidžiant 9 090 909 paprastųjų vardinių akcijų. Naujos akcijos išleistos konvertavus 50 mln. Lt nominalios vertės obligacijų emisiją, kurios savininkas Dailius Juozapas Mišeikis. 2010-02-09 Lietuvos centrinis vertybinių popierių depozitoriumas įregistravo naują akcijų emisiją, kuri buvo prijungta prie anksčiau galiojančios bendrovės akcijų emisijos. Nuo prijungimo momento naujai išleistos AB „Invalda“ akcijos yra įtrauktos į NASDAQ OMX Vilnius Oficialųjį prekybos sąrašą.
- **Išleista nauja obligacijų emisija ir pratęstas anksčiau išleistas obligacijų emisijos išpirkimo terminas.** 2010-02-04 Lietuvos centriniam vertybinių popierių depozitoriume įregistruota nevieša 7,44 mln. Lt nominalios vertės konvertuojamųjų obligacijų, kurių ISIN kodas LT0000410193, emisija. Obligacijų išpirkimo terminas – 2012-07-01. Jos buvo išleistos 2010-01-30 AB „Invalda“ visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu. To paties akcininkų susirinkimo sprendimu buvo pakeistos 25 mln. Lt nominalios vertės konvertuojamųjų obligacijų, kurios išleistos 2008-11-14, ISIN kodas LT0000401812, sąlygos. Obligacijų išpirkimo terminas pratęstas iki 2012-07-01.
- **Susitarta su bankais dėl kreditų terminų pratęsimo:** DnB NORD banko suteiktos paskolos grąžinimo terminas pratęstas iki 2012-06-30, Šiaulių banko – iki 2011-04-15.
- **Atsisakyta negyvybingų nekilnojamojo turto projektų.** Už simbolinę 1 lito kainą „Invaldos“ grupė pardavė nekilnojamojo turto projektus vykdžiusių Lietuvos bendrovių „Broner“, „Nerijos būstas“, „Saulės investicija“ bei Latvijos „Dommo grupa“ akcijas. Šioms bendrovėms įmonių vadovybė inicijuoja bankroto procedūras. 2009-aisiais investicijos į šias įmones buvo nuvertintos iki nulio, todėl 2010 metų „Invaldos“ atskaitomybėje šių projektų patirti nuostoliai neatsispindės.

19. Informacija apie susijusių šalių sandorius

Informacija apie susijusių asmenų sandorius atskleista konsoliduotų ir bendrovės 2009 metų finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte.

20. Emitento ir įmonių grupės veiklos planai ir prognozės

Atsižvelgiant į tai, kad prognozių sudarymo prielaidos yra nekonkrečios ir nuolat kinta, bendrovės valdyba netvirtino 2010 m. prognozių.

AB „Invalda“ sieks ir toliau įgyvendinti ilgalaikį tikslą didinti akcininkų nuosavybę, bendrovės skaidrumą, užtikrinti aukštą ilgalaikę finansinę grąžą, išsaugant nedidelį rizikos laipsnį, laikantis etikos normų bei tradicinių vertybių. 2010 m. bus siekiama užtikrinti, kad visi „Invaldos“ pagrindiniai verslai dirbtų pelningai, kad būtų sustiprintas „Invaldos“ balansas bei užtikrintas reikiamų piniginių srautų generavimas. Be to bus stengiamasi išnaudoti esamas bei naujai atsirandančias galimybes.

V. KITA INFORMACIJA**21. Nuorodos ir papildomi paaiškinimai apie konsoliduotose ir bendrovės metinėse finansinėse ataskaitose pateiktus duomenis**

Visa informacija atskleista konsoliduotų ir bendrovės 2009 metų finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte.

22. Informacija apie auditą

AB „Invalda“ 2009 m. konsoliduotų ir bendrovės metinių finansinių ataskaitų auditą atlieka UAB „PricewaterhouseCoopers“. Informacija apie audito įmonę:

Buveinės adresas	J. Jasinskio g. 16B, LT-01112 Vilnius
Kodas	111473315
Telefonas	(8 5) 239 2300
Faksas	(8 5) 239 2301
Elektroninis paštas	vilnius@lt.pwc.com
Interneto tinklalapis	www.pwc.com/lt

Audito įmonė kitų nei audito paslaugų bendrovei neteikia. Bendrovėje vidaus auditas neatliekamas.

23. Duomenys apie viešai skelbtą informaciją

Su visa AB „Invalda“ 2009 m. viešai skelbta informacija galima susipažinti bendrovės interneto tinklalapyje www.invalda.lt.

23.1. lentelė. Skelbtos informacijos santrauka

Paskelbimo data	Trumpas pranešimo apibūdinimas
2009-01-13	AB „Invalda“ užbaigė dalies AB „Sanitas“ akcijų perleidimą.
2009-01-23	Patvirtintas AB „Invalda“ konvertuojamųjų obligacijų prospektas.
2009-02-19	Dėl neteisingos informacijos apie „Invaldos“ grupės nekilnojamojo turto darbuotojus.
2009-02-19	Baigtas AB „Invalda“ konvertuojamųjų obligacijų platinimas.
2009-02-27	Preliminarūs 2008 m. 12 mėn. AB „Invalda“ grupės rezultatai.
2009-03-04	Dėl AB „Invalda“ grupės finansų sektoriaus strateginių alternatyvų įvertinimo.
2009-03-27	Šaukiamas eilinis visuotinis AB „Invalda“ akcininkų susirinkimas.
2009-04-01	Dėl pritarimo AB „Invalda“ finansų sektoriaus įmonių akcijų pardavimui.
2009-04-20	AB „Invalda“ metinę informaciją paskelbs vėliau.
2009-04-29	AB „Invalda“ 2008 m. metinė informacija.
2009-04-29	AB „Invalda“ eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimų projektai.
2009-04-30	AB „Invalda“ eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimai.
2009-05-29	AB „Invalda“ 2009 m. 3 mėn. tarpinės bendrovės ir konsoliduotos finansinės ataskaitos.

23.1. lentelės tęsinys kitame psl.

23.1. lentelės tęsinys

Paskelbimo data	Trumpas pranešimo apibūdinimas
2009-06-11	AB „Invalda“ pardavė UAB „VIPC Klaipėda“ akcijas.
2009-08-31	AB „Invalda“ 2009 m. 6 mėn. tarpinė informacija.
2009-09-16	AB „Invalda“ grupės finansų sektoriaus įmonių pardavimo sandorio užbaigimas.
2009-10-20	Pranešimai apie balsavimo teisių netekimą ir įgijimą.
2009-10-29	AB „Invalda“ audito įmonės keitimas.
2009-10-29	AB „Invalda“ visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimų projektai.
2009-10-29	Šaukiamas neeilinis visuotinis AB „Invalda“ akcininkų susirinkimas.
2009-11-30	AB „Invalda“ 2009 m. 9 mėn. tarpinė informacija.
2009-11-30	AB „Invalda“ visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimai.
2009-12-15	Įregistruota nauja AB „Invalda“ įstatų redakcija.
2009-12-18	Tiltra Group įsigijo 71 proc. Lenkijos kelių tiesimo įmonės „Poldim“ akcijų.

23.2. lentelė. Pranešimų apie bendrovės vadovų sandorius, sudarytus 2009 m., suvestinė

Sandorio data	Asmuo	VP kiekis	VP kaina, Lt	Bendra sandorio vertė, Lt	Sandorio tipas	Sandorio rūšis	Sandorio vieta
2009-01-13	Dalius Kaziūnas	9338	10,30	96 181,40	įgijimas	skolintų VP gražinimas	XOFF
2009-01-13	Dalius Kaziūnas	73 103	10,30	752 960,90	įgijimas	skolintų VP gražinimas	XOFF
2009-01-13	Darius Šulnis	1 461 492	12,20	17 830 202,40	įgijimas	skolintų VP gražinimas	XOFF
2009-01-13	Darius Šulnis	586 678	3,00	1 760 034,00	įgijimas	skolintų VP gražinimas	XOFF
2009-01-13	Darius Šulnis	195 734	3,00	587 202,00	įgijimas	skolintų VP gražinimas	XOFF
2009-01-13	UAB Lucrum investicija	135 684	8,00	1 085 472,00	įgijimas	skolintų VP gražinimas	XOFF
2009-01-13	UAB Lucrum investicija	408 697	8,00	3 269 576,00	įgijimas	skolintų VP gražinimas	XOFF
2009-01-13	UAB Lucrum investicija	208 973	8,00	1 671 784,00	įgijimas	skolintų VP gražinimas	XOFF
2009-09-16	Darius Šulnis	85 000	2,26	192 100,00	perleidimas	VP skolinimas	XOFF
2009-09-16	Darius Šulnis	413 224	12,75	5 268 606,00	įgijimas	skolintų VP gražinimas	XOFF
2009-09-16	UAB Lucrum investicija	315 000	2,26	711 900,00	perleidimas	VP skolinimas	XOFF
2009-09-21	Darius Šulnis	184 566	8,00	1 476 528,00	įgijimas	skolintų VP gražinimas	XOFF
2009-09-21	Darius Šulnis	29 801	3,00	89 403,00	įgijimas	skolintų VP gražinimas	XOFF
2009-09-21	Darius Šulnis	25 303	3,00	75 909,00	įgijimas	skolintų VP gražinimas	XOFF
2009-09-21	Dalius Kaziūnas	29 010	8,00	232 080,00	įgijimas	skolintų VP gražinimas	XOFF
2009-09-21	Dalius Kaziūnas	29 062	8,00	232 496,00	įgijimas	skolintų VP gražinimas	XOFF
2009-09-21	Dalius Kaziūnas	13 044	8,00	104 352,00	įgijimas	skolintų VP gražinimas	XOFF
2009-09-21	Dalius Kaziūnas	5 076	8,00	40 608,00	įgijimas	skolintų VP gražinimas	XOFF
2009-09-21	UAB Lucrum investicija	135 680	12,00	1 628 160,00	įgijimas	skolintų VP gražinimas	XOFF
2009-09-21	UAB Lucrum investicija	20 775	8,00	166 200,00	įgijimas	skolintų VP gražinimas	XOFF
2009-09-21	UAB Lucrum investicija	129 433	3,00	388 299,00	įgijimas	skolintų VP gražinimas	XOFF
2009-09-28	Darius Šulnis	600 000	3,37	2 022 000,00	perleidimas	VP skolinimas	XOFF
2009-10-16	Darius Šulnis	56 701	0,00	0,00	perleidimas	VP skolinimas	XOFF

23.2. lentelės tęsinys kitame psl.

23.2. lentelės tęsinys

Sandorio data	Asmuo	VP kiekis	VP kaina, Lt	Bendra sandorio vertė, Lt	Sandorio tipas	Sandorio rūšis	Sandorio vieta
2009-10-16	UAB Lucrum investicija	239 304	8,00	1 914 432,00	įgijimas	atpirkimo sandoris (repo)	XOFF
2009-10-16	UAB Lucrum investicija	259 805	8,99	2 335 646,95	įgijimas	atpirkimo sandoris (repo)	XOFF
2009-10-16	UAB Lucrum investicija	598 855	0,00	0,00	įgijimas	kita (atpirkimo sutarties sąlygų vykdymas)	XOFF
2009-10-16	UAB Lucrum investicija	615 743	0,00	0,00	įgijimas	kita (atpirkimo sutarties sąlygų vykdymas)	XOFF
2009-10-16	UAB Lucrum investicija	1 000 000	3,00	3 000 000,00	perleidimas	pirkimas-pardavimas	XOFF
2009-10-16	UAB Lucrum investicija	1 000 000	3,00	3 000 000,00	perleidimas	pirkimas-pardavimas	XOFF

Paaiškinimai:

AUTO – reguliuojamoje rinkoje sudarytas automatinio įvykdymo sandoris;

XOFF – už reguliuojamos rinkos ribų sudarytas sandoris;

Emitento vadovai ar su jais susiję asmenys:

- Vytautas Bučas – valdybos pirmininkas;
- Dalius Kaziūnas - valdybos narys;
- Darius Šulnis – valdybos narys, prezidentas;
- UAB „Lucrum investicija“ – juridinis asmuo, susijęs su Dariumi Šulniu (100% akcijų, balsavimo teisė perleista).

1 PRIEDAS. INFORMACIJA APIE GRUPĖS ĮMONES, JŲ KONTAKTINIAI DUOMENYS

Bendrovė	Registracijos duomenys	Veiklos pobūdis	Kontaktiniai duomenys
NEKILNOJAMOJO TURTO SEKTORIUS			
UAB „Invalda nekilnojamojo turto valdymas“	Kodas 222894170 Buveinės adresas A.Juozapavičiaus g. 7, Vilnius Teisinė forma – uždaroji akcinė bendrovė Įregistruota 1994-12-22	NT valdymas ir administravimas, investicinių projektų vystymas	Tel. (8~5) 273 0944 Faks. (8~5) 273 3065 El. p. info@inred.lt www.inred.lt
UAB „Inreal“	Kodas 300576166 Buveinės adresas A. Juozapavičiaus g. 7, Vilnius Teisinė forma – uždaroji akcinė bendrovė Įregistruota 2006-06-14	tarpininkavimas perkant, parduodant, nuomojant NT, vertinimas	Tel. (8~5) 273 0000 Faks. (8~5) 273 0858 El. p. info@inreal.lt www.inreal.lt
UAB „Invalda Service“	Kodas 126180446 Buveinės adresas Šeimyniškių g. 3, Vilnius Teisinė forma – uždaroji akcinė bendrovė Įregistruota 2003-03-25	pastatų ūkio valdymas	Tel. (8~5) 273 6565 Faks. (8~5) 273 6667 El. p. info@inservice.lt www.inservice.lt
AB „Invaldos nekilnojamojo turto fondas“	Kodas 152105644 Registracijos adresas A. Juozapavičiaus g. 6/2, Vilnius Buveinės adresas A.Juozapavičiaus g. 7, Vilnius Teisinė forma – akcinė bendrovė Įregistruota 1997-01-28	investicijos į NT	Tel. (8~5) 279 0614 Faks. (8~5) 273 3065 El. p. intf@intf.lt
UAB „INTF investicija“	Kodas 300643227 Registracijos adresas A.Juozapavičiaus g. 6 / Slucko g. 2, Vilnius Buveinės adresas A.Juozapavičiaus g. 7, Vilnius Teisinė forma – uždaroji akcinė bendrovė Įregistruota 2007-02-02	NT operacijos	Tel. (8~5) 275 5093 Faks. (8~5) 273 3065
UAB „DOMMO Nerija“	Kodas 300516742 Registracijos adresas Smiltynės g. 25, Klaipėda Buveinės adresas S. Šimkaus g. 8, Klaipėda Teisinė forma – uždaroji akcinė bendrovė Įregistruota 2005-12-21	NT operacijos	Tel. (8~46) 276 691 Faks. (8~46) 314 316
UAB „Ineturas“	Kodas 126075527 Registracijos adresas A. Juozapavičiaus g. 6 / Slucko g. 2, Vilnius Buveinės adresas A.Juozapavičiaus g. 7, Vilnius Teisinė forma – uždaroji akcinė bendrovė Įregistruota 2002-10-30	NT operacijos	Tel. (8~5) 273 0944 Faks. (8~5) 273 3065

Bendrovė	Registracijos duomenys	Veiklos pobūdis	Kontaktiniai duomenys
NEKILNOJAMOJO TURTO SEKTORIUS			
UAB „Naujoji švara“	Kodas 125235345 Registracijos adresas Šeimyniškių g. 3, Vilnius Buveinės adresas A.Juozapavičiaus g. 7, Vilnius Teisinė forma – uždaroji akcinė bendrovė Įregistruota 2000-04-12	NT operacijos	Tel. (8~5) 273 0944 Faks. (8~5) 273 3065
UAB „Trakų kelias“	Kodas 124928371 Registracijos adresas A. Juozapavičiaus g. 6 / Slucko g. 2, Vilnius Buveinės adresas A.Juozapavičiaus g. 7, Vilnius Teisinė forma – uždaroji akcinė bendrovė Įregistruota 1999-05-31	NT operacijos	Tel. (8~5) 273 0944 Faks. (8~5) 273 3065
UAB „Riešės investicija“	Kodas 300606428 Registracijos adresas A. Juozapavičiaus g. 6 / Slucko g. 2, Vilnius Buveinės adresas A.Juozapavičiaus g. 7, Vilnius Teisinė forma – uždaroji akcinė bendrovė Įregistruota 2006-10-11	NT operacijos	Tel. (8~5) 273 0944 Faks. (8~5) 273 3065
UAB „IBC logistika“	Kodas 300016395 Registracijos adresas A. Juozapavičiaus g. 6 / Slucko g. 2, Vilnius Buveinės adresas A.Juozapavičiaus g. 7, Vilnius Teisinė forma – uždaroji akcinė bendrovė Įregistruota 2004-04-07	NT operacijos	Tel. (8~5) 273 0944 Faks. (8~5) 273 3065
UAB „Ekotra“	Kodas 300040019 Registracijos adresas A.Juozapavičiaus g. 6/Slucko g. 2, Vilnius Buveinės adresas K. Donelaičio g. 33-323, Kaunas Teisinė forma – uždaroji akcinė bendrovė Įregistruota 2004-07-21	žemės pirkimas, pardavimas ir nuoma	Tel. (8~37) 202 120 Faks. (8~37) 321 132
UAB „Šimtamargis“	Kodas 300593984 Registracijos adresas A.Juozapavičiaus g. 6 / Slucko g. 2, Vilnius Buveinės adresas K. Donelaičio g. 33-323, Kaunas Teisinė forma – uždaroji akcinė bendrovė Įregistruota 2006-08-29	žemės pirkimas, pardavimas ir nuoma	Tel. (8~37) 202 120 Faks. (8~37) 321 132

Bendrovė	Registracijos duomenys	Veiklos pobūdis	Kontaktiniai duomenys
NEKILNOJAMOJO TURTO SEKTORIUS			
UAB „Laikinosios sostinės projektai“	Kodas 300543732 Registracijos adresas A. Juozapavičiaus g. 6 / Slucko g. 2, Vilnius Buveinės adresas A. Juozapavičiaus g. 7, Vilnius Teisinė forma – uždaroji akcinė bendrovė Įregistruota 2006-03-01	NT operacijos	Tel. (8~5) 273 0944 Faks. (8~5) 273 3065
UAB „Dizaino institutas“	Kodas 122288385 Registracijos adresas A. Juozapavičiaus g. 11, Vilnius Buveinė A. Juozapavičiaus g. 7, Vilnius Teisinė forma – uždaroji akcinė bendrovė Įregistruota 1993-12-29	NT operacijos	Tel. (8~5) 273 0944 Faks. (8~5) 273 3065
UAB „Aikstentis“	Kodas 126412617 Registracijos adresas Šeimyniškių g. 1A, Vilnius Buveinė A. Juozapavičiaus g. 7, Vilnius Teisinė forma – uždaroji akcinė bendrovė Įregistruota 2003-12-23	NT operacijos	Tel. (8~5) 279 0614 Faks. (8~5) 273 3065
UAB „Wembley – Neringa“	Kodas 110013029 Registracijos adresas A. Juozapavičiaus g. 6 / Slucko g. 2, Vilnius Buveinė A. Juozapavičiaus g. 7, Vilnius Teisinė forma – uždaroji akcinė bendrovė Įregistruota 1991-05-28	NT operacijos	Tel. (8~5) 273 0944 Faks. (8~5) 273 3065
UAB „Trakų rekreacijos centras“	Kodas 300667160 Registracijos adresas Žemaitės g. 2, Trakai Buveinė A. Juozapavičiaus g. 7, Vilnius Teisinė forma – uždaroji akcinė bendrovė Įregistruota 2007-04-04	NT operacijos	Tel. (8~5) 273 0944 Faks. (8~5) 273 3065
UAB projektavimo firma „Saistas“	Kodas 133689632 Registracijos adresas A. Juozapavičiaus g. 6 / Slucko g. 2, Vilnius Buveinės adresas K. Donelaičio g. 33-323, Kaunas Teisinė forma – uždaroji akcinė bendrovė Įregistruota 1993-05-26	NT operacijos	Tel. (8~37) 202 120 Faks. (8~37) 321 132
UAB „Žemvesta“	Kodas 300955547 Registracijos adresas A. Juozapavičiaus g. 6 / Slucko g. 2, Vilnius Buveinė A. Juozapavičiaus g. 7, Vilnius Teisinė forma – uždaroji akcinė bendrovė Įregistruota 2007-07-26	žemės pirkimas, pardavimas ir nuoma	Tel. (8~5) 263 6138 Faks. (8~5) 273 3065

Bendrovė	Registracijos duomenys	Veiklos pobūdis	Kontaktiniai duomenys
NEKILNOJAMOJO TURTO SEKTORIUS			
UAB „Sago“	Kodas 301206878 Registracijos adresas Šeimyniškių g. 3, Vilnius Buveinės adresas A.Juozapavičiaus g. 7,, Vilnius Teisinė forma – uždaroji akcinė bendrovė Įregistruota 2007-10-31	NT operacijos	Tel. (8~5) 273 0944 Faks. (8~5) 273 3065
UAB „BNN“	Kodas 126153374 Registracijos adresas A. Juozapavičiaus g. 6 / Slucko g. 2, Vilnius Buveinės adresas A.Juozapavičiaus g. 7,,, Vilnius Teisinė forma – uždaroji akcinė bendrovė Įregistruota 2003-02-17	NT operacijos	Tel. (8~5) 273 0944 Faks. (8~5) 273 3065
UAB „Invalda Construction Management“	Kodas 186139653 Buveinės adresas A. Juozapavičiaus g. 6 / Slucko g. 2, Vilnius Teisinė forma – uždaroji akcinė bendrovė Įregistruota 1994-02-17	veiklos nevykdo	Tel. (8~5) 272 5565 Faks. (8~5) 273 6667
SIA „DOMMO“ (Latvija)	Kodas 40003787271 Buveinės adresas Mūkusalas iela 45/47, Riga, LV-1004 Latvija Teisinė forma – uždaroji akcinė bendrovė Įregistruota 2005-12-05	NT valdymas ir administravimas, investicinių projektų vystymas	Tel. +371 762 7417 Faks. + 371 762 7793 El. p. info@dommo.lv www.dommo.lv
SIA „Burusala“	Kodas 40003161313 Buveinės adresas Mūkusalas iela 45/47, Riga, LV-1004 Latvija Teisinė forma – uždaroji akcinė bendrovė Įregistruota 1993-11-08	NT operacijos	Tel. +371 762 7417 Faks. +371 762 7793
SIA „Sidateks“	Kodas 40003732930 Buveinės adresas Mūkusalas iela 45/47, Riga, LV-1004 Latvija Teisinė forma – uždaroji akcinė bendrovė Įregistruota 2005-03-11	NT operacijos	Tel. +371 762 7417 Faks. +371 762 7793
SIA „DOMMO biznesa parks“	Kodas 40003865398 Buveinės adresas Mūkusalas iela 45/47, Riga, LV-1004 Latvija Teisinė forma – uždaroji akcinė bendrovė Įregistruota 2006-10-13	NT operacijos	Tel. +371 762 7417 Faks. +371 762 7793
SIA „DB 120“	Kodas 40003864462 Buveinės adresas Mūkusalas iela 45/47, Riga, LV-1004 Latvija Teisinė forma – uždaroji akcinė bendrovė Įregistruota 2006-10-11	NT operacijos	Tel. +371 762 7417 Faks. +371 762 7793

Bendrovė	Registracijos duomenys	Veiklos pobūdis	Kontaktiniai duomenys
NEKILNOJAMOJO TURTO SEKTORIAUS BENDROVĖS, KURIOS PARDUOTOS 2010-03-31			
SIA „DOMMO GRUPA“	Kodas 40003733866 Buveinės adresas Mūkusalas iela 45/47, Riga, LV-1004 Latvija Teisinė forma – uždaroji akcinė bendrovė Įregistruota 2005-03-17	NT operacijos	Tel. +371 762 7417 Faks. +371 762 7793
UAB „Nerijos būstas“	Kodas 300512402 Registracijos adresas Kalvarijų g. 11-20, Vilnius Buveinė A.Juozapavičiaus g. 7, Vilnius Teisinė forma – uždaroji akcinė bendrovė Įregistruota 2005-12-05	NT operacijos	Tel. (8~5) 275 1598 Faks. (8~5) 273 3065
UAB „Saulės investicija“	Kodas 300545039 Registracijos adresas Fizikų g. 33, Vilnius Buveinė A.Juozapavičiaus g. 7, Vilnius Teisinė forma – uždaroji akcinė bendrovė Įregistruota 2006-03-06	NT operacijos	Tel. (8~5) 273 0944 Faks. (8~5) 273 3065
UAB „Broner“	Kodas 110006173 Registracijos adresas A. Juozapavičiaus g. 6 / Slucko g. 2, Vilnius Buveinė A.Juozapavičiaus g. 7, Vilnius Teisinė forma – uždaroji akcinė bendrovė Įregistruota 1991-04-25	NT operacijos	Tel. (8~5) 273 0944 Faks. (8~5) 273 3065
FARMACIJOS SEKTORIUS			
AB „Sanitas“	Kodas 134136296 Buveinės adresas Veiverių g. 134 B, Kaunas Teisinė forma – akcinė bendrovė Įregistruota 1994-06-30	vaistų gamyba ir prekyba	Tel. (8~37) 226 725 Faks. (8~37) 223 696 El. p. sanitas@sanitas.lt www.sanitas.lt
HBM Pharma spol. s. r. o. (Hoechst – Biotika)	Kodas 31560784 Buveinės adresas Sklabinska 30, 036 80 Martin, Slovakija Teisinė forma – ribotos atsakomybės bendrovė Įregistruota 1992-03-02	vaistų gamyba ir prekyba	Tel. +421 43 420 2111 Faks. +421 43 422 1004 El. p. hb@hoechst-biotika.sk www.hoechst-biotika.sk
Jelfa SA	Kodas 66687 Buveinės adresas 21 Wincentego Pola Str., 58-500 Jelenia Góra, Lenkija Teisinė forma – ribotos atsakomybės bendrovė Įregistruota 1991-12-02	vaistų gamyba ir prekyba	Tel. +48 75 64 33 240 Faks. +48 75 75 24 455 El. p. jelfa@jelfa.com.pl www.jelfa.pl
Laboratorium Farmaceutyczne Homeofarm sp. z. o. o.	Kodas 00001442971 Buveinės adresas Jagielonska 44, Gdanskas, Lenkija Teisinė forma – uždaroji akcinė bendrovė Įregistruota 1991-12-02	vaistų gamyba ir prekyba	Tel. +48 585 533 303 Faks. +48 585 538 947 El. paštas homeofarm@homeofarm. pl www.homeofarm.pl

Bendrovė	Registracijos duomenys	Veiklos pobūdis	Kontaktiniai duomenys
BALDŲ GAMYBOS SEKTORIUS			
AB „Vilniaus baldai“	Kodas 121922783 Buveinės adresas Savanorių pr. 178, Vilnius Teisinė forma – akcinė bendrovė Įregistruota 1993-02-09	baldų projektavimas, gamyba	Tel. (8~5) 252 5700 Faks. (8~5) 231 1130 El. p. info@vilniausbaldai.lt www.vilniausbaldai.lt
UAB „Ari-Lux“	Kodas 120989619 Buveinės adresas Savanorių pr. 178, Vilnius Teisinė forma – uždaroji akcinė bendrovė Įregistruota 1991-10-28	furnitūros pakavimas	Tel. / faks. (8~5) 252 5744
Bendrovė	Registracijos duomenys	Veiklos pobūdis	Kontaktiniai duomenys
KELIŲ TIESIMO IR TILTŲ STATYBOS SEKTORIUS			
Tiltra Group AB	Kodas 301741852 Buveinės adresas Lvovo g. 25, Vilnius Teisinė forma – akcinė bendrovė Įregistruota 2008-06-11	valdymo įmonė	Tel. (8~5) 273 6545 Faks. (8~5) 277 8780 El. p. info@tiltra.lt www.tiltra.lt
AB „Kauno tiltai“	Kodas 133729589 Buveinės adresas Ateities pl. 46, Kaunas Teisinė forma – akcinė bendrovė Įregistruota 1993-07-01	kelių tiesimas ir tiltų statyba	Tel. (8~37) 473 935 Faks. (8~37) 473 787 El. p. kaunotiltai@kaunotiltai.lt www.kaunotiltai.lt
Poldim S.A. (Lenkija)	Kodas 0000071826 Buveinės adresas ul. Kochanowskiego 37A, 33-100 Tarnow, Lenkija Teisinė forma – akcinė bendrovė Įregistruota 2001-12-12	kelių tiesimas ir tiltų statyba	Tel. +48 14 63 17 200 Faks. +48 14 63 17 202 El. p. sekretariat@poldim.com.pl www.poldim.com.pl
POLDIM Mielec Sp.zo.o. (Lenkija)	Kodas 0000025455 Buveinės adresas ul. Korczaka 6a, 39-300 Mielec, Lenkija Teisinė forma - uždaroji akcinė bendrovė	kelių tiesimas	Tel. +48 17 58 54 311 Faks. +48 78 88 834
POLDIM - Debica S.A. (Lenkija)	Kodas 0000171488 Buveinės adresas ul. Drogowców 1, 39-200 Mielec, Lenkija Teisinė forma - akcinė bendrovė	kelių tiesimas	Tel. +48 14 68 09 400 Faks. +48 14 68 09 425
POLDIM - Mosty Sp. zo.o. (Lenkija)	Kodas 0000070755 Buveinės adresas ul. Miedziana 15, 40-321 Katowice, Lenkija Teisinė forma - uždaroji akcinė bendrovė	tiltų statyba	Tel. +48 32 31 42 435 Faks. +48 32 31 42 296
NRR Grupa POLDIM Sp. z o.o. (Lenkija)	Kodas 0000240653 Buveinės adresas Mikołajowice 220, 33-121 Bogumiłowice, Lenkija Teisinė forma - uždaroji akcinė bendrovė	statybinių ir stiklo atliekų perdirbimas	Tel. +48 14 67 97 529 El. p. nrr@poczta.fm
POLDIM Jakubowice Sp. z o.o. (Lenkija)	Kodas 0000043978 Buveinės adresas Jakubowice 75, 32-100 Proszowice, Lenkija Teisinė forma - uždaroji akcinė bendrovė	kelių tiesimas	Tel. +48 12 38 62 025 El.p. poldimjak@poczta.proszowice.pl

Bendrovė	Registracijos duomenys	Veiklos pobūdis	Kontaktiniai duomenys
KELIŲ TIESIMO IR TILTŲ STATYBOS SEKTORIUS			
Silentio investments Sp. z o.o. (Lenkija)	Kodas 0000323771 Buveinės adresas al. Jerolimskie 56C, Varšuva, Lenkija Teisinė forma – uždaroji akcinė bendrovė Įregistruota 2009-02-23	investicinė bendrovė	-
UAB „Kelprojektas“	Kodas 234004210 Buveinės adresas I. Kanto g. 25, Kaunas Teisinė forma – uždaroji akcinė bendrovė Įregistruota 1994-03-21	kelių, tiltų, kitų objektų projektavimas	Tel. (8~37) 223 186 Faks. (8~37) 205 227 El. p. info@kelprojektas.lt www.kelprojektas.lt
UAB „PGP investicija“	Kodas 300621145 Buveinės adresas Ateities pl. 46, Kaunas Teisinė forma – uždaroji akcinė bendrovė Įregistruota 2006-11-30	investicinė bendrovė	Tel. (8~37) 473 935 Faks. (8~37) 473 787 El. p. kaunotiltai@kaunotiltai.lt
UAB „Kelda“	Kodas 181259645 Buveinės adresas Kauno g. 14, Vievis Teisinė forma – uždaroji akcinė bendrovė Įregistruota 1993-02-17	kelių tiesimas	Tel. (8~528) 26 192 Faks. (8~528) 26 192 El. p. kelda@kelda.lt www.kelda.lt
UAB „Verkšionių karjeras“	Kodas 186000365 Buveinės adresas Bagotėlių k., Vilniaus r. Teisinė forma – uždaroji akcinė bendrovė Įregistruota 1990-11-29	žvyro karjeras	Tel. (8~686) 98 492
AB „Kauno tiltai“ TŪB konsorciumas „TILTRA“	Kodas 135774782 Buveinės adresas Ateities pl. 46, Kaunas Teisinė forma – tikroji ūkinė bendrija Įregistruota 2001-06-08	investicinė bendrovė	Tel. (8~37) 473 935 Faks. (8~37) 473 787 El. p. kaunotiltai@kaunotiltai.lt
UAB „Kelex“	Kodas 301536025 Buveinės adresas Lvovo g. 25, Vilnius Teisinė forma – uždaroji akcinė bendrovė Įregistruota 2008-02-01	bet kokia ūkinė, komercinė veikla	Tel. (8~5) 273 6545 Faks. (8~5) 277 8780
„Tiltra PDM Bialystok“	Kodas 0000206982 Buveinės adresas ul. Ciołkowskiego 90, 15-516 Białystok, Lenkija Teisinė forma – akcinė bendrovė Įregistruota 2004-05-25	kelių tiesimas ir tiltų statyba	Tel. +48 85 74 33 549 Faks. +48 85 74 33 549 El. p. pdmbialystok@tiltra.pl
„P.E.U.I.M.“	Kodas 0000046002 Buveinės adresas ul. Produkcyjna 102, 15-680 Białystok, Lenkija Teisinė forma – uždaroji akcinė bendrovė Įregistruota 2001-09-24	kelių tiesimas	Tel. +48 85 65 30 773 Faks. +48 85 65 30 761 El. p. peuim@peuim.com.pl www.peuim.com.pl

Bendrovė	Registracijos duomenys	Veiklos pobūdis	Kontaktiniai duomenys
KELIŲ TIESIMO IR TILTŲ STATYBOS SEKTORIUS			
„Brux“ (Lenkija)	Kodas 0000195201 Buveinės adresas ul. Produkcyjna 102, 15-680 Białystok, Lenkija Teisinė forma – uždaroji akcinė bendrovė Įregistruota 2004-02-24	trinkelių gamyba ir kelių tiesimas	Tel. +48 85 65 42 454 Faks. +48 85 65 42 454 El. p. brux@brux.pl www.brux.pl
„Dalba“ (Lenkija)	Kodas 0000175135 Buveinės adresas ul. Elewatorska 11/1, 15-620 Białystok, Lenkija Teisinė forma – uždaroji akcinė bendrovė Įregistruota 2003-10-15	inžinerinių tinklų tiesimas	Tel. +48 85 66 11 750 Faks. +48 85 66 11 250 El. p. dalba@sitech.pl
UAB „Kėdainių automobilių keliai“	Kodas 161111895 Buveinės adresas Biochemikų g. 3, Kėdainiai Teisinė forma – uždaroji akcinė bendrovė Įregistruota 1990-12-14	kelių tiesimas	Tel. (8~347) 67 766 Faks. (8~347) 67 669 El. p. info@kedainiukeliai.lt
UAB „Taurakelis“	Kodas 179861712 Buveinės adresas Švyturio g.7, Tauragė Teisinė forma – uždaroji akcinė bendrovė Įregistruota 2000-03-15	kelių tiesimas	Tel. (8~446) 61 256 Faks. (8~446) 61 256 El. p. taurakelis@taurakelis.lt www.taurakelis.lt
Bendrovė Registracijos duomenys Veiklos pobūdis Kontaktiniai duomenys			
INFORMACINIŲ TECHNOLOGIJŲ SEKTORIUS			
UAB „Positor“	Kodas 300893533 Registracijos adresas Juozapavičiaus g. 6 / Slucko g. 2 Buveinės adresas Saltoniškių g. 9, Vilnius Teisinė forma – uždaroji akcinė bendrovė Įregistruota 2007-06-27	investicijos į informacinių technologijų įmones	Tel. (8~5) 219 0000 Faks. (8~5) 219 5900 El. p. info@positor.lt www.positor.lt
UAB „Informatikos pasaulis“	Kodas 126396718 Registracijos adresas Galvydžio g. 5/96, Vilnius Buveinės adresas Saltoniškių g. 9, Vilnius Teisinė forma – uždaroji akcinė bendrovė Įregistruota 2003-12-11	informacinių technologijų infrastruktūros sprendimai	Tel. (8~5) 277 9700 Faks. (8~5) 277 9725 El. p. info@infopasaulis.lt www.infopasaulis.lt
UAB „Vitma“	Kodas 121998756 Buveinė Akademijos g. 4, Vilnius Teisinė forma – uždaroji akcinė bendrovė Įregistruota 1993-06-25	veiklos nevykdo	Tel. (8~5) 272 9421
UAB „Acena“	Kodas 300935644 Registracijos adresas Vyšnių g. 6-4, Vilnius Buveinė Saltoniškių g. 9, Vilnius Teisinė forma – uždaroji akcinė bendrovė Įregistruota 2007-07-20	informacinių technologijų infrastruktūros vystymas ir palaikymas	Tel. (8~5) 275 9647 Faks. (8~5) 273 5106 El. p. info@acena.lt www.acena.lt

Bendrovė	Registracijos duomenys	Veiklos pobūdis	Kontaktiniai duomenys
INFORMACINIŲ TECHNOLOGIJŲ SEKTORIUS			
UAB „Baltic Amadeus infrastruktūros paslaugos“	Kodas 301318539 Registracijos adresas Akademijos g. 4, Vilnius Buveinės adresas Saltoniškių g. 9, Vilnius Teisinė forma – uždaroji akcinė bendrovė Įregistruota 2007-12-03	informacinių technologijų (IT) infrastruktūros sprendimai, IT saugos konsultacijos, technologiniai sprendimai, IT infrastruktūros aptarnavimo paslaugos	Tel. (8~5) 219 0000 Faks. (8~5) 219 5900 El. p. info@baip.lt www.baip.lt
KITOS ĮMONĖS			
UAB „Kelio ženklai“	Kodas 185274242 Buveinės adresas Geležinkelio g. 28, Pilviškiai, Vilkaviškio r. Teisinė forma – uždaroji akcinė bendrovė Įregistruota 1994-09-06	metalo ir medienos apdirbimas bei didmeninė prekyba	Tel. (8~342) 67 756 Faks. (8~342) 67 644 El. p. info@keliozenklai.lt www.keliozenklai.lt
AB „Umega“	Kodas 126334727 Buveinė Metalų g. 5, Utena Teisinė forma – akcinė bendrovė Įregistruota 2003-09-25	elektros prietaisų, metalo gaminių gamyba	Tel. (8~389) 53 542 Faks. (8~389) 69 646 El. p. info@umega.lt www.umega.lt
VšĮ „Iniciatyvos fondas“	Kodas 300657209 Registracijos adresas Šeimyniškių g. 3, Vilnius Buveinė Šeimyniškių g. 1A, Vilnius Teisinė forma – viešoji įstaiga Įregistruota 2007-03-08	socialinių iniciatyvos skatinimo programų organizavimas	Tel. (8~5) 263 6129 Faks. (8~5) 279 0530 El. p. info@iniciatyvosfondas.lt www.iniciatyvosfondas.lt
AB „Agrowill Group“	Kodas 126264360 Buveinė Smolensko g. 10, Vilnius Teisinė forma – akcinė bendrovė Įregistruota 2003-06-25	žemės ūkio bendrovių valdymas	Tel. (8~5) 233 5340 Faks. (8~5) 233 5345 El. p. info@agrowill.lt www.agrowill.lt
UAB „MBGK“	Kodas 300083611 Registracijos adresas Konstitucijos pr. 23, Vilnius Buveinė A. Juozapavičiaus g. 7, Vilnius Teisinė forma – uždaroji akcinė bendrovė Įregistruota 2005-01-27	investicinė veikla	Tel. (8~5) 279 0601 Faks. (8~5) 279 0530
AB „Verpsto NT“	Kodas 300519788 Registracijos adresas A. Juozapavičiaus g. 6 / Slucko g. 2, Vilnius Buveinė Totorių g. 3, Vilnius Teisinė forma – akcinė bendrovė Įregistruota 2005-12-29	NT operacijos	Tel. (8~5) 261 5639 Faks. (8~5) 261 4748
AB „Invetex“	Kodas 133190113 Registracijos adresas Konstitucijos pr. 23, Vilnius Buveinės adresas Maironio g. 11, Vilnius Teisinė forma – akcinė bendrovė Įregistruota 1992-01-31	investicinė veikla	Tel. (8~5) 210 2478 Faks. (8~5) 210 2474

Bendrovė	Registracijos duomenys	Veiklos pobūdis	Kontaktiniai duomenys
KITOS ĮMONĖS			
UAB „Finansų rizikos valdymas“	Kodas 300045450 Buveinės adresas Šeimyniškių g. 1A, Vilnius Teisinė forma – uždaroji akcinė bendrovė Įregistruota 2004-08-04	investicinė veikla	Tel. (8~5) 263 6129 Faks. (8~5) 279 0530
UAB "Investicijų tinklas"	Kodas 301206885 Registracijos adresas Šeimyniškių g. 3, Vilnius; Buveinės adresas Šeimyniškių g. 1A, Vilnius Teisinė forma – uždaroji akcinė bendrovė Įregistruota 2007-10-31	veiklos nevykdo	Tel. (8~5) 263 6129 Faks. (8~5) 279 0530
UAB "Aktyvo"	Kodas 301206846 Registracijos adresas Šeimyniškių g. 3, Vilnius; Buveinės adresas Šeimyniškių g. 1A, Vilnius Teisinė forma – uždaroji akcinė bendrovė Įregistruota 2007-10-31	veiklos nevykdo	Tel. (8~5) 263 6129 Faks. (8~5) 279 0530
UAB "VOLO"	Kodas 301673796 Registracijos adresas Šeimyniškių g. 3, Vilnius; Buveinės adresas Šeimyniškių g. 1A, Vilnius Teisinė forma – uždaroji akcinė bendrovė Įregistruota 2008-04-07	veiklos nevykdo	Tel. (8~5) 263 6129 Faks. (8~5) 279 0530
UAB "Aktyvus valdymas"	Kodas 301673764 Registracijos adresas Šeimyniškių g. 3, Vilnius; Buveinės adresas Šeimyniškių g. 1A, Vilnius Teisinė forma – uždaroji akcinė bendrovė Įregistruota 2008-04-07	veiklos nevykdo	Tel. (8~5) 263 6129 Faks. (8~5) 279 0530
UAB "FORTINA"	Kodas 301673789 Registracijos adresas Šeimyniškių g. 3, Vilnius; Buveinės adresas Šeimyniškių g. 1A, Vilnius Teisinė forma – uždaroji akcinė bendrovė Įregistruota 2008-04-07	investicinė veikla	Tel. (8~5) 263 6129 Faks. (8~5) 279 0530
UAB "ENTE"	Kodas 301206860 Registracijos adresas Šeimyniškių g. 3, Vilnius; Buveinės adresas Šeimyniškių g. 1A, Vilnius Teisinė forma – uždaroji akcinė bendrovė Įregistruota 2007-10-31	veiklos nevykdo	Tel. (8~5) 263 6129 Faks. (8~5) 279 0530

2 PRIEDAS. INFORMACIJA APIE TAI, KAIP LAIKOMASI BENDROVIŲ VALDYMO KODEKSO

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vertybinių popierių įstatymo 21 straipsnio 3 dalimi ir AB NASDAQ OMX Vilnius listingavimo taisyklių 24.5. punktu, akcinė bendrovė „Invalda“ atskleidžia, kaip laikosi AB NASDAQ OMX Vilnius patvirtinto bendrovių, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, valdymo kodekso ir konkrečių jo nuostatų

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
I principas: Pagrindinės nuostatos		
Pagrindinis bendrovės tikslas turėtų būti visų akcininkų interesų tenkinimas, užtikrinant nuolatinį akcininkų nuosavybės vertės didinimą.		
1.1. Bendrovė turėtų rengti ir viešai skelbti bendrovės plėtros strategiją ir tikslus, aiškiai deklaruodama, kaip ji planuoja veikti akcininkų interesais ir didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	Bendrovė viešai atskleidžia informaciją apie įmonių grupės veiklą ir tikslus pranešimuose apie esminius įvykius, metinėje informacijoje.
1.2. Visų bendrovės organų veikla turėtų būti sukoncentruota į strateginių tikslų įgyvendinimą, atsižvelgiant į poreikį didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	Bendrovės valdybos ir vadovo veikla koncentruota į bendrovės strateginių tikslų įgyvendinimą, atsižvelgiant į siekį didinti akcininkų nuosavybę.
1.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų glaudžiai bendradarbiauti, siekdami kuo didesnės naudos bendrovei ir akcininkams.	Taip	Bendrovėje priežiūros organas – stebėtojų taryba nėra sudaroma. Nepaisant to, bendrovės valdyba ir vadovas glaudžiai bendradarbiauja siekiant kuo didesnės naudos bendrovei ir visiems jos akcininkams: valdyba periodiškai susipažįsta su finansiniais rezultatais, vertina bendrovės veiklą. Bendrovės vadovas tik su valdybos pritarimu priima sprendimus dėl Akcinių bendrovių įstatymo 34 straipsnio 4 dalies 3, 4, 5 ir 6 punktuose nurodytų sandorių sudarymo.
1.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos ne tik bendrovės akcininkų, bet ir kitų bendrovės veikloje dalyvaujančių ar su ta veikla susijusių asmenų (darbuotojų, kreditorių, tiekėjų, klientų, vietos bendruomenės) teisės ir interesai.	Taip	Bendrovėje gerbiamos visų bendrovės veikloje dalyvaujančių ar su ja susijusių asmenų teisės ir pareigos.
II principas: Bendrovės valdymo sistema		
Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti strateginį vadovavimą bendrovei, efektyvią bendrovės valdymo organų priežiūrą, tinkamą pusiausvyrą ir funkcijų pasiskirstymą tarp bendrovės organų, akcininkų interesų apsaugą.		
2.1. Be Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme numatytų privalomų organų – visuotinio akcininkų susirinkimo ir bendrovės vadovo, rekomenduojama bendrovėje sudaryti tiek kolegialų priežiūros organą, tiek kolegialų valdymo organą. Kolegialų priežiūros ir valdymo organų sudarymas užtikrina valdymo ir priežiūros funkcijų aiškų atskyrimą bendrovėje, bendrovės vadovo atskaitomybę bei kontrolę, o tai savo ruožtu sąlygoja efektyvesnį ir skaidresnį bendrovės valdymo procesą.	Ne	Dėl bendrovės dydžio sudaryti kolegialų priežiūros organą – stebėtojų tarybą yra netikslinga, todėl sudaromas tik kolegialus valdymo organas – valdyba. Bendrovės vadovas yra ataskaitingas bendrovės valdybai.
2.2. Kolegialus valdymo organas yra atsakingas už strateginį vadovavimą bendrovei bei vykdo kitas esmines bendrovės valdymo funkcijas. Kolegialus priežiūros organas yra atsakingas už efektyvią bendrovės valdymo organų veiklos priežiūrą.	Taip	Šioje rekomendacijoje nurodytas funkcijas atlieka kolegialus valdymo organas – valdyba.

2.3. Jeigu bendrovė nusprendžia sudaryti tik vieną kolegialų organą, rekomenduojama, kad tai būtų priežiūros organas, t.y. stebėtojų taryba. Tokiu atveju stebėtojų taryba yra atsakinga už efektyvią bendrovės vadovo vykdomų funkcijų priežiūrą.	Ne	Bendrovėje sudaromas tik vienas kolegialus organas – valdyba, kuri vykdo esmines bendrovės valdymo funkcijas ir užtikrina bendrovės vadovo atskaitomybę bei kontrolę. Stebėtojų taryba bendrovėje nesudaroma.
2.4. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus priežiūros organas turėtų būti sudaromas ir turėtų veikti III ir IV principuose išdėstyta tvarka. Jeigu bendrovė nuspręstų nesudaryti kolegialaus priežiūros organo, tačiau sudarytų kolegialų valdymo organą – valdybą, III ir IV principai turėtų būti taikomi valdybai, kiek tai neprieštarauja šio organo esmei ir paskirčiai.	Taip	Bendrovės valdybos sudarymo ir veiklos vertinimui taikomos III ir IV principuose išdėstytos nuostatos, kiek jos neprieštarauja šio organo esmei ir paskirčiai.
2.5. Bendrovės valdymo ir priežiūros organus turėtų sudaryti toks valdybos narių (vykdomųjų direktorių) ir stebėtojų tarybos narių (direktorių konsultantų) skaičius, kad atskiras asmuo arba nedidelė asmenų grupė negalėtų dominuoti šiems organams priimant sprendimus.	Taip	Bendrovės valdybą sudaro 3 savarankiški nariai, kurie neturi kitų tarpusavio interesų, kaip tik veikla valdyboje, siekiant naudoti bendrovei ir visiems akcininkams.
2.6. Direktorai konsultantai arba stebėtojų tarybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamiems maksimaliais Lietuvos Respublikos teisės aktų leidžiamais intervalais, tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas ir pakankamai dažnas jų statuso pakartotinas patvirtinimas. Taip pat turėtų būti numatyta galimybė juos atleisti, tačiau ta procedūra neturėtų būti lengvesnė už vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario atleidimo procedūrą.	Ne	Bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, direktorių konsultantų taip pat nėra.
2.7. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininku gali būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nepriklausomai ir nešališkai priežiūrai vykdyti. Kai bendrovėje nesudaroma stebėtojų taryba, bet sudaroma valdyba, rekomenduojama, kad bendrovės valdybos pirmininkas ir bendrovės vadovas nebūtų tas pats asmuo. Buvęs bendrovės vadovas neturėtų būti tuoj pat skiriamas į visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininko postą. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi priežiūros nešališkumui užtikrinti.	Taip	Bendrovės valdybos pirmininkas nėra ir nebuvo bendrovės vadovu. Jo užimamos ar buvusios pareigos nesudaro kliūčių nepriklausomai ir nešališkai priežiūrai vykdyti.
III principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka turėtų užtikrinti bendrovės smulkiųjų akcininkų interesų atstovavimą, šio organo atskaitomybę akcininkams ir objektyvią bendrovės veiklos bei jos valdymo organų priežiūrą.		
3.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo (toliau šiame principo – kolegialus organas) sudarymo mechanizmas turėtų užtikrinti, kad bus vykdoma objektyvi ir nešališka bendrovės valdymo organų priežiūra, taip pat tinkamai atstovaujami smulkiųjų akcininkų interesai.	Taip	Bendrovės valdyba veikia objektyviai, nešališkai ir vienodai atstovauja visų akcininkų interesus.
3.2. Kandidatų į kolegialaus organo narius vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį,	Taip	Pagal valdybos darbo reglamentą, likus ne mažiau kaip 10 dienų iki visuotinio akcininkų susirinkimo, kuriame numatoma rinkti valdybos

<p>einamas pareigas, kitus svarbius profesinius įsipareigojimus ir potencialius interesų konfliktus turėtų būti atskleista bendrovės akcininkams dar prieš visuotinį akcininkų susirinkimą, paliekant akcininkams pakankamai laiko apsispręsti, už kurį kandidatą balsuoti. Taip pat turėtų būti atskleistos visos aplinkybės, galinčios paveikti kandidato nepriklausomumą (pavyzdinis jų sąrašas pateiktas 3.7 rekomendacijoje). Kolegialus organas turėtų būti informuojamas apie vėlesnius šiame punkte nurodytos informacijos pokyčius. Kolegialus organas kiekvienais metais turėtų kaupti šiame punkte nurodytus duomenis apie savo narius ir pateikti juos bendrovės metiniame pranešime.</p>		<p>narius (narį), akcininkams pilnai atskleidžiama informacija apie kandidatus į valdybos narius, nurodant, jų vardus, pavardes, į kokių kitų bendrovių priežiūros ar valdymo organus jie yra išrinkti, kokių bendrovių akcijų paketus, didesnius nei 1/20, valdo, taip pat visos kitos aplinkybės, galinčios paveikti kandidato nepriklausomumą, duomenys apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, kita svarbi informacija.</p> <p>Apie pasikeitusius duomenis išrinkti valdybos nariai įsipareigoja informuoti valdybos pirmininką. Informacija atskleidžiama bendrovės periodiniuose pranešimuose.</p> <p>Duomenys apie esamus bendrovės valdybos narius, jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, dalyvavimą kitų įmonių veikloje atskleidžiami ir bendrovės interneto tinklalapyje.</p>
<p>3.3. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, turėtų būti nurodyta konkreti jo kompetencija, tiesiogiai susijusi su darbu kolegialiaame organe. Kad akcininkai ir investuotojai galėtų įvertinti, ar ši kompetencija ir toliau yra tinkama, kolegialus organas kiekviename bendrovės metiniame pranešime turėtų skelbti informaciją apie savo sudėtį ir apie konkrečią atskirų savo narių kompetenciją, tiesiogiai susijusią su jų darbu kolegialiaame organe.</p>	Taip	<p>Informacija apie bendrovės valdybos sudėtį, narių išsilavinimą, darbo patirtį, kompetenciją, dalyvavimą kitų įmonių veikloje atskleidžiama bendrovės periodiniuose pranešimuose, o taip pat interneto tinklalapyje.</p>
<p>3.4. Siekiant išlaikyti tinkamą kolegialaus organo narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, kolegialaus organo sudėtis turėtų būti nustatyta atsižvelgiant į bendrovės struktūrą ir veiklos pobūdį ir periodiškai vertinama. Kolegialus organas turėtų užtikrinti, kad jo nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti. Audito komiteto nariai, kaip visuma, turėtų turėti naujausių žinių ir atitinkamą patirtį listinguojamų bendrovių finansų ir apskaitos ir (arba) audito srityse. Bent vienas iš atlyginimo komiteto narių turėtų turėti žinių ir patirties atlyginimų nustatymo politikos srityje.</p>	Taip	<p>Bendrovėje periodiškai vertinama valdybos sudėtis, atsižvelgiant į bendrovės veiklos pobūdį ir struktūrą. Audito komiteto nariai turi reikalaujamą patirtį. Atlyginimų komitetas bendrovėje nesudaromas.</p>
<p>3.5. Visiems naujiems kolegialaus organo nariams turėtų būti siūloma individuali programa, skirta supažindinti su pareigomis, bendrovės organizacija bei veikla. Kolegialus organas turėtų atlikti metinį patikrinimą, kad būtų nustatytos sritys, kuriose jo nariams reikia atnaujinti savo įgūdžius ir žinias.</p>	Ne	<p>Šiuo metu įgūdžių ir žinių patikrinimų valdybos nariai neatlieka.</p>
<p>3.6. Siekiant užtikrinti, kad visi su kolegialaus organo nariu susiję esminiai interesų konfliktai būtų sprendžiami tinkamai, į bendrovės kolegialų organą turėtų būti išrinktas pakankamas nepriklausomų narių skaičius.</p>	Ne	<p>Iki šiol bendrovėje nebuvo vertinamas renkamų valdybos narių nepriklausomumas, taip pat nebuvo aptartas nepriklausomų narių pakankamumo sąvokos turinys.</p>
<p>3.7. Kolegialaus organo narys turėtų būti laikomas nepriklausomu tik tais atvejais, kai jo nesaisto jokie verslo, giminystės arba kitokie ryšiai su bendrove, ją kontroliuojančiu akcininku arba jų administracija, dėl kurių kyla ar gali kilti interesų konfliktas ir kurie gali paveikti nario nuomonę. Kadangi visų atvejų, kada kolegialaus organo narys gali tapti</p>	Ne	<p>Visuotinio akcininkų susirinkimo išrinkti valdybos nariai yra savarankiški bei veikia siekdami naudoti bendrovei ir akcininkams, tačiau neatitinka rekomendacijos dėl nepriklausomumo reikalavimų.</p>

priklausomas, išvardyti neįmanoma, be to, skirtingose bendrovėse santykiai arba aplinkybės, susijusios su nepriklausomumo nustatymu, gali skirtis, o geriausia šios problemos sprendimo praktika susiklostys laikui bėgant, tai kolegialaus organo nario nepriklausomumo įvertinimas turėtų būti grindžiamas santykių ir aplinkybių turiniu, o ne forma. Pagrindiniai kriterijai nustatant, ar kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, turėtų būti šie:

- 1) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir paskutinius penkerius metus neturi būti ėjęs tokių pareigų;
- 2) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės darbuotojas ir paskutinius trejus metus neturi būti ėjęs tokių pareigų, išskyrus atvejus, kai kolegialaus organo narys nepriklauso vyresniajai vadovybei ir buvo išrinktas į kolegialų organą kaip darbuotojų atstovas;
- 3) jis neturi gauti arba nebūti gavęs reikšmingo papildomo atlyginimo iš bendrovės arba susijusios bendrovės, išskyrus užmokestį, gautą už kolegialaus organo nario pareigas. Tokiam papildomam atlyginimui priskiriamas ir dalyvavimas akcijų pasirinkimo sandoriuose arba kitokiose nuo veiklos rezultatų priklausančiose užmokesčio sistemose; jam nepriskiriamos pagal pensijų planą nustatytų kompensacijų išmokos (įskaitant atidėtas kompensacijas) už ankstesnį darbą bendrovėje (su sąlyga, kad tokia išmoka niekaip nesusijusi su vėlesnėmis pareigomis);
- 4) jis neturi būti kontroliuojantysis akcininkas arba neturi atstovauti tokiam akcininkui (kontrolė nustatoma pagal Tarybos direktyvos 83/349/EEB 1 straipsnio 1 dalį);
- 5) jis negali turėti ir per praėjusius metus neturi būti turėjęs svarbių verslo ryšių su bendrove arba susijusia bendrove nei tiesiogiai, nei kaip turinčio tokius ryšius subjekto partneris, akcininkas, direktorius arba viršesnis darbuotojas. Turinčiu verslo ryšių laikytinas subjektas, kuris yra svarbus prekių tiekėjas arba paslaugų teikėjas (įskaitant finansines, teisines, patariamąsias ir konsultacines paslaugas), reikšmingas klientas ar organizacija, kuri gauna reikšmingas įmokas iš bendrovės arba jos grupės;
- 6) jis negali būti ir per paskutinius trejus metus neturi būti buvęs bendrovės arba susijusios bendrovės dabartinės arba ankstesnės išorės audito įmonės partneriu arba darbuotoju;
- 7) jis neturi būti vykdomuoju direktoriumi arba valdybos nariu kitoje bendrovėje, kurioje bendrovės vykdomasis direktorius

<p>arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) yra direktorius konsultantas arba stebėtojų tarybos narys, taip pat jis negali turėti kitų reikšmingų ryšių su bendrovės vykdomaisiais direktoriais, kurie atsiranda jiems dalyvaujant kitų bendrovių arba organų veikloje;</p> <p>8) jis neturi būti ėjęs kolegialaus organo nario pareigų ilgiau kaip 12 metų;</p> <p>9) jis neturi būti vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba), arba 1–8 punkte nurodytų asmenų artimas šeimos narys. Artimu šeimos nariu laikytinas sutuoktinis (sugyventinis), vaikai ir tėvai.</p>		
<p>3.8. Nepriklausomumo sąvokos turinį iš esmės nustato pats kolegialus organas. Kolegialus organas gali nuspręsti, kad tam tikras jo narys, nors ir atitinka visus šiame kodekse nustatytus nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.</p>		
<p>3.9. Turėtų būti atskleidžiama reikiama informacija apie išvadas, prie kurių priėjo kolegialus organas aiškindamasis, ar tam tikras jo narys gali būti laikomas nepriklausomu. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, bendrovė turėtų paskelbti, ar laiko jį nepriklausomu. Kai konkretus kolegialaus organo narys neatitinka vieno ar kelių šiame kodekse nustatytų nepriklausomumo vertinimo kriterijų, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl tą narį ji vis dėlto laiko nepriklausomu. Be to, bendrovė kiekviename savo metiniame pranešime turėtų paskelbti, kuriuos kolegialaus organo narius laiko nepriklausomais.</p>	Ne	Bendrovėje iki šiol nebuvo taikoma valdybos narių nepriklausomumo vertinimo ir skelbimo praktika.
<p>3.10. Kai vienas arba keli šiame kodekse nustatyti nepriklausomumo vertinimo kriterijai nebuvo tenkinami ištisus metus, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl konkretų kolegialaus organo narį laiko nepriklausomu. Kad būtų užtikrintas informacijos, pateikiamos dėl kolegialaus organo narių nepriklausomumo, tikslumas, bendrovė turėtų reikalauti, kad nepriklausomi nariai reguliariai patvirtintų savo nepriklausomumą.</p>	Ne	Bendrovėje iki šiol nebuvo taikoma valdybos narių nepriklausomumo vertinimo ir skelbimo praktika.
<p>3.11. Nepriklausomiems kolegialaus organo nariams už jų darbą ir dalyvavimą kolegialaus organo posėdžiuose gali būti atlyginama iš bendrovės lėšų. Tokio atlyginimo dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.</p>	Neaktualu	Valdybos nariams už jų darbą ir dalyvavimą valdybos posėdžiuose nėra atlyginama iš bendrovės lėšų.
<p>IV principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pareigos ir atsakomybė Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas tinkamai ir efektyviai funkcionuotų, o jam suteiktos teisės turėtų užtikrinti efektyvią bendrovės valdymo organų priežiūrą ir visų bendrovės akcininkų interesų apsaugą.</p>		
<p>4.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas (toliau šiame principo – kolegialus organas) turėtų užtikrinti bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos</p>	Taip	Bendrovės valdyba teikia visuotiniam akcininkų susirinkimui bendrovės ir konsoliduotų metinių finansinių ataskaitų bei pelno paskirstymo projektus, pristato konsoliduotą metinį

vientisumą bei skaidrumą. Kolegialus organas turėtų nuolat teikti rekomendacijas bendrovės valdymo organams ir prižiūrėti bei kontroliuoti jų veiklą valdant bendrovę.		pranešimą, taip pat atlieka visas kitas Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytas funkcijas.
4.2. Kolegialaus organo nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir jų interesais, atsižvelgdami į darbuotojų interesus ir visuomenės gerovę. Nepriklausomi kolegialaus organo nariai turėtų: a) bet kokiomis sąlygomis išlaikyti savo analizės, sprendimų priėmimo ir veiksmų nepriklausomumą; b) nesiekti ir nepriimti jokių nepagrįstų lengvatų, kurios gali kompromituoti jų nepriklausomumą; c) aiškiai reikšti savo prieštaravimą tuo atveju, kai mano, kad kolegialaus organo sprendimas gali pakenkti bendrovei. Kai kolegialus organas yra priėmęs sprendimų, dėl kurių nepriklausomas narys turi rimtų abejonių, tokiu atveju šis narys turėtų padaryti atitinkamas išvadas. Jeigu nepriklausomas narys atsistatydintų, priešzastis jis turėtų paaiškinti laiške kolegialiam organui arba audito komitetui ir, jei reikia, atitinkamam bendrovei nepriklausančiam organui (institucijai).	Taip	Bendrovės turimais duomenimis, visi valdybos nariai veikia gera valia bendrovės atžvilgiu, vadovaujasi bendrovės, o ne savo ar trečiųjų asmenų interesais, stengiasi išlaikyti savo nepriklausomumą priimant sprendimus.
4.3. Kolegialaus organo nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Kiekvienas kolegialaus organo narys turėtų įsipareigoti taip apriboti kitus savo profesinius įsipareigojimus (ypač direktoriaus pareigas kitose bendrovėse), kad jie netrukdytų tinkamai atlikti kolegialaus organo nario pareigas. Jeigu kolegialaus organo narys dalyvavo mažiau nei pusėje kolegialaus organo posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojami bendrovės akcininkai.	Taip	Bendrovės valdybos nariai jiems skirtas funkcijas vykdo tinkamai: aktyviai dalyvauja valdybos posėdžiuose ir skiria pakankamai laiko savo, kaip valdybos nario, pareigų vykdymui.
4.4. Kai kolegialaus organo sprendimai gali skirtingai paveikti bendrovės akcininkus, kolegialus organas su visais akcininkais turėtų elgtis sąžiningai ir nešališkai. Jis turėtų užtikrinti, kad akcininkai būtų tinkamai informuojami apie bendrovės reikalus, jos strategiją, rizikos valdymą ir interesų konfliktų sprendimą. Bendrovėje turėtų būti aiškiai nustatytas kolegialaus organo narių vaidmuo jiems bendraujant su akcininkais ir įsipareigojant akcininkams.	Taip	Valdyba su visais bendrovės akcininkais elgiasi sąžiningai ir nešališkai. Esminiai bendrovės įsipareigojimai akcininkams išskirti valdybos patvirtintame akcininkų teisių kodekse (paskelbtas bendrovės interneto tinklalapyje).
4.5. Rekomenduojama, kad sandoriai (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus standartinėmis sąlygomis vykdamą įprastinę bendrovės veiklą), sudaromi tarp bendrovės ir jos akcininkų, priežiūros ar valdymo organų narių, ar kitų bendrovės valdymui įtaką darančių ar galinčių daryti fizinių ar juridinių asmenų, būtų tvirtinami kolegialaus organo. Sprendimas dėl tokių sandorių tvirtinimo turėtų būti laikomas priimtu tik tuo atveju, kai už tokį sprendimą balsuoja dauguma nepriklausomų kolegialaus organo narių.	Taip	Reikšmingų sandorių tarp bendrovės ir jos akcininkų, valdymo organų narių nebuvo. Valdybos darbo reglamente numatyta, kad jei tokie sandoriai būtų, apie juos visi valdybos nariai turi būti informuojami.

<p>4.6. Kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas priimdamas sprendimus, turinčius reikšmės bendrovės veiklai ir strategijai. Be kita ko, kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas nuo bendrovės valdymo organų. Kolegialaus organo narių darbui ir sprendimams neturėtų daryti įtakos juos išrinkę asmenys. Bendrovė turėtų užtikrinti, kad kolegialus organas ir jo komitetai būtų aprūpinti pakankamais ištekliais (tarp jų ir finansiniais), reikalingais pareigoms atlikti, įskaitant teisę gauti – ypač iš bendrovės darbuotojų – visą reikiamą informaciją ir teisę kreiptis nepriklausomo profesionalaus patarimo į išorinius teisės, apskaitos ar kitokius specialistus kolegialaus organo ir jo komitetų kompetencijai priklausančiais klausimais. Atlyginimo komitetas, naudodamasis minėtų konsultantų ar specialistų paslaugomis informacijai apie atlyginimų nustatymo sistemų rinkos standartus gauti, turėtų užtikrinti, kad jie tuo pačiu metu neteiktų konsultacijų susijusiai bendrovei, vykdomajam direktoriui arba valdymo organų nariams.</p> <p>Naudodamasis konsultanto paslaugomis informacijai apie atlyginimų nustatymo sistemų rinkos standartus gauti, atlyginimo komitetas turėtų užtikrinti, kad tas konsultantas tuo pačiu metu neteiktų konsultacijų susijusios bendrovės žmogiškųjų išteklių skyriui arba vykdomajam arba generaliniam direktoriams.</p>	Taip	Bendrovės valdyba yra nepriklausoma priimdama sprendimus, turinčius reikšmės bendrovės veiklai ir strategijai.
<p>4.7. Kolegialaus organo veikla turėtų būti organizuota taip, kad nepriklausomi kolegialaus organo nariai galėtų turėti didelę įtaką itin svarbiose srityse, kuriose interesų konfliktų galimybė yra ypač didelė. Tokiomis sritimis laikytini klausimai, susiję su bendrovės direktorių skyrimu, atlyginimo bendrovės direktoriams nustatymu ir bendrovės audito kontrole bei įvertinimu. Todėl tuo atveju, kai kolegialaus organo kompetencijai yra priskirti minėti klausimai, šiam organui rekomenduojama suformuoti skyrimo, atlyginimų ir audito komitetus. Bendrovės turėtų užtikrinti, kad skyrimo, atlyginimų ir audito komitetams priskirtos funkcijos būtų vykdomos, tačiau jos gali tas funkcijas sujungti ir sukurti mažiau nei tris komitetus. Tokiu atveju bendrovės turėtų išsamiai paaiškinti, kodėl jos pasirinko alternatyvų požiūrį ir kaip pasirinktas požiūris atitinka trims atskiriems komitetams nustatytus tikslus. Bendrovėse, kurių kolegialus organas turi nedaug narių, trims komitetams skirtas funkcijas gali atlikti pats kolegialus organas, jeigu jis atitinka komitetams keliamus sudėties reikalavimus ir jeigu šiuo klausimu atskleidžia atitinkamą informaciją. Tokiu atveju šio kodekso nuostatos, susijusios su kolegialaus organo komitetais (ypač dėl jų vaidmens, veiklos ir skaidrumo), turėtų būti taikomos, kai tinka, visam kolegialiam organui.</p>	Ne	Dėl įmonės valdymo struktūros paprastumo ir nedidelio darbuotojų skaičiaus nėra tikslinga formuoti skyrimo ir atlyginimų komitetus.
4.8. Pagrindinis komitetų tikslas – didinti		

<p>kolegialaus organo darbo efektyvumą užtikrinant, kad sprendimai būtų priimami juos tinkamai apsvarsčius, ir padėti organizuoti darbą taip, kad kolegialaus organo sprendimams nedarytų įtakos esminiai interesų konfliktai. Komitetai turėtų veikti nepriklausomai bei principingai ir teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su kolegialaus organo sprendimu, tačiau galutinį sprendimą priima pats kolegialus organas. Rekomendacija steigti komitetus nesiekama susiaurinti kolegialaus organo kompetencijos ar perkelti ją komitetams. Kolegialus organas išlieka visiškai atsakingas už savo kompetencijos ribose priimamus sprendimus.</p>		
<p>4.9. Kolegialaus organo sukurti komitetai turėtų susidėti bent iš trijų narių. Bendrovėse, kuriose kolegialaus organo narių yra nedaug, išimties tvarka komitetai gali būti sudaryti tik iš dviejų narių. Kiekvieno komiteto narių daugumą turėtų sudaryti nepriklausomi kolegialaus organo nariai. Tuo atveju, kai bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, atlyginimų ir audito komitetai turėtų būti sudaryti išimtinai iš direktorių konsultantų. Sprendžiant, ką skirti komiteto pirmininku ir nariais, turėtų būti atsižvelgiama į tai, kad narystė komitete turi būti atnaujinama ir kad neturi būti pernelyg pasitikima tam tikrais asmenimis</p>		
<p>4.10. Kiekvieno įkurto komiteto įgaliojimus turėtų nustatyti pats kolegialus organas. Komitetai turėtų vykdyti savo pareigas laikydamiesi nustatytų įgaliojimų ir reguliariai informuoti kolegialų organą apie savo veiklą ir jos rezultatus. Kiekvieno komiteto įgaliojimai, apibrėžiantys jo vaidmenį ir nurodantys jo teises bei pareigas, turėtų būti paskelbti bent kartą per metus (kaip dalis informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūrą ir praktiką). Bendrovės taip pat kasmet savo metiniame pranešime turėtų skelbti esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis. Audito komitetas turėtų patvirtinti, kad jį tenkina audito proceso nepriklausomumas, ir trumpai aprašyti veiksmus, kurių buvo imtasi tam, kad prieiti tokios išvados.</p>		
<p>4.11. Siekiant užtikrinti komitetų savarankiškumą ir objektyvumą, kolegialaus organo nariai, kurie nėra komiteto nariai, paprastai turėtų turėti teisę dalyvauti komiteto posėdžiuose tik komitetui pakvietus. Komitetas gali pakviesti arba reikalauti, kad posėdyje dalyvautų tam tikri darbuotojai arba ekspertai. Kiekvieno komiteto pirmininkui turėtų būti sudarytos sąlygos tiesiogiai palaikyti ryšius su akcininkais. Atvejus, kuriems esant tai turėtų būti daroma, reikėtų nurodyti komiteto veiklą reglamentuojančiose taisyklėse.</p>		

<p>4.12. Skyrimo komitetas.</p> <p>4.12.1. Pagrindinės skyrimo komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) parinkti kandidatus į laisvas valdymo organų narių vietas ir rekomenduoti kolegialiam organui juos svarstyti. Skyrimo komitetas turėtų įvertinti įgūdžių, žinių ir patirties pusiausvyrą valdymo organe, parengti funkcijų ir sugebėjimų, kurių reikia konkrečiam postui, aprašą ir įvertinti įpareigojimui atlikti reikalingą laiką. Skyrimo komitetas taip pat gali vertinti bendrovės akcininkų pasiūlytus kandidatus į kolegialaus organo narius; 2) reguliariai vertinti priežiūros ir valdymo organų struktūrą, dydį, sudėtį ir veiklą, teikti kolegialiam organui rekomendacijas, kaip siekti reikiamų pokyčių; 3) reguliariai vertinti atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį ir apie tai pranešti kolegialiam organui; 4) reikiamą dėmesį skirti tęstinumo planavimui; 5) peržiūrėti valdymo organų politiką dėl vyresniosios vadovybės rinkimo ir skyrimo. <p>4.12.2. Skyrimo komitetas turėtų apsvarstyti kitų asmenų, įskaitant administraciją ir akcininkus, pateiktus pasiūlymus. Kai sprendžiami klausimai, susiję su vykdomaisiais direktoriais arba valdybos nariais (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir vyresniąja vadovybe, turėtų būti konsultuojamasi su bendrovės vadovu, suteikiant jam teisę teikti pasiūlymus Skyrimo komitetui.</p>		
<p>4.13. Atlyginimų komitetas.</p> <p>4.13.1. Pagrindinės atlyginimų komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) teikti kolegialiam organui svarstyti pasiūlymus dėl valdymo organų narių ir vykdomųjų direktorių atlyginimų politikos. Tokia politika turėtų apimti visas atlyginimo formas, įskaitant fiksuotą atlyginimą, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemas, pensijų modelius ir išeitines išmokas. Pasiūlymai, susiję su nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemomis, turėtų būti pateikiami kartu su rekomendacijomis dėl su tuo susijusių tikslų ir įvertinimo kriterijų, kurių tikslas – tinkamai suderinti vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimą su bendrovės kolegialaus organo nustatytais ilgalaikiais akcininkų interesais ir tikslais; 2) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl individualių atlyginimų vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams siekiant, kad jie atitiktų bendrovės atlyginimų politiką ir šių asmenų veiklos įvertinimą. Vykdydamas šią funkciją, komitetas turėtų būti gerai informuotas apie bendrą atlygį, kurį vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai gauna iš kitų susijusių bendrovių; 3) turėtų užtikrinti, kad individualus atlyginimas vykdomajam direktoriui ir valdymo organo nariui būtų proporcingas kitų 		

<p>bendrovės vykdomųjų direktorių arba valdymo organų narių ir kitų bendrovės darbuotojų atlyginimui;</p> <p>4) reguliariai peržiūrėti vykdomųjų direktorių ar valdymo organų narių atlyginimų nustatymo politiką (taip pat ir akcijomis pagrįsto atlyginimo politiką) bei jos įgyvendinimą;</p> <p>5) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl tinkamų sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais formų;</p> <p>6) padėti kolegialiam organui prižiūrėti, kaip bendrovė laikosi galiojančių nuostatų dėl informacijos, susijusios su atlyginimais, skelbimo (ypač dėl galiojančios atlyginimų politikos ir direktoriams skiriamo individualus atlyginimo);</p> <p>7) teikti vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams bendras rekomendacijas dėl vyresniosios vadovybės (kaip apibrėžta paties kolegialaus organo) atlyginimų dydžio ir struktūros, taip pat stebėti vyresniosios vadovybės atlyginimų dydį ir struktūrą, remiantis atitinkama informacija, kurią pateikia vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai.</p> <p>4.13.2. Tuo atveju, kai reikia spręsti skatinimo klausimą, susijusį su akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis su akcijomis susijusiomis skatinimo priemonėmis, kurios gali būti taikomos direktoriams arba kitiems darbuotojams, komitetas turėtų:</p> <p>1) apsvarstyti bendrą tokių skatinimo sistemų taikymo politiką, ypatingą dėmesį skirdamas skatinimui, susijusiam su akcijų pasirinkimo sandoriais, ir pateikti kolegialiam organui su tuo susijusius pasiūlymus;</p> <p>2) išnagrinėti informaciją, kuri pateikta šiuo klausimu bendrovės metiniame pranešime ir dokumentuose, skirtuose akcininkų susirinkimui;</p> <p>3) pateikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl pasirinkimo sandorių pasirašant akcijas arba pasirinkimo sandorių perkant akcijas alternatyvos apibrėžiant tokios alternatyvos suteikimo priežastis ir pasekmes.</p> <p>4.13.3. Atlyginimų komitetas, sprenddamas jo kompetencijai priskirtus klausimus, turėtų pasidomėti bent kolegialaus valdymo organo pirmininko ir (arba) bendrovės vadovo nuomone dėl kitų vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimų.</p> <p>4.13.4. Atlyginimo komitetas turėtų informuoti akcininkus apie savo funkcijų vykdymą ir tuo tikslu dalyvauti metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.</p>		
<p>4.14. Audito komitetas.</p> <p>4.14.1. Pagrindinės audito komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <p>1) stebėti bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir nuoseklumui (įskaitant bendrovių grupės finansinių</p>	Taip	<p>Audito komiteto narius AB „Invalda“ renka visuotinis akcininkų susirinkimas.</p> <p>Pagrindinės audito komiteto funkcijos:</p> <ul style="list-style-type: none"> - teikti rekomendacijas, susijusias su išorės audito įmonės parinkimu, skyrimu, pakartotiniu skyrimu ir atleidimu bei sutarties su audito įmone sąlygomis; - stebėti išorės audito atlikimo procesą; - stebėti, kaip išorės auditorius ir audito įmonė

<p>atskaitomybių konsolidavimo kriterijus);</p> <p>2) mažiausiai kartą per metus peržiūrėti vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemas, siekiant užtikrinti, kad pagrindinės rizikos (įskaitant riziką, susijusią su galiojančių įstatymų ir taisyklių laikymusi) yra tinkamai nustatytos, valdomos ir apie jas atskleidžiama informacija;</p> <p>3) užtikrinti vidaus audito funkcijų veiksmingumą, be kita ko, teikiant rekomendacijas dėl vidaus audito padalinio vadovo parinkimo, skyrimo, pakartotinio skyrimo bei atleidimo ir dėl šio padalinio biudžeto, taip pat stebint, kaip bendrovės administracija reaguoja į šio padalinio išvadas ir rekomendacijas. Jei bendrovėje nėra vidaus audito funkcijos, komitetas poreikį turėti šią funkciją turėtų įvertinti bent kartą per metus;</p> <p>4) teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su išorės audito įmonės parinkimu, skyrimu, pakartotiniu skyrimu ir atleidimu (tai atlieka bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas) bei sutarties su audito įmone sąlygomis. Komitetas turėtų ištirti situacijas, dėl kurių audito įmonei ar auditoriui atsiranda pagrindas atsistatydinti, ir pateikti rekomendacijas dėl tokiu atveju būtinų veiksmų;</p> <p>5) stebėti išorės audito įmonės nepriklausomumą ir objektyvumą, ypač svarbu patikrinti, ar audito įmonė atsižvelgia į reikalavimus, susijusius su audito partnerių rotacija, taip pat būtina patikrinti atlyginimo, kurį bendrovė moka audito įmonei, dydį ir panašius dalykus. Siekiant užkirsti kelią esminiams interesų konfliktams, komitetas, remdamasis <i>inter alia</i> išorės audito įmonės skelbiamais duomenimis apie visus atlyginimus, kuriuos audito įmonei bei jos tinklui moka bendrovė ir jos grupė, turėtų nuolat prižiūrėti ne audito paslaugų pobūdį ir mastą. Komitetas, vadovaudamasis 2002 m. gegužės 16 d. Komisijos rekomendacijoje 2002/590/EB įtvirtintais principais ir gairėmis, turėtų nustatyti ir taikyti formalią politiką, apibrėžiančią ne audito paslaugų rūšis, kurių pirkimas iš audito įmonės yra: a) neleidžiamas; b) leidžiamas komitetui išnagrinėjus ir c) leidžiamas be kreipimosi į komitetą;</p> <p>6) tikrinti išorės audito proceso veiksmingumą ir administracijos reakciją į rekomendacijas, kurias audito įmonė pateikia laiške vadovybei.</p> <p>4.14.2. Visi komiteto nariai turėtų būti aprūpinti išsamia informacija, susijusia su specifiniais bendrovės apskaitos, finansiniais ir veiklos ypatumais. Bendrovės administracija turėtų informuoti audito komitetą apie svarbių ir neįprastų sandorių apskaitos būdus, kai apskaita gali būti vykdoma skirtingais būdais. Šiuo atveju ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas bendrovės veiklai ofšoriniuose centruose ir (ar) per specialios paskirties įmones (organizacijas) vykdomai veiklai bei tokios veiklos pateisinimui.</p> <p>4.14.3. Audito komitetas turėtų nuspręsti, ar jo posėdžiuose turi dalyvauti (jei taip, tai kada)</p>	<p>laikosi nepriklausomumo ir objektyvumo principų;</p> <ul style="list-style-type: none"> - stebėti bendrovės finansinių ataskaitų rengimo procesą; - stebėti bendrovės vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemų veiksmingumą bei kartą per finansinius metus įvertinti vidaus audito funkcijos poreikį.
---	--

<p>kolegialaus valdymo organo pirmininkas, bendrovės vadovas, vyriausiasis finansininkas (arba viršesni darbuotojai, atsakingi už finansus bei apskaitą), vidaus auditorius ir išorės auditorius. Komitetas turėtų turėti galimybę prireikus susitikti su atitinkamais asmenimis, nedalyvaujant vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams.</p> <p>4.14.4. Vidaus ir išorės auditoriams turėtų būti užtikrinti ne tik veiksmingi darbiniai santykiai su administracija, bet ir neribotos galimybės susisiekti su kolegialiu organu. Šiuo tikslu audito komitetas turėtų veikti kaip pagrindinė instancija ryšiams su vidaus ir išorės auditoriais palaikyti.</p> <p>4.14.5. Audito komitetas turėtų būti informuotas apie vidaus auditorių darbo programą ir gauti vidaus audito ataskaitas arba periodinę santrauką. Audito komitetas taip pat turėtų būti informuotas apie išorės auditorių darbo programą ir turėtų iš audito įmonės gauti ataskaitą, kurioje būtų aprašomi visi ryšiai tarp nepriklausomos audito įmonės ir bendrovės bei jos grupės. Komitetas turėtų laiku gauti informaciją apie visus su bendrovės auditu susijusius klausimus.</p> <p>4.14.6. Audito komitetas turėtų tikrinti, ar bendrovė laikosi galiojančių nuostatų, reglamentuojančių darbuotojų galimybę pateikti skundą arba anonimiškai pranešti apie įtarimus, kad bendrovėje daromi svarbūs pažeidimai (dažniausiai pranešama nepriklausomam kolegialaus organo nariui), ir turėtų užtikrinti, kad būtų nustatyta tvarka proporcingam ir nepriklausomam tokių klausimų tyrimui ir atitinkamiems tolesniems veiksams.</p> <p>4.14.7. Audito komitetas turėtų teikti kolegialiam organui savo veiklos ataskaitas bent kartą per šešis mėnesius, tuo metu, kai tvirtinamos metinės ir pusės metų ataskaitos.</p>		
<p>4.15. Kiekvienais metais kolegialus organas turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti kolegialaus organo struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno kolegialaus organo nario ir komiteto kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar kolegialus organas pasiekė nustatytą veiklos tikslų. Kolegialus organas turėtų bent kartą per metus paskelbti (kaip dalį informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūras ir praktiką) atitinkamą informaciją apie savo vidinę organizaciją ir veiklos procedūras, taip pat nurodyti, kokius esminius pokyčius nulėmė kolegialaus organo atliktas savo veiklos įvertinimas.</p>	Taip	<p>Valdyba kartą per metus atlieka savo veiklos įvertinimą.</p> <p>2009 m. valdyba analizavo turimą informaciją, svarstė ir priiminėjo sprendimus visais esminiais klausimais, susijusiais su AB „Invalda“ ir jos įmonių grupės veikla. Valdyba nedelsdama reagavo į aplinkos pokyčius ir, vadovaudamasi turėta informacija bei atsižvelgdama į esančią situaciją, specialistų prognozes, verslo aplinką, priėmė sprendimus dėl reikalingų atlikti veiksmų.</p> <p>2009 m. pagrindiniai verslai pertvarkyti pagal rinkoje įvykusius pokyčius, jie dirba sėkmingai, generuoja teigiamus pinigų srautus. Be to buvo ženkliai sumažinti įsipareigojimai.</p>
<p>V principas: Bendrovės kolegialių organų darbo tvarka</p>		
<p>Bendrovėje nustatyta kolegialių priežiūros ir valdymo organų darbo tvarka turėtų užtikrinti efektyvų šių organų darbą ir sprendimų priėmimą, skatinti aktyvų bendrovės organų bendradarbiavimą.</p>		
<p>5.1. Bendrovės kolegialiems priežiūros ir valdymo organams (šiam principui sąvoka <i>kolegialūs organai</i> apima tiek kolegialius priežiūros, tiek valdymo organus) vadovauja šių</p>	Taip	<p>Šią nuostatą įgyvendina bendrovės valdyba (stebėtojų taryba bendrovėje nesudaroma).</p>

organų pirmininkai. Kolegialaus organo pirmininkas yra atsakingas už kolegialaus organo posėdžių tinkamą sušaukimą. Pirmininkas turėtų užtikrinti tinkamą visų kolegialaus organo narių informavimą apie šaukiamą posėdį ir posėdžio darbotvarkę. Jis taip pat turėtų užtikrinti tinkamą vadovavimą kolegialaus organo posėdžiams bei tvarką ir darbiningą atmosferą posėdžio metu.		
5.2. Bendrovės kolegialių organų posėdžius rekomenduojama rengti atitinkamu periodiškumu, pagal iš anksto patvirtintą grafiką. Kiekviena bendrovė pati sprendžia, kokių periodiškumu šaukti kolegialių organų posėdžius, tačiau rekomenduojama juos rengti tokiu periodiškumu, kad būtų užtikrintas nepertraukiamas esminių bendrovės valdymo klausimų sprendimas. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti šaukiami bent kartą per metų ketvirtį, o bendrovės valdybos posėdžiai – bent kartą per mėnesį ⁶ .	Taip	Pagal patvirtintą valdybos darbo reglamentą, valdybos posėdžiai rengiami ne rečiau kaip vieną kartą per ketvirtį.
5.3. Kolegialaus organo nariai apie šaukiamą posėdį turėtų būti informuojami iš anksto, kad turėtų pakankamai laiko tinkamai pasirengti posėdyje nagrinėjamų klausimų svarstymui ir galėtų vykti naudinga diskusija, po kurios būtų priimami tinkami sprendimai. Kartu su pranešimu apie šaukiamą posėdį kolegialaus organo nariams turėtų būti pateikta visa reikalinga, su posėdžio darbotvarkė susijusi medžiaga. Darbotvarkė posėdžio metu neturėtų būti keičiama ar papildoma, išskyrus atvejus, kai posėdyje dalyvauja visi kolegialaus organo nariai arba kai neatidėliotinai reikia spręsti svarbius bendrovei klausimus.	Taip	Valdybos posėdį šaukia valdybos pirmininkas informuodamas apie šaukiamą posėdį kiekvieną valdybos narį ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas iki posėdžio. Papildomi klausimai į darbotvarkę gali būti įtraukiami ne vėliau kaip prieš 3 dienas iki posėdžio.
5.4. Siekiant koordinuoti bendrovės kolegialių organų darbą bei užtikrinti efektyvų sprendimų priėmimo procesą, bendrovės kolegialių priežiūros ir valdymo organų pirmininkai turėtų tarpusavyje derinti šaukiamų posėdžių datas, jų darbotvarkes, glaudžiai bendradarbiauti spręsdami kitus su bendrovės valdymu susijusius klausimus. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti atviri bendrovės valdybos nariams, ypač tais atvejais, kai posėdyje svarstomi klausimai, susiję su valdybos narių atšaukimu, atsakomybe, atlyginimo nustatymu.	Ne	Bendrovė negali įgyvendinti šios rekomendacijos, nes joje sudaryta tik valdyba.
VI principas: Nešališkas akcininkų traktavimas ir akcininkų teisės Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti nešališką visų akcininkų, įskaitant smulkiuosius bei užsieniečius, traktavimą. Bendrovės valdymo sistema turėtų apsaugoti akcininkų teises.		
6.1. Rekomenduojama, kad bendrovės kapitalą sudarytų tik tokios akcijos, kurios jų turėtojams suteikia vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises.	Taip	Bendrovės įstatinį kapitalą sudarančios akcijos visiems bendrovės akcininkams suteikia vienodas teises.
6.2. Rekomenduojama sudaryti investuotojams sąlygas iš anksto, t.y. prieš perkant akcijas, susipažinti su išleidžiamų naujų ar jau išleistų	Taip	Bendrovė informuoja apie naujai išleidžiamų akcijų suteikiamas teises. Apie jau išleistų bendrovės akcijų suteikiamas

⁶–Rekomendacijoje įtvirtintas bendrovės kolegialių organų posėdžių periodiškumas taikytinas tais atvejais, kai bendrovėje sudaromi abu papildomi kolegialūs organai – stebėtojų taryba ir valdyba. Kai bendrovėje sudaromas tik vienas papildomas kolegialus organas, jo posėdžių periodiškumas gali būti toks, koks nustatytas stebėtojų tarybai, t.y. bent kartą per metų ketvirtį.

akcijų suteikiamomis teisėmis.		teisės informacija pateikiama bendrovės valdybos priimtame akcininkų teisių kodekse, bendrovės įstatuose, metiniame pranešime.
6.3. Bendrovei ir jos akcininkams svarbūs sandoriai, tokie kaip bendrovės turto perleidimas, investavimas, įkeitimas ar kitoks apsunkinimas, turėtų gauti visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimą. Visiems akcininkams turėtų būti sudarytos vienodos galimybės susipažinti ir dalyvauti priimant bendrovei svarbius sprendimus, įskaitant paminėtų sandorių tvirtinimą.	Taip	Visi bendrovės akcininkai turi vienodas galimybes susipažinti ir dalyvauti priimant bendrovei svarbius sprendimus. Akcininkų susirinkimo pritarimas gaunamas Akcinių bendrovių įstatymo V skirsnyje nurodytais atvejais. Daugiau atvejų, kuomet turi būti gaunamas akcininkų susirinkimo pritarimas nenumatyta, kadangi dėl bendrovės veiklos pobūdžio tai darytų žalos verslui.
6.4. Visuotinių akcininkų susirinkimų sušaukimo ir vedimo procedūros turėtų sudaryti akcininkams lygias galimybes dalyvauti susirinkime ir neturėtų pažeisti akcininkų teisių bei interesų. Pasirinkta visuotinio akcininkų susirinkimo vieta, data ir laikas neturėtų užkirsti kelio aktyviam akcininkų dalyvavimui susirinkime.	Taip	Visuotinių akcininkų susirinkimų sušaukimo ir vedimo procedūros atitinka teisės aktų nuostatas ir sudaro akcininkams lygias galimybes dalyvauti susirinkime, iš anksto susipažinti su sprendimų projektais bei sprendimų priėmimui reikalinga medžiaga, taip pat užduoti klausimus valdybos nariams.
6.5. Siekiant užtikrinti užsienyje gyvenančių akcininkų teisę susipažinti su informacija, esant galimybei, rekomenduojama visuotiniam akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus iš anksto paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje ne tik lietuvių kalba, bet ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą po jo pasirašymo ir (ar) priimtus sprendimus taip pat rekomenduojama paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje lietuvių ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Bendrovės interneto tinklalapyje viešai prieinamai gali būti skelbiama ne visa dokumentų apimtis, jei jų viešas paskelbimas galėtų pakenkti bendrovei arba būtų atskleistos bendrovės komercinės paslaptys.	Taip	Visuotinio akcininkų susirinkimo medžiaga lietuvių ir anglų kalbomis yra paskelbiama bendrovės interneto tinklalapyje. Paskutiniųjų 8 metų visuotinio akcininkų susirinkimo priimti sprendimai taip pat skelbiami bendrovės interneto tinklalapyje.
6.6. Akcininkams turėtų būti sudarytos galimybės balsuoti akcininkų susirinkime asmeniškai jame dalyvaujant arba nedalyvaujant. Akcininkams neturėtų būti daroma jokių kliūčių balsuoti iš anksto raštu, užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį.	Taip	Bendrovės akcininkai gali įgyvendinti teisę dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime tiek asmeniškai, tiek per atstovą, jeigu jis turi tinkamą įgaliojimą arba su juo teisės aktų nustatyta tvarka sudaryta balsavimo teisės perleidimo sutartis. Taip pat bendrovė sudaro sąlygas akcininkams balsuoti užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį.
6.7. Siekiant padidinti akcininkų galimybes dalyvauti akcininkų susirinkimuose, bendrovėms rekomenduojama balsavimo procese plačiau taikyti modernias technologijas ir tokiu būdu sudaryti akcininkams galimybę dalyvauti ir balsuoti akcininkų susirinkimuose naudojantis elektroninių ryšių priemonėmis. Tokiais atvejais turi būti užtikrintas perduodamos informacijos saugumas ir galima nustatyti dalyvavusiojo ir balsavusiojo tapatybę. Be to, bendrovės galėtų sudaryti sąlygas akcininkams, ypač užsienyje gyvenantiems akcininkams, akcininkų susirinkimus stebėti pasinaudojant modernių technologijų priemonėmis.	Ne	Akcininkai gali balsuoti per įgaliotą asmenį ar užpildydami bendrąjį balsavimo biuletenį, tačiau kol kas negali dalyvauti ir balsuoti akcininkų susirinkimuose naudodamiesi elektroninių ryšių priemonėmis.

VII principas: Interesų konfliktų vengimas ir atskleidimas

Bendrovės valdymo sistema turėtų skatinti bendrovės organų narius vengti interesų konfliktų bei užtikrinti skaidrų ir efektyvų bendrovės organų narių interesų konfliktų atskleidimo mechanizmą.

<p>7.1. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti bendrovės interesams. Jeigu tokia situacija vis dėlto atsirado, bendrovės priežiūros ar valdymo organo narys turėtų per protingą terminą pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams apie tokią interesų prieštaravimo situaciją, nurodyti interesų pobūdį ir, jeigu įmanoma, vertę.</p>	Taip	Bendrovės valdybos nariai laikosi šių rekomendacijų.
<p>7.2. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys negali painioti bendrovės turto, kurio naudojimas specialiai su juo nėra aptartas, su savo turtu arba naudoti jį arba informaciją, kurią jis gauna būdamas bendrovės organo nariu, asmeninei naudai ar trečiojo asmens naudai gauti be bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo ar jo įgalioto kito bendrovės organo sutikimo.</p>		
<p>7.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys gali sudaryti sandorį su bendrove, kurios organo narys jis yra. Apie tokį sandorį (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus vykdant įprastinę bendrovės veiklą bei standartinėmis sąlygomis) jis privalo nedelsdamas raštu arba žodžiu, įrašant tai į posėdžio protokolą, pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams. Šioje rekomendacijoje įvardytų sandorių sudarymui taip pat taikoma 4.5 rekomendacija.</p>		
<p>7.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų susilaikyti nuo balsavimo, kai priimami sprendimai dėl sandorių ar kitokių klausimų, su kuriais jis susijęs asmeniniu ar dalykiniu interesu.</p>		
<p>VIII principas: Bendrovės atlyginimų politika Bendrovėje nustatyta atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų tvirtinimo, peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka turėtų užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams ir piktnaudžiavimui nustatant direktorių atlyginimus, taip pat užtikrinti bendrovės atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų viešumą ir skaidrumą.</p>		
<p>8.1. Bendrovė turėtų paskelbti savo atlyginimų politikos ataskaitą (toliau – atlyginimų ataskaita), kuri turėtų būti aiški ir lengvai suprantama. Ši ataskaita turėtų būti paskelbta ne tik kaip bendrovės metinio pranešimo dalis, bet turėtų būti skelbiama ir bendrovės interneto tinklalapyje.</p>	Ne	Bendrovė neruošia atlyginimų politikos, kadangi dauguma VIII principo punktų yra neaktualūs atsižvelgus į dabartinę bendrovės struktūrą. Informacija apie išmokas ir paskolas valdymo organų nariams yra pateikiama bendrovės periodiniuose pranešimuose, finansinėse ataskaitose.
<p>8.2. Atlyginimų ataskaitoje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama bendrovės direktorių atlyginimų politikai ateinančiais, o kur tinka – ir tolesniais, finansiniais metais. Joje taip pat turėtų būti apžvelgiama, kaip atlyginimų politika buvo įgyvendinama praėjusiais finansiniais metais. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas esminiems bendrovės atlyginimų politikos pokyčiams, lyginant su praėjusiais finansiniais metais.</p>		
<p>8.3. Atlyginimų ataskaitoje turėtų būti pateikta bent ši informacija: 1) direktorių atlyginimų kintamų ir nekintamų</p>		

<p>sudedamųjų dalių santykis ir jo paaiškinimas;</p> <p>2) pakankama informacija apie veiklos rezultatų kriterijus, kuriais grindžiama teisė dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, teisė į akcijas arba kintamas sudedamasis atlyginimo dalis;</p> <p>3) paaiškinimas, kuo pasirinkti veiklos rezultatų vertinimo kriterijai naudingi ilgalaikiams bendrovės interesams;</p> <p>4) metodų, taikomų siekiant nustatyti, ar tenkinami veiklos rezultatų vertinimo kriterijai, paaiškinimas;</p> <p>5) pakankamai išsami informacija apie kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimo atidėjimo laikotarpius;</p> <p>6) pakankama informacija apie atlyginimo ir veiklos rezultatų ryšį;</p> <p>7) pagrindiniai metinių premijų sistemos ir bet kurios kitos ne pinigais gaunamos naudos kriterijai ir jų pagrindimas;</p> <p>8) pakankamai išsami informacija apie išeitinių išmokų politiką;</p> <p>9) pakankamai išsami informacija apie akcijomis pagrįsto atlyginimo teisių suteikimo laikotarpį, kaip nurodyta 8.13 punkte;</p> <p>10) pakankamai išsami informacija apie akcijų išlaikymą po teisių suteikimo, kaip nurodyta 8.15 punkte;</p> <p>11) pakankamai išsami informacija apie panašių bendrovių grupių, kurių atlyginimo nustatymo politiką, sudėtį;</p> <p>12) direktoriams skirtos papildomos pensijos arba ankstyvo išėjimo į pensiją schemos pagrindinių savybių aprašymas;</p> <p>13) atlyginimų ataskaitoje neturėtų būti komerciniu požiūriu neskelbtinos informacijos.</p>		
<p>8.4. Atlyginimų ataskaitoje taip pat turėtų būti apibendrinama ir paaiškinama bendrovės politika, susijusi su sutarčių, sudaromų su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais, sąlygomis. Tai turėtų apimti, <i>inter alia</i>, informaciją apie sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais trukmę, taikomus pranešimo apie išėjimą iš darbo terminus ir išsamią informaciją apie išeitines ir kitas išmokas, susijusias su sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais nutraukimu pirma laiko.</p>		
<p>8.5. Visa atlyginimo suma ir kita nauda, skiriama atskiriems direktoriams atitinkamais finansiniais metais, turėtų būti išsamiai paskelbiama atlyginimų ataskaitoje. Šiame dokumente turėtų būti pateikta bent 8.5.1–8.5.4 punktuose nurodyta informacija apie kiekvieną asmenį, kuris bendrovėje ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu.</p> <p>8.5.1. Turėtų būti pateikta tokia su atlyginimais ir (arba) tarnybinėmis pajamomis susijusi informacija:</p> <p>1) bendra atlyginimo suma, sumokėta arba mokėtina direktoriui už paslaugas, suteiktas praėjusiais finansiniais metais, įskaitant, jei</p>		

taikoma, dalyvavimo mokesčius, nustatytus metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime;
 2) atlyginimas ir privilegijos, gautos iš bet kurios įmonės, priklausančios tai pačiai grupei;
 3) atlyginimas, mokamas kaip pelno dalis ir (arba) premijos, bei priežastys, dėl kurių tokios premijos ir (arba) pelno dalis buvo paskirtos;
 4) jei tai leidžiama pagal įstatymus, kiekvienas esminis papildomas atlyginimas, mokamas direktoriams už specialias paslaugas, kurios nepriklauso įprastinėms direktoriaus funkcijoms;

5) kompensacija, gautina arba sumokėta kiekvienam vykdomajam direktoriui ar valdymo organų nariui, pasitraukusiam iš savo pareigų praėjusiais finansiniais metais;

6) bendra apskaičiuota naudos, kuri laikoma atlyginimu ir suteikiama ne pinigais, vertė, jeigu tokia nauda neturi būti nurodyta pagal 1–5 punktus.

8.5.2. Turėtų būti pateikiama ši informacija, susijusi su akcijomis ir (arba) teisėmis dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, ir (arba) su visomis kitomis darbuotojų skatinimo akcijomis sistemomis:

1) praėjusiais finansiniais metais bendrovės pasiūlytų akcijų pasirinkimo sandorių arba suteiktų akcijų skaičius ir taikymo sąlygos;

2) akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, realizuotas per praėjusius finansinius metus, nurodant kiekvieno sandorio akcijų skaičių bei realizavimo kainą, arba dalyvavimo darbuotojų skatinimo akcijomis sistemoje vertė finansinių metų pabaigoje;

3) finansinių metų pabaigoje nerealizuotas akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, jų realizavimo kaina, realizavimo data ir pagrindinės teisių įgyvendinimo sąlygos;

4) visi esamų akcijų pasirinkimo sandorių sąlygų pokyčiai ateinančiais finansiniais metais.

8.5.3. Turėtų būti pateikiama ši su papildomų pensijų schemomis susijusi informacija:

1) kai pensijų schema yra apibrėžtų išmokų, pagal ją direktorių sukauptų išmokų pokyčiai atitinkamais finansiniais metais;

2) kai pensijų schema yra apibrėžtų įmokų, išsami informacija apie įmokas, kurias už direktorių sumokėjo arba turėtų sumokėti bendrovė atitinkamais finansiniais metais.

8.5.4. Turėtų būti nurodytos sumos, kurias bendrovė arba bet kuri dukterinė bendrovė ar įmonė, įtraukta į bendrovės konsoliduotą metinę finansinę atskaitomybę, išmokėjo kaip paskolas, išankstines išmokas ir garantijas kiekvienam asmeniui, kuris ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu, įskaitant nesumokėtas sumas ir palūkanų normą.

8.6. Kai atlyginimų nustatymo politikoje numatomos kintamos sudedamosios atlyginimo dalys, bendrovės turėtų nustatyti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies dydžio ribas. Nekintama atlyginimo dalis turėtų būti pakankama, kad bendrovė galėtų nemokėti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies tuo

<p>atveju, kai veiklos rezultatų vertinimo kriterijai netenkinami.</p>		
<p>8.7. Kintamų sudedamųjų atlyginimo dalių skyrimas turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.</p>		
<p>8.8. Kai yra skiriama kintama sudedamoji atlyginimo dalis, didžiosios šios kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimas turėtų būti atidėtas tam tikram protingumo kriterijus atitinkančiam laikotarpiui. Kintamos sudedamosios atlyginimo dalies, kurios mokėjimas atidedamas, dydis turėtų būti nustatytas pagal santykinę kintamos sudedamosios atlyginimo dalies vertę, lyginat ją su nekintama atlyginimo dalimi.</p>		
<p>8.9. Į susitarimus su vykdomaisiais direktoriais arba valdymo organų nariais turėtų būti įtraukta nuostata, leidžianti bendrovei susigrąžinti kintamą sudedamąją atlyginimo dalį, kuri buvo išmokėta remiantis duomenimis, kurie vėliau pasirodė akivaizdžiai neteisingi.</p>		
<p>8.10. Išaitinės išmokos neturėtų viršyti nustatytos sumos arba nustatyto metinių atlyginimų skaičiaus ir apskritai neturėtų būti didesnės negu dvejų metų nekintamos atlyginimo dalies arba jos ekvivalento suma.</p>		
<p>8.11. Išaitinės išmokos neturėtų būti mokamos, jei darbo sutartis nutraukiama dėl blogų veiklos rezultatų.</p>		
<p>8.12. Be to, turėtų būti atskleidžiama informacija, susijusi su parengiamuoju ir sprendimų priėmimo procesu, kurio metu nustatoma bendrovės direktorių atlyginimų politika. Informacija turėtų apimti duomenis, jei taikoma, apie atlyginimo komiteto įgaliojimus ir sudėtį, su bendrove nesusijusių konsultantų, kurių paslaugomis naudotasi nustatant atlyginimų politiką, vardus ir pavardes bei metinio visuotinio akcininkų susirinkimo vaidmenį.</p>		
<p>8.13. Tuo atveju, kai atlyginimas yra pagrįstas akcijų skyrimu, teisė į akcijas neturėtų būti suteikiama mažiausiai trejus metus po jų skyrimo.</p>		
<p>8.14. Akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, neturėtų būti naudojamasi mažiausiai trejus metus po jų skyrimo. Teisės į akcijas suteikimas ir teisė pasinaudoti akcijų pasirinkimo sandoriais arba kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.</p>		
<p>8.15. Po teisių suteikimo direktoriai turėtų išlaikyti tam tikrą skaičių akcijų iki jų kadencijos pabaigos, priklausomai nuo poreikio padengti kokias nors išlaidas, susijusias su akcijų įsigijimu. Akcijų, kurias reikia išlaikyti, skaičius turi būti nustatytas, pavyzdžiui, dviguba bendro metinio atlyginimo (nekintamoji plius</p>		

kintamoji dalis) vertė.		
8.16. Į direktorių konsultantų arba stebėtojų tarybos narių atlyginimą neturėtų būti įtraukiami akcijų pasirinkimo sandoriai.		
8.17. Akcininkai, visų pirma instituciniai akcininkai, turėtų būti skatinami dalyvauti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose ir balsuoti direktorių atlyginimų nustatymo klausimais.		
8.18. Nemenkinant organų, atsakingų už direktorių atlyginimų nustatymą, vaidmens, atlyginimų politika arba bet kuris esminis atlyginimų politikos pokytis turėtų būti įtraukiamas į metinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Atlyginimų ataskaita turėtų būti pateikiama akcininkų balsavimui metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Balsavimas gali būti privalomojo arba patariamojo pobūdžio.		
8.19. Schemoms, pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais, iki jų taikymo pradžios turėtų pritarti akcininkai metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimdami atitinkamą sprendimą. Pritarimas turėtų būti susijęs su pačia schema ir akcininkai neturėtų spręsti dėl atskiriems direktoriams pagal tą schemą suteikiamos akcijomis pagrįstos naudos. Visiems esminiams schemų sąlygų pakeitimams iki jų taikymo pradžios taip pat turėtų pritarti akcininkai, priimdami sprendimą metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Tokiais atvejais akcininkai turėtų būti informuoti apie visas siūlomų pakeitimų sąlygas ir gauti paaiškinimą apie siūlomų pakeitimų poveikį.	Neaktualu	Bendrovėje 2009 m. nebuvo taikytos schemas, pagal kurias vadovams būtų atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais.
8.20. Metinio visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas turėtų būti gaunamas šiais klausimais: 1) atlyginimo direktoriams skyrimas remiantis akcijomis pagrįstomis schemomis, įskaitant akcijų pasirinkimo sandorius; 2) maksimalaus akcijų skaičiaus nustatymas ir pagrindinės akcijų suteikimo tvarkos sąlygos; 3) laikotarpis, per kurį pasirinkimo sandoriai gali būti realizuoti; 4) kiekvieno tolesnio pasirinkimo sandorių realizavimo kainos pokyčio nustatymo sąlygos, jeigu įstatymai tai leidžia; 5) visos kitos ilgalaikės direktorių skatinimo schemas, kurios panašiomis sąlygomis nėra siūlomos visiems kitiems bendrovės darbuotojams. Metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime taip pat turėtų būti nustatytas galutinis terminas, per kurį už direktorių atlyginimą atsakingas organas gali paskirti šiame punkte išvardytų tipų kompensacijas atskiriems direktoriams.		
8.21. Jeigu leidžia nacionalinė teisė arba bendrovės įstatai, kiekvienam pasirinkimo sandorių su nuolaida modeliui, pagal kurį yra		

<p>suteikiamos teisės pasirašyti akcijas žemesne nei rinkos kaina, galiojančia tą dieną, kai nustatoma kaina, arba vidutine rinkos kaina, nustatyta per keletą dienų prieš realizavimo kainos nustatymą, taip pat turėtų pritarti akcininkai.</p>		
<p>8.22. 8.19 ir 8.20 punktai neturėtų būti taikomi schemoms, kuriose dalyvavimas panašiomis sąlygomis siūlomas bendrovės darbuotojams arba bet kurios dukterinės įmonės darbuotojams, kurie turi teisę dalyvauti schemoje, ir kuri buvo patvirtinta metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.</p>		
<p>8.23. Prieš metinį visuotinį akcininkų susirinkimą, kuriame ketinama svarstyti 8.19 punkte nurodytą sprendimą, akcininkams turėtų būti suteikta galimybė susipažinti su sprendimo projektu ir su juo susijusiu informaciniu pranešimu (šie dokumentai turėtų būti paskelbti bendrovės tinklalapyje). Šiame pranešime turėtų būti pateiktas visas akcijomis pagrįsto atlyginimo schemas reglamentuojantis tekstas arba šių schemų pagrindinių sąlygų aprašymas, taip pat schemų dalyvių vardai ir pavardės. Pranešime taip pat turėtų būti nurodytas schemų ir bendros direktorių atlyginimų politikos ryšys. Sprendimo projekte turėtų būti aiški nuoroda į pačią schemą arba pateikta pagrindinių jos sąlygų santrauka. Akcininkams taip pat turėtų būti pateikta informacija apie tai, kaip bendrovė ketina apsirūpinti akcijomis, kurios reikalingos įsipareigojimams pagal skatinimo schemas įgyvendinti: turėtų būti aiškiai nurodyta, ar bendrovė ketina pirkti reikalingas akcijas rinkoje, laikyti jas atsargoje ar išleisti naujų akcijų. Taip pat turėtų būti pateikta schemos išlaidų, kurias patirs bendrovė dėl numatomo schemos taikymo, apžvalga. Šiame punkte nurodyta informacija turėtų būti paskelbta bendrovės interneto tinklalapyje.</p>		
<p>IX principas: Interesų turėtojų vaidmuo bendrovės valdyme Bendrovės valdymo sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka interesų turėtojai apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietos bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje.</p>		
<p>9.1. Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos tos interesų turėtojų teisės, kurias gina įstatymai.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovė gerbia visas interesų turėtojų teises, leidžia interesų turėtojams įstatymų nustatyta tvarka dalyvauti bendrovės valdyme.</p>
<p>9.2. Bendrovės valdymo sistema turėtų sudaryti sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdyme įstatymų nustatyta tvarka. Interesų turėtojų dalyvavimo bendrovės valdyme pavyzdžiai galėtų būti darbuotojų kolektyvo dalyvavimas priimant svarbius bendrovei sprendimus, konsultacijos su darbuotojų kolektyvu bendrovės valdymo ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniame kapitale, kreditorių įtraukimas į bendrovės valdymą bendrovės nemokumo atvejais ir kt.</p>		
<p>9.3. Kai interesų turėtojai dalyvauja bendrovės</p>		

valdymo procese, jiems turėtų būti sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.		
X principas: Informacijos atskleidimas		
Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad informacija apie visus esminius bendrovės klausimus, įskaitant finansinę situaciją, veiklą ir bendrovės valdymą, būtų atskleidžiama laiku ir tiksliai.		
10.1. Bendrovė turėtų atskleisti informaciją apie: 1) bendrovės veiklą ir finansinius rezultatus; 2) bendrovės tikslus; 3) asmenis nuosavybės teise turinčius bendrovės akcijų paketą ar jį valdančius; 4) bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius, bendrovės vadovą bei jų atlyginimą; 5) galimus numatyti esminius rizikos veiksnius; 6) bendrovės ir susijusių asmenų sandorius, taip pat sandorius, kurie sudaryti ne įprastinės bendrovės veiklos eigoje; 7) pagrindinius klausimus, susijusius su darbuotojais ir kitais interesų turėtojais; 8) bendrovės valdymo struktūrą ir strategiją. Šis sąrašas laikytinas minimaliu, ir bendrovės yra skatinamos neapsiriboti tik informacijos, nurodytos šiame sąrašė, atskleidimu.	Taip	Šioje rekomendacijoje nurodyta informacija atskleidžiama pranešimuose apie esminius įvykius, periodinėje informacijoje. Informacija taip pat pateikiama ir bendrovės interneto tinklalapyje.
10.2. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 1 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama bendrovei, kuri yra patronuojanti kitų bendrovių atžvilgiu, atskleisti informaciją apie visos įmonių grupės konsoliduotus rezultatus.		
10.3. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 4 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama pateikti informaciją apie bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo profesinę patirtį, kvalifikaciją ir potencialius interesų konfliktus, kurie galėtų paveikti jų sprendimus. Taip pat rekomenduojama atskleisti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo iš bendrovės gaunamą atlyginimą ar kitokias pajamas, kaip tai detaliau reglamentuojama VIII principu.		
10.4. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 7 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie bendrovės ir interesų turėtojų, tokių kaip darbuotojai, kreditoriai, tiekėjai, vietos bendruomenė, santykius, įskaitant bendrovės politiką žmoniškųjų išteklių atžvilgiu, darbuotojų dalyvavimo bendrovės akciniame kapitale programas ir pan.		
10.5. Informacija turėtų būti atskleidžiama tokiu būdu, kad jokie akcininkai ar investuotojai nebūtų diskriminuojami informacijos gavimo būdo ir apimties atžvilgiu. Informacija turėtų būti atskleidžiama visiems ir vienu metu. Rekomenduojama, kad pranešimai apie esminius įvykius būtų skelbiami prieš arba po NASDAQ OMX Vilnius prekybos sesijos, kad visi bendrovės akcininkai ir investuotojai turėtų vienodas galimybes susipažinti su informacija bei priimti atitinkamus investicinius sprendimus.	Taip	Bendrovė visą reglamentuojamą informaciją atskleidžia per AB NASDAQ OMX Vilnius naujiųjų platinimo sistemą. Taip užtikrinama galimybė su ja susipažinti kuo platesnei visuomenei Lietuvos Respublikoje ir kitose ES valstybėse. Informacija vienu metu pateikiama ir lietuvių, ir anglų kalbomis. Informaciją bendrovė skelbia prieš arba po AB NASDAQ OMX Vilnius prekybos sesijos. Informacijos, galinčios turėti įtakos išleistų vertybinių popierių kainai, bendrovė neatskleidžia komentaruose, interviu ar kitais būdais tol, kol tokia informacija nėra viešai

		paskelbiama per AB NASDAQ OMX Vilnius naujienų platinimo sistemą.
10.6. Informacijos skleidimo būdai turėtų užtikrinti informacijos naudotojams nešališką, savalaikį ir nebrangų priėjimą prie informacijos. Rekomenduojama informacijos skleidimui didesniu mastu naudoti informacines technologijas, pavyzdžiui, skelbti informaciją bendrovės interneto tinklalapyje. Rekomenduojama informaciją skelbti ir dėti į bendrovės interneto tinklalapį ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba, o esant galimybei ir poreikiui, ir kitomis kalbomis.	Taip	Bendrovė informaciją skelbia lietuvių ir anglų kalbomis per AB NASDAQ OMX Vilnius naujienų platinimo sistemą. Ji taip pat skelbiama bendrovės interneto tinklalapyje.
10.7. Rekomenduojama bendrovės interneto tinklalapyje skelbti bendrovės metinį pranešimą, metų prospektą-ataskaitą bei kitas bendrovės rengiamas periodines ataskaitas, taip pat siūloma į tinklalapį dėti bendrovės pranešimus apie esminius įvykius bei bendrovės akcijų kainų kitimą vertybinių popierių biržoje.	Taip	Bendrovė savo tinklalapyje skelbia visą šioje rekomendacijoje išvardintą informaciją.
XI principas: Bendrovės audito įmonės parinkimas Bendrovės audito įmonės parinkimo mechanizmas turėtų užtikrinti audito įmonės išvados ir nuomonės nepriklausomumą.		
11.1. Siekiant gauti objektyvią nuomonę dėl bendrovės tarpinių finansinių ataskaitų, rinkinio, bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir metinio pranešimo patikrinimą turėtų atlikti nepriklausoma audito įmonė.	Taip	Nepriklausoma audito įmonė tikrina metines bendrovės ir konsoliduotas finansines ataskaitas bei konsoliduotą metinį pranešimą. Tarpinių finansinių ataskaitų patikrinimo audito įmonė neatlieka.
11.2. Rekomenduojama, kad audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlytų bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, - bendrovės valdyba.	Taip	Audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlo bendrovės valdyba.
11.3. Jei audito įmonė yra gavusi iš bendrovės užmokestį už suteiktas ne audito paslaugas, bendrovė turėtų tai atskleisti akcininkams. Šia informacija taip pat turėtų disponuoti bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, - bendrovės valdyba, svarstydama, kurią audito įmonės kandidatūrą pasiūlyti visuotiniam akcininkų susirinkimui.	Neaktualu	Audito įmonė bendrovei ne audito paslaugų neteikia.

Prezidentas

Darius Šulnis